PAULO COELHO

Alchimistul

(ALQUIMISTA, 1988)

PREFAŢĂ

Este important să spunem cîteva lucruri despre faptul că *Alchimistul* este o carte simbolică, diferită de *Jurnalul unui magician,* care n-a fost o lucrare de ficţiune.

Unsprezece ani de viaţă am dedicat Alchimiei. Simpla idee de a transforma metalele în aur sau de a descoperi Elixirul tinereţii fără bătrîneţe era prea fascinantă ca să treacă neobservată de orice novice în ale magiei. Mărturisesc că Elixirul tinereţii fără bătrîneţe mă seducea cel mai tare: înainte de a înţelege şi simţi prezenţa lui Dumnezeu, ideea că totul se va sfîrşi într-o bună zi mă aducea la disperare. Astfel, aflînd despre posibilitatea de a obţine un lichid în stare să-mi prelungească pentru mulţi ani existenţa, am hotărît să mă dedic trup şi suflet fabricării lui.

Era o perioadă de mari transformări sociale — începutul anilor '70 — şi încă nu existau publicaţii serioase cu privire la Alchimie. Am început, la fel ca unul dintre personajele cărţii, să cheltui puţinii bani pe care îi aveam pe cumpărarea unor cărţi din străinătate, şi-mi dedicam multe ore din zi studiului simbologiei lor complicate. Am căutat două-trei persoane serioase din Rio de Janeiro care se dedicaseră în mod serios Marii Opere, dar acestea au refuzat să mă primească. I-am cunoscut şi pe alţii care îşi spuneau alchimişti, îşi aveau laboratorul propriu şi promiteau să mă înveţe tainele Artei în schimbul unei adevărate averi; azi înţeleg că aceştia nu ştiau nimic din ceea ce pretindeau să mă înveţe.

Dar cu toată stăruinţa mea, rezultatele au fost zero absolut. Nu se întîmpla nimic din ceea ce manualele de Alchimie afirmau în limbajul lor complicat. Era un şir nesfîrşit de simboluri, de dragoni, de lei, sori, luni şi argint viu, iar eu aveam mereu impresia că mergeam pe un drum greşit, pentru că limbajul simbolic permite o cantitate uriaşă de erori. În 1973, disperat de absenţa oricărui progres, am comis un act de o iresponsabilitate supremă. În acel timp eram angajat la Secretariatul pentru Educaţie din Mato Grosso, pentru a ţine cursuri de teatru în acel stat, aşa că am hotărît să-mi folosesc studenţii la nişte ateliere de teatru care aveau ca temă Tabla de Smarald. Aceasta, împreună cu unele incursiuni ale mele în zonele mocirloase ale magiei, au făcut ca în anul următor să pot simţi pe propria piele adevărul proverbului: "După faptă, şi răsplată". Totul în jurul meu s-a prăbuşit complet.

Mi-am petrecut următorii şase ani din viaţă într-o atitudine destul de sceptică în ceea ce priveşte tot ce era legat de mistică. În acest exil spiritual am învăţat multe lucruri importante: că acceptăm un adevăr numai după ce l-am negat din tot sufletul, că nu trebuie să fugim de propriul nostru destin şi că mîna lui Dumnezeu este infinit de generoasă, în pofida severităţii ei.

În 1981, am făcut cunoştinţă cu RAM, organizaţia ocultă unde mi-am găsit şi un Maestru, care avea să mă readucă pe drumul ce-mi era scris. Şi în timp ce el mă pregătea în învăţătura mea, m-am apucat din nou să studiez Alchimia pe cont propriu, într-o noapte, cînd stăteam de vorbă după o epuizantă sesiune de telepatie, am întrebat de ce limbajul alchimiştilor era atît de vag şi de complicat.

— Sînt trei tipuri de alchimişti, spuse Maestrul meu. Aceia care sînt imprecişi pentru că nu ştiu ce vorbesc; aceia care sînt imprecişi pentru că ştiu ce vorbesc, dar ştiu şi că limbajul Alchimiei este un limbaj adresat inimii şi nu raţiunii.

— Şi al treilea tip? am întrebat.

— Aceia care nu au auzit niciodată vorbindu-se despre Alchimie, dar care au reuşit, prin experienţa lor, să descopere Piatra Filosofală.

Aşa s-a hotărît Maestrul meu — care aparţinea celui de-al doilea tip — să-mi predea lecţii de Alchimie. Am descoperit că limbajul simbolic, care mă irita şi mă descumpănea atît, era unicul mod de a atinge Sufletul Lumii, sau ceea ce Jung a denumit "inconştientul colectiv". Am descoperit Legenda personală şi Semnele lui Dumnezeu, adevăruri pe care raţionamentul meu intelectual refuza să le accepte din cauza simplităţii. Am descoperit că a ajunge la Marea Operă nu este misiunea unor aleşi, ci a tuturor fiinţelor omeneşti de pe faţa Pămîntului. Sigur că nu totdeauna vedem Marea Operă sub forma unui ou sau a unui flacon cu lichid, dar toţi putem — fără umbră de îndoială — să ne cufundăm în Sufletul Lumii.

De aceea *Alchimistul* este şi un text simbolic. De-a lungul paginilor sale, în afară de faptul că am transmis tot ce am învăţat despre aceasta, am încercat să aduc un omagiu marilor scriitori care au reuşit să ajungă la Limbajul Universal: Hemingway, Blake, Borges (care a folosit şi el istoria persană într-una din povestirile lui), Malba Tahan şi alţii.

Pentru a completa această lungă prefaţă şi a ilustra ceea ce Maestrul meu voia să spună cu al treilea tip de alchimişti, meritã să amintim o întîmplare pe care el însuşi mi-a povestit-o în laboratorul lui.

Sfînta Maria, cu pruncul Isus în braţe, s-a hotărît să vină pe Pămînt ca să viziteze o mînăstire. Mîndri foarte, călugării au făcut un şir lung şi fiecare s-a înfăţişat în faţa Sfintei Fecioare pentru a I se închina. Unul a declamat poeme frumoase, altul I-a arătat miniaturile sale pentru Biblie, al treilea I-a recitat numele tuturor sfinţilor. Şi aşa unul după altul, fiecare călugăr şi-a adus omagiul Maicii Domnului şi Pruncului Isus.

Dar ultimul din şir era cel mai umil călugăr din mînăstire, care niciodată nu învăţase înţeleptele scrieri ale epocii. Părinţii lui fuseseră oameni simpli care lucrau la un vechi circ din împrejurimi şi tot ce-l putuseră învăţa era să arunce mingi în sus şi să facă cîteva jonglerii.

Cînd a venit rîndul acestuia, ceilalţi călugări au vrut să pună capăt închinăciunilor, pentru că fostul scamator nu avea nimic important de spus şi putea strica imaginea mînăstirii. Dar călugărul simţea, în adîncul sufletului, o dorinţă arzătoare să dăruiască ceva lui Isus şi Sfintei Fecioare.

Ruşinat, simţind privirea mustrătoare a fraţilor lui, a scos cîteva portocale din sutană şi a început să le arunce în sus şi să jongleze cu ele, aşa cum ştia el.

Şi doar în acel moment Pruncul Isus a zîmbit şi a început a bate din palme în braţele Sfintei Marii. Şi Maica Domnului numai lui i-a întins braţele, lă-sîndu-l să-l atingă pe Prunc.

AUTORUL

Şi pe cînd mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei.

Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care, aşezîndu-se la picioarele Domnului, asculta cuvîntul Lui.

Iar Marta se silea cu multă slujire şi, apropiindu-se, a zis:

Doamne! au nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute.

Şi răspunzînd, Domnul i-a zis:

Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti.

Dar un lucru trebuie: căci Maria partea cea bună a ales, care nu se va lua de la ca.

LUCA, 10: 38-42

PROLOG

Alchimistul luă o carte pe care o adusese cineva din caravană. Tomul era fără copertă, dar reuşi să-i identifice autorul: Oscar Wilde. În timp ce-i răsfoia paginile, găsi o povestire despre Narcis.

Alchimistul cunoştea legenda lui Narcis, frumosul băiat care-şi contempla zilnic propria frumuseţe într-un lac. Era atît de fascinat de el însuşi că într-o bună zi a căzut în lac şi a murit înecat. În locul acela, a apărut o floare care s-a numit narcisă.

Dar nu aşa îşi încheia Oscar Wilde povestirea. El spunea că atunci cînd a murit Narcis, au venit naiadele — zeiţele izvoarelor şi ale pădurii — şi au văzut lacul transformat dintr-unul cu apă dulce, într-un ulcior cu lacrimi sărate.

— De ce plîngi? au întrebat naiadele.

— Plîng pentru Narcis, răspunse lacul.

— Ah, nu-i de mirare că plîngi pentru Narcis, continuară ele. La urma urmelor, deşi noi am alergat mereu după el prin pădure, tu erai singurul care puteai să-i contempli de aproape frumuseţea.

— Dar Narcis era frumos? întrebă lacul.

— Cine altul poate şti mai bine decît tine? răspunseră, surprinse, naiadele. La urma urmelor, doar pe marginile tale se apleca el în fiecare zi.

Lacul rămase tăcut o vreme. Într-un tîrziu, zise:

— Îl plîng pe Narcis, dar niciodată n-am ştiut că el era frumos. Îl plîng pe Narcis pentru că de fiecare dată cînd se apleca deasupra apelor mele, eu puteam să văd reflectată, în fundul ochilor lui, propria-mi frumuseţe.

"Ce povestire frumoasă", spuse Alchimistul.

Partea întîi

Băiatul se numea Santiago. Se întuneca tocmai cînd ajunse cu turma lui în faţa unei vechi biserici părăsite. Acoperişul se prăbuşise de mult, şi in locul unde pe vremuri se afla sacristia creştea acum un sicomor uriaş.

Hotărî să petreacă noaptea aici. Îşi mînă toate oile prin ruinele porţii şi apoi puse nişte scînduri pentru ca acestea să nu fugă în timpul nopţii. Nu erau lupi pe acolo, dar odată îi scăpase una în timpul nopţii şi a trebuit să-şi piardă toată ziua următoare pentru a găsi oaia rătăcită.

Îşi întinse haina pe jos şi se aşeză, folosind cartea pe care o terminase de citit drept pernă. Îşi spuse, înainte de a adormi, că ar trebui să înceapă să citească nişte cărţi mai groase — durau mai mult pînă se sfîrşeau şi erau perne mai confortabile în timpul nopţii.

Era încă întuneric cînd se trezi. Privi în sus şi văzu stelele care străluceau prin acoperişul aproape năruit.

"Voiam să mai dorm puţin", se gîndi el. Avusese acelaşi vis ca şi săptămîna trecută, şi iarăşi se trezise înainte de sfîrşit.

Se ridică şi luă o înghiţitură de vin. Apoi îşi luă toiagul şi începu să-şi trezească oile care încă mai dormeau. Observase că imediat ce se trezea el, cea mai mare parte a animalelor se deşteptau şi ele. Ca şi cum ar fi existat o energie misterioasă care îi unea viaţa de aceea a oilor cu care străbătuse pămîntul de doi ani încoace în căutare de hrană şi apă.

— S-au obişnuit atîta cu mine că-mi cunosc obiceiurile, îşi spuse în şoaptă. Dar stătu o clipă şi se gîndi că ar fi putut să fie şi invers: s-o fi obişnuit el cu orarul oilor.

Dar erau şi unele oi care întîrziau să se scoale. Băiatul le trezi pe rînd cu toiagul, strigînd-o pe fiecare pe nume. Totdeauna crezuse că oile sînt în stare să înţeleagă ce vorbeşte el. De aceea obişnuia uneori să le citească părţi din cărţile care îl impresionaseră, sau să vorbească despre singurătatea şi bucuria unui cioban pe cîmp, ori să comenteze ultimele noutăţi pe care le vedea prin oraşele pe unde se întîmpla să treacă.

Însă în ultimele două zile avusese o singură grijă: fata negustorului care locuia în oraşul unde avea să ajungă peste patru zile. Nu fusese decît o singură dată acolo, anul trecut. Negustorul avea o prăvălie de stofe şi ţesături şi îi plăcea totdeauna să vadă cu ochii lui cum sînt oile tunse, ca să se ferească de hoţii. Îi spusese un prieten despre prăvălie, aşa că ciobanul îşi dusese oile acolo.

— Vreau să vînd ceva lînă, îi spuse negustorului.

Prăvălia era plină de clienţi şi negustorul îl rugă să aştepte pînă seara. El se aşează pe caldarîmul din faţa magazinului şi scoase o carte din desagi.

— Nu ştiam că ciobanii citesc cărţi, se auzi un glas feminin lîngă el.

Era o fată ce arăta leit ca acelea din Andaluzia, cu părul negru şi neted şi ochi ce aminteau vag de vechii cuceritori mauri.

— Asta pentru că oile te învaţă mai multe decît cărţile, răspunse băiatul.

Au stat de vorbă mai bine de două ore. Ea îi spuse că era fata negustorului, şi-i vorbi despre viaţa din acea aşezare unde fiecare zi era la fel cu cealaltă. Ciobănaşul îi povesti despre cîmpiile Andaluziei, despre ultimele noutăţi pe care le văzuse în oraşele pe unde trecuse. Era mulţumit că vorbea şi cu altcineva, nu numai cu oile.

— Cum ai învăţat să citeşti? întrebă fata la un moment dat.

— Ca toată lumea, răspunse băiatul. La şcoală.

— Dar dacă ştii să citeşti, cum de eşti doar un simplu cioban?

Băiatul bălmăji ceva ca să ocolească răspunsul. Era încredinţat că fata nu va înţelege niciodată. Îşi continuă poveştile de călătorie şi ochişorii cei mauri clipeau de frică şi mirare. Pe măsură ce trecea timpul, băiatul îşi dorea să nu se mai sfîrşească ziua, să-l vadă tot ocupat pe tatăl fetei care să-i ceară să aştepte trei zile. A înţeles că simţea un lucru pe care nu-l mai simţise: dorinţa de a rămîne într-un singur loc pentru totdeauna. Lîngă fata cea oacheşă zilele n-ar fi fost niciodată la fel una cu cealaltă.

Dar negustorul veni şi îi ceru să tundă patru oi. Apoi îi plăti cît îi datora şi-i ceru să revină anul următor.

Peste doar patru zile ajungea din nou în orăşelul acela. Era agitat şi nesigur pe el: poate că fata îl şi uitase. Pe acolo treceau mulţi ciobani care vindeau lînă.

— Nu-i nimic, le spuse flăcăul oilor lui. Şi eu cunosc alte fete în alte oraşe.

Dar în străfundul inimii ştia că are importanţă. Şi că păstorii, ca şi marinarii sau comis-voiajorii, cunoşteau cîte un oraş unde se afla cineva în stare să-i facă să uite de bucuria de a călători liberi prin lume.

Se iveau zorile şi ciobanul îşi mînă oile în aşa fel încît să meargă după soare. "Astea niciodată nu trebuie să ia o hotărîre", gîndi el. "Poate de asta stau mereu lîngă mine."

Aveau nevoie doar de apă şi hrană. Cîtă vreme băiatul ştia cele mai verzi păşuni din Andaluzia, ele îi vor fi credincioase. Chiar dacă zilele erau toate la fel, cu ore nesfîrşite care se tîrau între răsăritul şi apusul soarelui, chiar dacă ele nu citiseră niciodată o carte în scurta lor viaţă şi nu cunoşteau limba oamenilor care povesteau noutăţile de prin sate. Erau mulţumite să găsească apă şi hrană, atîta le era de ajuns. În schimb, îşi ofereau cu mărinimie lîna, compania şi — din cînd în cînd — carnea.

"Dacă eu acum aş deveni un monstru şi m-aş hotărî să le omor una cîte una, ele ar vedea abia la urmă că turma a fost exterminată", gîndi băiatul. "Pentru că au încredere în mine şi au uitat să se bizuie pe propriile lor instincte. Şi asta numai pentru că eu le mîn la mîncare şi la adăpătoare."

Băiatul începu să se minuneze de propriile lui gînduri. Poate biserica aceea, cu sicomorul crescut într-însa, să fi fost cu ghinion. Îi inspirase acelaşi vis pentru a doua oară, şi asta îi dădea o senzaţie de furie împotriva tovarăşelor lui, mereu aşa de credincioase. Bău puţinul vin care rămăsese de la cina de cu seară şi-şi strînse haina la mijloc. Ştia că peste cîteva ore, cu soarele în vîrful suliţei căldura va fi aşa de mare că nu-şi va mai putea duce oile pe cîmp. Era ora cînd toată Spania dormea în timpul verii. Căldura ţinea pînă seara şi în toată această vreme el trebuia să-şi care după el haina. Dar cînd se gîndea la greutate, imediat îi venea în minte că nu simţise frigul dimineţii numai pentru că o avea. "Trebuie să fim mereu pregătiţi pentru surprizele vremii", se gîndea el atunci, şi se simţea mulţumit cu greutatea hainei.

Haina îşi avea rostul ei, şi băiatul de asemenea. De doi ani pe cîmpiile Andaluziei, ştia pe dinafară toate aşezările din regiune, pentru că aceasta era marea pasiune a vieţii lui — să călătorească. Se gîndise că de data asta o să-i explice fetei cum de un simplu cioban ştia să citească: fusese chiar la seminar, pînă la şaisprezece ani. Părinţii lui voiau ca el să devină preot, şi să fie motiv de mîndrie pentru o familie de simpli ţărani care muncea din greu doar pentru mîncare şi apă, ca şi oile lui. Învăţase latină, spaniolă şi teologie. Dar încă de mic visa să cunoască lumea, iar asta era mult mai important decît să-l cunoşti pe Dumnezeu sau păcatele oamenilor, într-o seară, cînd se afla în vizită la ai săi, îşi luă inima-n dinţi şi-i spuse tatălui său că nu voia să fie preot. Voia să călătorească.

— Oameni din toată lumea au trecut prin satul ăsta, fiule, răspunse tatăl. Au venit în căutare de lucruri noi, dar au rămas aceiaşi. Se duc pînă pe deal ca să vadă cetatea şi sînt de părere că trecutul era mai bun decît prezentul. Sînt bălai sau tuciurii, dar nu-s deosebiţi de oamenii din satul nostru.

— Dar eu nu cunosc cetăţile din ţinuturile de unde vin ei, zise băiatul.

— Oamenii aceştia, după ce ne văd pămînturile şi femeile, spun că le-ar plăcea să trăiască pentru totdeauna aici, continuă tatăl.

— Vreau să cunosc femeile şi ţinuturile de unde vin ei, spuse băiatul. Pentru că aceştia nu se aşază niciodată pe aici.

— Oamenii aceştia au tot timpul punga plină cu bani, mai spuse tatăl. Dintre ai noştri, numai ciobanii umblă de colo-colo.

— Atunci mă fac cioban.

Tatăl nu mai spuse nimic. A doua zi îi dădu o pungă cu trei monede spaniole vechi de aur.

— Le-am găsit într-o zi pe cîmp. Urmau să fie ale bisericii, ca zestre a ta. Cumpără-ţi o turmă şi bate lumea în lung şi-n lat, pînă ai să înţelegi că cetatea noastră e cea mai însemnată, iar femeile noastre, cele mai frumoase.

Apoi îl binecuvîntă. În ochii tatălui, băiatul citi aceeaşi dorinţă de a cutreiera lumea. O dorinţă încă vie, în ciuda zecilor de ani cît încercase să o înăbuşe cu apă, mîncare şi acelaşi culcuş pentru toate nopţile.

Orizontul se coloră în roşu, apoi apăru soarele. Băiatul îşi aminti de discuţia cu taică-său şi se simţi uşurat; cunoscuse deja multe cetăţi şi multe femei (dar nici una ca aceea care îl aştepta peste două zile). Avea o haină, o carte pe care o putea schimba pentru alta şi o turmă de oi. Totuşi, cel mai important era că în fiecare zi îşi împlinea marele vis al vieţii lui — să călătorească. Cînd va obosi de cîmpiile andaluze va putea să-şi vîndă oile şi să se facă marinar. Cînd se va sătura de mare va fi cunoscut deja multe oraşe, multe femei, multe ocazii de a fi fericit.

"Nu ştiu cum îl caută pe Dumnezeu la seminar", se gîndi el în timp ce privea răsăritul soarelui.

De cîte ori putea o lua pe alt drum. Nu mai fusese niciodată pe la acele ruine ale bisericii, deşi trecuse de atîtea ori prin apropiere. Lumea era mare şi nesfîrşită, şi dacă s-ar fi lăsat numai un pic condus de oi, ar fi descoperit şi mai multe lucruri interesante. "Problema este că ele nu ştiu că fac drumuri noi în fiecare zi. Nu-şi dau seama că păşunile se schimbă, că anotimpurile trec, pentru că sînt ocupate numai cu adăpatul şi cu mîncarea."

"Poate că aşa este cu noi toţi", îşi zise ciobănaşul. "Chiar şi cu mine, care nu mă mai gîndesc la altă femeie de cînd am văzut-o pe fata negustorului."

Privi cerul şi socoti că pe la prînz ar ajunge la Tarifa. Acolo putea să schimbe cartea pentru una mai groasă, să-şi umple carafa cu vin, să se radă şi să se tundă; trebuia să se pregătească pentru ca s-o întîlnească pe fată, şi nici nu voia să se gîndească la posibilitatea ca alt cioban să fi ajuns înaintea lui cu mai multe oi, şi să-i ceară mîna.

"Tocmai posibilitatea să-ţi împlineşti un vis face viaţa interesantă", reflectă el în timp ce iarăşi privea cerul şi grăbea pasul. Tocmai îşi adusese aminte că la Tarifa stătea o bătrînă care ştia să interpreteze visele. Iar el avusese de două ori acelaşi vis în acea noapte.

Bătrîna îl conduse pe flăcău într-o încăpere din fundul casei, separată de sufragerie printr-o perdea făcută din fîşii de plastic colorate. Înăuntru avea o masă, o icoană cu Sfînta Inimă a lui Isus şi două scaune.

Bătrîna se aşează şi-i ceru şi lui să facă la fel. Apoi îi luă mîinile şi se rugă în şoaptă.

Părea o rugăciune ţigănească. Flăcăul mai întîlnise mulţi ţigani în drumurile lui; aceştia umblau din loc în loc, dar nu aveau grija oilor. Oamenii spuneau că viaţa unui ţigan era făcută numai ca să-i înşele pe ceilalţi. Şi mai spuneau că făcuseră înţelegere cu diavolul, şi că furau copii ca să-i facă sclavi în misterioasele lor tabere. Cînd fusese mic, mereu i-a fost groază să nu-l fure ţiganii, şi aceeaşi frică veche o simţi cînd ţiganca îi luă mîinile.

"Dar are icoana cu Sfînta Inimă a lui Isus", gîndi el, încercînd să se liniştească. Nu voia ca mîna să înceapă a-i tremura, iar bătrîna să-şi dea seama că-i e frică. Spuse Tatăl nostru în gînd.

— Ce interesant, zise bătrîna fără a-şi lua ochii de la mîna băiatului. Apoi tăcu din nou.

Flăcăul deveni nervos. Mîinile începură să-i tremure fără voie, iar bătrîna văzu. Şi le trase repede.

— N-am venit ca să-mi ghiceşti în palmă, spuse, căindu-se că intrase în casa aceea. Chiar se gîndi că mai bine-i plătea acum şi pleca fără să fi aflat nimic. Dăduse prea multă importanţă unui vis care se repetase.

— Ai venit pentru vise, răspunse bătrîna. Visele sînt limbajul Domnului. Şi cînd el vorbeşte pe Limbajul Lumii, pot să-l interpretez şi eu. Dar dacă El vorbeşte limba sufletului matale, numai tălică poţi s-o înţelegi. Da' io îţi iau oricum banii.

Încă o hoţie, se gîndi flăcăul. Dar se hotărî să rişte. Un cioban riscă mereu să se-ntîlnească cu lupii sau cu seceta, dar asta face ocupaţia de păstor mai atractivă.

— Am avut de două ori la rînd acelaşi vis, începu el. Se făcea că eram pe o păşune cu oile, cînd a apărut un copil care a început să se joace cu animalele. Mie nu-mi place să se bage cineva pe oile mele, se sperie de străini. Dar copiii totdeauna reuşesc să se apropie de animale fără să le sperie. Nu ştiu de ce. Nu ştiu cum de cunosc animalele vîrsta oamenilor.

— Întoarce-te la vis, îi ceru bătrîna. Am o oală pe foc. Şi pe urmă, ai bani puţini, nu-mi pot pierde tot timpul cu tine.

— Copilul s-a mai jucat cu oile încă o vreme, continuă băiatul, uşor intimidat. Şi deodată, m-a luat de mînă şi m-a dus la Piramidele din Egipt.

Se opri puţin pentru ca să vadă dacă bătrîna ştia ce sînt acelea piramidele din Egipt. Dar bătrîna rămase liniştită.

— Atunci, la Piramidele din Egipt — şi pronunţă ultimele trei cuvinte rar, pentru ca bătrîna să le înţeleagă bine — copilul mi-a spus: "Dacă ai să vii pînă aici, ai să găseşti o comoară ascunsă." Dar cînd să-mi arate locul exact, m-am trezit. La amîndouă visele.

Bătrîna rămase tăcută. Într-un tîrziu, luă iarăşi mîinile flăcăului şi le cercetă atent.

— Nu-ţi iau nici un ban acuma, zise ea. Da' vreau a zecea parte din comoară dacă o găseşti.

Flăcăul rîse. De fericire. Vasăzică baba strîngea ban pe ban din puţinul care-i pica, şi asta datorită unui vis care vorbea de comori ascunse! Bătrîna trebuie că era ţigancă get-beget, că ţiganii sînt proşti.

— Atunci spune ce înseamnă visul, îi ceru băiatul.

— Jură mai întîi. Jură că o să-mi dai o zecime din comoara ta în schimbul vorbelor mele.

Băiatul jură. Baba îi ceru să repete jurămîntul cu ochii la icoana Sfintei Inimi a lui Isus Cristos.

— E un vis în Limbajul Lumii, spuse ea. Ştiu să-l interpretez, dar e o tălmăcire foarte grea. De asta cred că merit o parte din ce găseşti.

Iar înţelesul e ăsta: trebuie să mergi pînă la Piramidele din Egipt. N-am auzit niciodată de ele, dar dacă ţi le-a arătat un copil, înseamnă că există. Acolo matale ai să găseşti o comoară care te va face bogat.

Flăcăul rămase descumpănit, dar pe urmă se supără. Nu trebuia să o caute pe bătrînă pentru atîta lucru. Dar apoi îşi aminti că nu trebuia să plătească nimic.

— Pentru atîta lucru nu trebuia să-mi pierd timpul, zise.

— De-asta ţi-am zis că visul e foarte greu de interpretat. Lucrurile simple sînt cele mai grele, şi numai înţelepţii reuşesc să le vază. Şi cum eu nu mi-s o înţeleaptă, trebuie să cunosc alte arte, cum ar fi cititul în palmă.

— Şi cum o să ajung eu pînă-n Egipt?

— Eu doar interpretez vise. Nu ştiu să le transform în realitate. De-asta trebuie să trăiesc din ce-mi dau fetele mele.

— Şi dacă nu ajung în Egipt?

— Rămîn fără plată. N-o să fie prima oară.

Şi bătrîna nu mai spuse nimic. Îi ceru băiatului să plece, că pierduse prea mult timp cu el.

Flăcăul plecă dezamăgit şi hotărît să nu mai creadă niciodată în vise. Îşi aminti că avea mai multe de rezolvat. Merse la magazin să cumpere de mîncare, schimbă cartea pe una mai groasă şi se aşează pe o bancă în piaţa principală pentru ca să guste vinul pe care tocmai îl cumpărase. Era o zi fierbinte de vară şi vinul, printr-una din acele taine de nepătruns, reuşea să-l răcorească puţin. Oile le lăsase la intrarea în oraş, la stînă unui prieten. Cunoştea multă lume din părţile acelea, doar de asta îi plăcea să călătorească. Cu prietenii pe care şi-i face omul nu trebuie să stea zi de zi. Cînd vezi aceleaşi feţe mereu, cum i se întîmpla lui la Seminar, ajungi să-i consideri ca făcînd parte din viaţa ta. Şi dacă fac parte din viaţa noastră, încep să vrea să ne-o şi schimbe. Dacă nu eşti aşa cum vor ei, se supără. Pentru că toţi ştiu exact cum trebuie să trăim noi. Şi niciodată n-au habar de cum trebuie să-şi trăiască propriile lor vieţi. Ca femeia cu visele, care nu ştia să le transforme în realitate.

Se hotărî să aştepte să mai coboare soarele spre asfinţit înainte de a pleca cu oile spre cîmp. Peste trei zile avea să fie alături de fata negustorului.

Începu să citească din cartea pe care i-o dăduse un preot din Tarifa. Era o carte groasă, care vorbea despre o îngropăciune chiar din prima pagină. Pe lîngă aceasta, numele personajelor erau îngrozitor de complicate. Dacă într-o bună zi o să scrie o carte, se gîndi el, avea să pună un singur personaj, pentru ca cititorii să nu trebuiască să reţină tot felul de nume.

Cînd reuşi să se concentreze puţin asupra lecturii — şi era bună, pentru că vorbea despre o înmormîntare pe zăpadă, ceea ce îi dădea o senzaţie de frig sub soarele acela teribil — un bătrîn se aşează lîngă el şi începu să-i vorbească.

— Ce fac ăia acolo? întrebă el, arătînd spre oamenii din piaţă.

— Muncesc, răspunse sec flăcăul şi se prefăcu prins din nou de lectură. În realitate, se gîndea să tundă oile în faţa fetei negustorului, ca să vadă şi ea că era în stare să facă lucruri interesante. Îşi închipuise această scenă de mii de ori; de fiecare dată, fata se minuna cînd el îi explica că oile trebuie tunse de la coadă spre cap. Şi încerca să-şi amintească şi cîteva povestiri frumoase pe care să i le istorisească în timp ce el ar fi tuns oile. Pe cele mai multe le citise în cărţi, dar avea să le spună ca şi cum le-ar fi trăit cu adevărat. Ea n-o să ştie niciodată adevărul fiindcă nu ştia să citească.

Dar bătrînul insistă. Îi spuse că era obosit, că-i era sete, şi-i ceru o gură de vin băiatului. Acesta îi întinse carafa, doar-doar o tăcea bătrînul.

Dar moşul voia să stea la taclale cu tot dinadinsul. Îl întrebă ce carte citeşte. Băiatul se gîndi să fie aspru şi să se mute pe altă bancă, dar taicăsău îl]nvăţase să fie respectuos cu bătrînii. Aşa că îi întinse bătrînului cartea, din două motive: primul, pentru că nu ştia să citească titlul. Iar al doilea, pentru că dacă nici bătrînul nu ştia, s-ar fi mutat singur pe altă bancă pentru ca să nu se simtă umilit.

— Hmmm, zise bătrînul, sucind cartea pe toate părţile, ca şi cum ar fi fost cine ştie ce ciudăţenie. E o carte importantă, dar e foarte plicticoasă.

Flăcăul rămase surprins. Şi moşul citea, ba chiar citise acea carte. Iar dacă acea carte era plicticoasă, cum spunea el, mai avea timp să o schimbe pe alta.

— E o carte care vorbeşte despre ce vorbesc cam toate cărţile, continuă bătrînul. Despre neputinţa oamenilor de a-şi alege propriul destin. Şi se termină făcînd în aşa fel încît toată lumea să creadă cea mai gogonată minciună din lume.

— Şi care e cea mai mare minciună din lume? întrebă mirat băiatul.

— Păi, asta: într-o anume clipă din existenţă, pierdem controlul asupra vieţii noastre care începe să fie guvernată de soartă. Asta-i cea mai gogonată minciună din lume.

— Cu mine nu s-a întîmplat aşa, spuse flăcăul. Au vrut ca eu să fiu preot, dar eu m-am hotărît să mă fac cioban.

— E mai bine aşa, zise bătrînul, pentru că-ţi place să călătoreşti.

"Mi-a ghicit gîndurile", îşi spuse băiatul.

În acest timp, bătrînul răsfoia cartea groasă, fără cea mai mică intenţie de a o înapoia. Flăcăul a observat că purta nişte haine ciudate: părea arab, ceea ce nu era o raritate prin părţile acelea. Africa se afla la numai cîteva ore de Tarifa; şi n-aveai decît să străbaţi Strîmtoarea cea mică cu vaporul. Deseori apăreau arabi în oraş, după cumpărături şi spuneau rugăciuni bizare de mai multe ori pe zi.

— De unde sînteţi? întrebă.

— Din mai multe locuri.

— Nimeni nu poate fi din mai multe locuri, ripostă flăcăul. Eu sînt păstor şi umblu prin multe părţi, dar sînt dintr-un singur loc, dintr-un oraş aproape de o cetate veche. Acolo m-am născut.

— Atunci să spunem că m-am născut la Salem.

Băiatul nu ştia unde se află Salemul, dar nu vru să întrebe, ca să nu se simtă umilit de propria-i neştiinţă. A mai rămas o vreme privind piaţa. Oamenii treceau de colo colo şi păreau foarte ocupaţi.

— Şi cum mai e la Salem? întrebă flăcăul, căutînd un punct de orientare.

— Cum a fost întotdeauna.

Nu nimerise. Dar ştia că Salemul nu se află în Andaluzia, fiindcă dacă ar fi fost l-ar fi cunoscut.

— Şi ce faceţi la Salem? insistă el.

— Ce fac eu la Salem? pentru prima oară bătrînul rîse cu poftă. Păi, eu sînt Regele Salemului!

"Oamenii spun lucruri foarte ciudate", gîndi băiatul. "Uneori e mai bine să stai cu oile, care tac şi-şi caută doar hrană şi apă. Sau să stai cu cărţile, care povestesc istorii de necrezut numai atunci cînd omul vrea să le asculte. Dar cînd vorbeşti cu oamenii, spun nişte lucruri de nu ştii ce să le răspunzi."

— Numele meu este Melchisedec, spuse bătrînul. Cîte oi ai?

— Destule, răspunse flăcăul. Prea voia să afle multe despre viaţa lui, omul acesta.

— Atunci avem în faţă o dilemă: nu te pot ajuta dacă chiar crezi că ai oi destule.

Flăcăul se enervă. Doar nu cerea ajutor. Bătrînul îi ceruse şi vin, şi conversaţie, şi cartea.

— Dă-mi cartea înapoi, zise. Trebuie să-mi caut oile şi să plec.

— Dă-mi o zecime din oile tale, spuse bătrînul. Iar eu te învăţ cum să ajungi la comoara ascunsă.

Abia atunci îşi aminti băiatul de vis şi dintr-o dată totul se limpezi. Baba nu-i luase nimic, dar bătrînul, care poate era bărbatu-său, urma să stoarcă mult mai mulţi bani pentru un pont care nu exista. Pesemne că şi moşul era ţigan.

Dar înainte ca băiatul să spună vreo vorbă, bătrînul se aplecă, luă un băţ şi începu să scrie pe nisipul pieţei. Cînd s-a aplecat, a strălucit ceva la gîtul lui, dar aşa de tare, că aproape l-a orbit. Dar cu o mişcare neobişnuit de iute pentru vîrsta lui, bătrînul îşi acoperi pieptul cu haina. Vederea băiatului reveni la normal şi putu să desluşească ce scria bătrînul pe jos.

În praful pieţei centrale din micul oraş, flăcăul citi numele tatălui şi al mamei sale. Apoi citi povestea vieţii lui pînă în acel moment, jocurile copilăriei şi nopţile reci de la seminar. Citi numele fetei negustorului, pe care el nu-l cunoscuse. Citi lucruri pe care niciodată nu le spusese cuiva, cum ar fi ziua în care a furat puşca tatălui său ca să vîneze cerbi, sau prima şi singura lui experienţă sexuală.

"Eu sînt Regele Salemului", spusese bătrînul.

— Dar cum se face că un rege stă de vorbă cu un păstor? întrebă flăcăul, ruşinat şi peste măsură de uimit.

— Sînt mai multe motive. Dar hai să zicem că cel mai important e că tu eşti în stare să-ţi împlineşti Legenda Personală.

Băiatul nu ştia ce este aceea Legendă Personală.

— Este ceea ce tu ai vrut dintotdeauna. Toţi oamenii, la adolescenţă, ştiu care este Legenda lor Personală. În acest moment al vieţii totul este limpede, totul este posibil şi oamenii nu se tem să viseze şi să dorească tot ce le-ar plăcea să facă în viaţă. Cu toate acestea, pe măsură ce timpul trece, o forţă misterioasă încearcă, încet, încet, să dovedească faptul că Legenda Personală este imposibil de realizat.

Ce spunea bătrînul nu prea avea înţeles pentru băiat. Voia să afle ce erau acele "forţe misterioase"; fata negustorului avea să rămînă cu gura căscată auzind toate acestea.

— Sînt forţe care par mîrşave, dar care în realitate te învaţă cum să-ţi realizezi Legenda Personală. Îţi pregătesc spiritul şi voinţa, pentru că pe lumea asta există un mare adevăr: oricine ai fi şi orice ai face, cînd doreşti ceva cu adevărat, vrei pentru că această dorinţă s-a născut în sufletul Universului. Este misiunea ta pe Pămînt.

— Chiar dacă e numai dorinţa de a călători? Sau de a te căsători cu fata unui negustor de ţesături?

— Sau să-ţi cauţi o comoară. Sufletul Lumii se hrăneşte cu fericirea oamenilor. Sau cu nefericirea, cu invidia, cu gelozia lor. Împlinirea Legendei Personale este singura îndatorire a oamenilor. Totul este un singur lucru. Şi cînd tu vrei ceva cu adevărat, tot Universul conspiră la realizarea dorinţei tale.

Au rămas o vreme în tăcere, privind piaţa şi oamenii. Bătrînul vorbi primul:

— De ce paşti oile?

— Pentru că îmi place să călătoresc.

Dar bătrînul îi arătă un vînzător de floricele, cu căruciorul lui roşu, care se afla într-un colţ al pieţei.

— Şi acelui vînzător de floricele i-a plăcut să călătorească cînd era mic. Dar a preferat să-şi cumpere un cărucior de floricele şi să strîngă bani buni, ani de zile. Cînd o să fie bătrîn, o să petreacă o lună în Africa. N-a înţeles niciodată că omul poate totdeauna să-şi împlinească visele.

— Trebuia să fi ales să se facă cioban, gîndi băiatul cu voce tare.

— S-a gîndit la asta, răspunse bătrînul, dar vînzătorii de floricele sînt mai importanţi decît ciobanii. Au o casă, pe cîtă vreme păstorii dorm sub cerul liber. Oamenii preferă să-şi dea fetele după vînzători de floricele decît după ciobani.

Băiatul simţi o împunsătură în inimă, gîndindu-se la fata negustorului. În oraşul ei trebuie să fi existat vreun vînzător de floricele.

— În sfîrşit, părerea oamenilor despre vînzători de floricele şi despre ciobani ajunge mai importantă pentru ei decît Legenda Personală.

Bătrînul răsfoi cartea şi rămase citind o pagină. Flăcăul aşteptă un timp, apoi îl întrerupse în acelaşi fel în care o făcuse şi el.

— De ce vorbiţi despre toate lucrurile astea cu mine?

— Pentru că tu încerci să-ţi trăieşti Legenda Personală. Dar eşti pe punctul de a te lăsa păgubaş.

— Întotdeauna apăreţi în asemenea momente?

— Nu totdeauna sub forma asta, dar e drept că niciodată nu am lipsit. Uneori apar sub forma unei ieşiri din impas, a unei idei bune. Alteori, într-un moment de răscruce, fac în aşa fel încît lucrurile să fie mai simple, şi aşa mai departe. Dar majoritatea oamenilor nu bagă de seamă.

Bătrînul povesti cum săptămîna trecută fusese obligat să apară unui căutător de pietre scumpe sub forma unei pietre. Omul acela lăsase totul baltă ca să caute smaralde. Cinci ani trudise pe un rîu, şi spărsese 999 999 de bolovani în căutarea unui smarald. Şi acum voia să renunţe, şi nu lipsea decît o piatră, doar O PIATRĂ, pentru a-şi descoperi smaraldul. Cum omul îşi pusese în joc Legenda Personală, bătrînul se hotărî să intervină. S-a transformat într-o piatră care s-a rostogolit la picioarele căutătorului. Acesta însă, copleşit de mînie şi de neîmplinirea celor cinci ani de muncă zadarnică, a aruncat piatra cît colo. Dar a azvîrlit-o cu atîta putere, că aceasta s-a lovit de altă piatră care s-a spart, dînd la iveală cel mai frumos smarald din lume.

— Oamenii află foarte devreme care e raţiunea lor de a trăi, spuse bătrînul, cu o undă de tristeţe în priviri. Poate că din cauza asta renunţă la tot atît de curînd. Dar aşa e lumea.

Abia atunci şi-a amintit băiatul că discuţia începuse cu comoara ascunsă.

— Comorile sînt scoase de sub pămînt de şuvoaiele de apă şi sînt îngropate tot de şuvoaie, spuse bătrînul. Dacă vrei să afli ceva despre comoara ta, trebuie să-mi dai a zecea parte din oile tale.

— Dar nu se poate să-ţi dau o zecime din comoară?

Bătrînul îl privi dezamăgit.

— Dacă-mi făgăduieşti ce nu ai încă, o să-ţi pierzi dorinţa de a obţine acel lucru.

Atunci băiatul îi spuse că făgăduise o zecime ţigăncii.

— Ţiganii sînt deştepţi, oftă bătrînul. Oricum, e bine să înveţi că totul în viaţă are un preţ. Asta este ceea ce încearcă să ne înveţe Războinicii Luminii.

Bătrînul înapoie cartea băiatului.

— Mîine, tot la ora asta, îmi aduci o zecime din oi. Iar eu te voi învăţa cum să capeţi comoara ascunsă. Bună seara.

Şi dispăru după un colţ al pieţei.

Băiatul încercă să mai citească din carte, dar nu reuşi să se concentreze. Era agitat şi încordat, pentru că ştia că bătrînul spusese adevărul. Se duse pînă la vînzătorul de floricele, cumpără un cornet de floricele, gîndindu-se dacă trebuia să-i povestească ce zisese bătrînul.

"Uneori e bine să laşi lucrurile cum sînt", se gîndi flăcăul şi rămase tăcut. Dacă i-ar fi spus ceva, vînzătorul avea să se frămînte trei zile cu gîndul de a lăsa totul baltă, dar era atît de obişnuit cu căruciorul lui...

Putea să-l cruţe de această suferinţă. Porni agale fără ţintă prin oraş şi ajunse în port. Acolo era o clădire mică, şi aceasta avea o ferestruică de unde oamenii cumpărau bilete. Egiptul era în Africa.

— Doriţi ceva? întrebă tipul de la ghişeu.

— Poate mîine, murmură băiatul depărtîndu-se. Dacă vindea numai o oaie, putea ajunge de partea cealaltă a strîmtorii. Era o idee care-l înspăimînta.

— Încă un visător, zise funcţionarul de la ghişeu ajutorului lui, în timp ce băiatul se îndepărta. N-are bani de călătorie.

La ghişeu, băiatul îşi aminti de oile lui, şi-i fu teamă să se întoarcă la ele. Doi ani petrecuse învăţînd totul despre arta păstoritului; ştia să tundă, să îngrijească de oile gestante, să-şi apere animalele de lupi. Cunoştea toate cîmpurile şi păşunile Andaluziei. Cunoştea preţul exact de vînzare şi cumpărare al fiecărui animal pe care-l avea.

Se hotărî să se întoarcă la stînă prietenului lui pe drumul cel mai lung. Şi oraşul acesta avea o cetate, iar el se hotărî să suie panta pietruită şi să se aşeze pe unul din zidurile sale. De acolo de sus putea să vadă Africa. Odată cineva îi explicase că pe acolo veniseră maurii, care ocupaseră atîţia ani aproape toată Spania. Flăcăul îi dispreţuia pe mauri. Ei îi aduseseră pe ţigani.

Tot de acolo se putea vedea oraşul în întregime, inclusiv piaţa unde stătuse de vorbă cu bătrînul. "Blestemat ceasul cînd l-am întîlnit pe moşul ăsta", gîndi el. Se dusese doar să găsească o femeie pricepută la interpretarea viselor. Nici femeia, nici bătrînul nu dăduseră vreo importanţă faptului că el era păstor. Erau oameni singuratici care nu mai credeau în viaţă şi nu înţelegeau că păstorii ajung să fie legaţi de oile lor. El îşi ştia îndeaproape fiecare animal: ştia care Şchioapătă, care avea să fete peste două luni, şi care erau cele mai leneşe. Mai ştia şi cum să le tundă şi cum să le taie. Dacă se hotăra să plece, ele vor suferi...

Începu să bată vîntul. Îl cunoştea, oamenii îi spuneau Levantul, pentru că o dată cu el sosiseră şi hoardele de păgîni. Niciodată nu se gîndise, pînă nu cunoscuse Tarifa, că Africa era aşa de aproape.

Acesta era un mare pericol: maurii puteau năvăli din nou.

Levantul începu să sufle mai tare. "Sînt între oi şi comoară", îşi spunea băiatul. Trebuia să aleagă între un lucru cu care se obişnuise şi ceva ce i-ar fi plăcut să aibă. Mai era şi fata negustorului, dar ea nu avea aceeaşi importanţă ca oile, pentru că nu depindea de el. Poate nici nu-şi mai amintea de el. Era sigur că dacă n-ar fi apărut în următoarele două zile, fata nici n-ar fi băgat de seamă: pentru ea, toate zilele erau la fel, şi cînd toate zilele sînt egale înseamnă că oamenii au încetat să vadă lucrurile bune care apar în viaţa lor de cîte ori soarele traversează bolta.

"Mi-am părăsit tatăl, mama, şi cetatea, şi oraşul. S-au obişnuit şi ei, şi eu. Oile se vor obişnui şi ele cu lipsa mea", se gîndi flăcăul.

De sus, din înălţime, privi piaţa. Vînzătorul de floricele continua să-şi vîndă marfa... O pereche tînără se aşeză pe banca unde stătuse el de vorbă cu bătrînul şi se sărutau.

"Vînzătorul de floricele...", îşi spuse în sinea lui, şi nu mai continuă fraza. Pentru că Levantul se înteţise iar, iar el simţi vîntul biciuindu-i faţa. Vîntul îi aducea pe mauri, e adevărat, dar aducea şi izul deşertului şi parfumul femeilor acoperite cu văluri. Aducea sudoarea şi visurile bărbaţilor care într-o bună zi plecaseră în căutarea necunoscutului, a aurului, a aventurilor — şi a piramidelor. Flăcăul începu să invidieze libertatea vîntului şi intui că putea fi ca el. Nimic nu-l împiedica, în afară de el însuşi. Oile, fata negustorului, cîmpiile Andaluziei erau doar etape ale Legendei sale Personale.

A doua zi băiatul se întîlni cu bătrînul la amiază. Adusese cu el şase oi.

— Sînt uimit, spuse el. Prietenul meu mi-a cumpărat imediat oile. Zicea că toată viaţa a visat să se facă păstor şi că acela era un semn bun.

— Totdeauna e aşa, răspunse bătrînul. Numim asta începutul de bun augur. Dacă te-ai duce să joci pentru prima oară cărţi, aproape sigur ai cîştiga. Norocul începătorului.

— Şi de ce?

— Pentru că viaţa vrea să-ţi trăieşti Legenda Personală.

Apoi începu să cerceteze cele şase oi şi descoperi că una şchiopăta. Băiatul îi spuse că asta nu are nici o importanţă, pentru că era cea mai inteligentă şi dădea lînă destulă.

— Unde e comoara? întrebă.

— Comoara se află în Egipt, aproape de Piramide.

Flăcăul se sperie. Şi bătrîna îi spusese acelaşi lucru, dar nu-i luase nimic.

— Ca să ajungi la ea, va trebui să urmezi semnele. Dumnezeu a scris în lume drumul pe care fiecare om trebuie să meargă. Trebuie numai să citeşti ce a scris El pentru tine.

Înainte ca băiatul să apuce să spună ceva, un fluture apăru zburînd între el şi bătrîn. Îşi aminti de bunicu-său; cînd era mic, acesta îi spunea că fluturii sînt semn de noroc. Ca şi greierii, coşarii, şopîrlele şi trifoiul cu patru foi.

— Aşa este, zise bătrînul, care îi putea citi gîndurile. Exact cum te-a învăţat bunicul. Astea sînt semne.

Pe urmă, omul îşi desfăcu haina care îi acoperea pieptul. Băiatul rămase impresionat de ce văzu şi-şi aminti de strălucirea zărită cu o zi înainte. Bătrînul avea un colan de aur masiv, bătut cu pietre scumpe.

Era într-adevăr un rege. Pesemne că trebuia să umble deghizat, ca să se ferească de hoţi.

— la astea, zise bătrînul, scoţînd o piatră albă şi una neagră ce se aflau prinse în mijlocul colanului de aur. Se numesc Urim şi Tumim. Cea neagră înseamnă "da", iar cea albă înseamnă "nu". Cînd nu reuşeşti să desluşeşti semnele, te ajută ele. Pune-le totdeauna o întrebare la obiect. Dar, în general, încearcă să iei singur hotărîrile. Comoara se află la Piramide şi asta o ştiai deja; dar trebuie să plăteşti cu şase oi pentru că eu te-am ajutat să iei o hotărîre.

Flăcăul a pus pietrele în desagă. De acum încolo doar el avea să hotărască.

— Nu uita că totul este unul şi acelaşi lucru. Nu uita de limbajul semnelor. Şi mai cu seamă, nu uita să mergi pînă la capătul Legendei tale Personale. Dar mai întîi, mi-ar plăcea să-ţi spun o poveste.

"Un negustor oarecare şi-a trimis fiul să înveţe Taina Fericirii de la cel mai înţelept dintre toţi oamenii. Băiatul a umblat patruzeci de zile prin deşert pînă a ajuns la un frumos castel, în vîrful unui munte. Acolo trăia înţeleptul pe care îl căuta.

Însă în loc să întîlnească un sfînt, eroul nostru s-a trezit într-o încăpere unde a văzut o vînzoleala extraordinară: era un du-te vino de negustori, oameni care stăteau de vorbă prin colţuri, o mică orchestră cînta melodii suave, şi mai era şi o masă plină cu cele mai alese bucate din acea parte a lumii, înţeleptul vorbea cu toata lumea, iar băiatul a trebuit să aştepte două ore pînă să-i vină şi lui rîndul.

Înţeleptul ascultă cu atenţie motivul vizitei, dar îi spuse că în acel moment nu avea timp să-i explice Taina Fericirii. Îi sugeră băiatului să dea o raită prin palat şi să se întoarcă peste vreo două ore.

— Dar pînă atunci, vreau să te rog ceva, a completat înţeleptul, dînd băiatului o linguriţă în care picură doi stropi de untdelemn. Cît mergi, poartă această linguriţă fără să verşi untdelemnul din ea.

Băiatul a început să suie şi să coboare scările palatului, cu ochii aţintiţi la linguriţă. După două ore, s-a prezentat iar în faţa înţeleptului.

— Vasăzică, începu înţeleptul, ai văzut tapiseriile persane din sufragerie? Ai văzut grădina care i-a luat Maestrului grădinar zece ani ca s-o creeze? Ai observat frumoasele pergamente din biblioteca mea?

Ruşinat, băiatul mărturisi că nu văzuse nimic. Singura lui preocupare fusese să nu verse picăturile de untdelemn pe care i le încredinţase înţeleptul.

— Atunci întoarce-te şi cunoaşte minunile lumii mele, îi spuse înţeleptul. Nu poţi avea încredere într-un om dacă nu-i cunoşti casa.

Mai liniştit de această dată, băiatul luă linguriţa şi reîncepu să se plimbe prin palat, de data aceasta observînd toate operele de artă care atîrnau de tavane şi pe pereţi. A văzut grădinile, munţii din jur, gingăşia florilor, rafinamentul cu care fiecare operă de artă fusese aşezată la locul ei. Întors la înţelept, îi relată amănunţit tot ce văzuse.

— Dar unde sînt cele două picături de untdelemn pe care ţi le-am încredinţat? a întrebat înţeleptul.

Privind linguriţa, băiatul văzu că o vărsase.

— Acesta este singurul sfat pe care ţi-l pot da, spuse înţeleptul înţelepţilor. Taina Fericirii stă în a privi toate minunile lumii şi a nu uita niciodată de cele două picături de untdelemn din linguriţă."

Flăcăul rămase tăcut. Înţelesese istorioara bătrînului rege. Unui păstor îi place să călătorească, dar nu uită niciodată de oile lui.

Bătrînul îl privi, şi cu amîndouă mîinile făcu nişte gesturi ciudate deasupra capului flăcăului. Apoi luă animalele şi-şi văzu de drum.

Pe dealul micului oraş Tarifa se ridica un vechi fort construit de mauri, şi cine se aşeza pe zidurile lui putea zări o piaţă şi o bucată din Africa. Melchisedec, Regele Salemului, s-a aşezat pe zidul fortului în seara aceea şi a simţit Levantul în obraji. Oile se foiau pe lîngă el, cu frică de noul stăpîn, şi neliniştite de atîtea schimbări. Tot ce voiau ele nu era decît hrană şi apă.

Melchisedec privi la vaporaşul care ridica ancora din port. Nu avea să-l mai vadă niciodată pe băiat, la fel cum niciodată nu l-a mai văzut pe Avraam, după ce a încasat tributul. Dar îşi îndeplinise misiunea.

Zeii nu trebuie să aibă dorinţe, pentru că zeii nu au Legendă Personală. Dar Regele Salemului dorea în sinea lui ca flăcăul să izbutească. "Păcat că o să-mi uite repede numele", se gîndi el. "Trebuia să i-l fi repetat de mai multe ori. Cînd ar fi vorbit despre mine ar fi spus că sînt Melchisedec, Regele Salemului."

Apoi privi spre cer cu o umbră de căinţă: "Ştiu că este deşertăciunea deşertăciunilor, aşa cum ai spus Tu, Doamne. Dar şi un rege bătrîn trebuie cîteodată să se simtă mîndru de sine."

"Ce ciudată e Africa", şi-a spus flăcăul.

Şedea într-un soi de bar asemănător altora pe care le întîlnise pe străduţele înguste ale oraşului. Nişte bărbaţi fumau o pipă uriaşă, care trecea din gură în gură. În puţine ore văzuse bărbaţi care se ţineau de mînă, femei cu chipul acoperit, preoţi care urcau în nişte turnuri înalte şi cîntau, în timp ce toţi, în jurul său, îngenuncheau şi se loveau cu fruntea de pămînt.

"Treabă de păgîni", îşi spuse în sinea lui. Cînd era copil văzuse mereu în biserica din satul lui o icoană cu Santiago Matamouros, Ucigătorul de mauri, pe cal alb, cu sabia scoasă, şi figuri ca ale celor de acum, trîntite la picioarele lui. Flăcăul se simţea rău şi îngrozitor de singur. Necredincioşii aveau o privire sinistră.

În plus, în graba plecării, uitase un amănunt, unul singur, dar care putea să-l ţină departe de comoară pentru mult timp: în acea ţară toţi vorbeau arăbeşte.

Stăpînul barului se apropie şi flăcăul îi arătă o băutură care fusese servită la altă masă. Era un ceai amar. El ar fi preferat să bea vin. Dar nu trebuia să-l preocupe asta acum. Trebuia să se gîndească la comoara lui şi la modul de a o căpăta. Vînzarea oilor îi adusese destui bani în buzunar, iar băiatul ştia că banul e fermecat — cu el nimeni nu mai este singur, în scurt timp, poate chiar în cîteva zile, o să fie lîngă Piramide. Un bătrîn, cu tot aurul acela pe piept, n-avea de ce să mintă ca să cîştige şase oi.

Bătrînul îi pomenise de semne. Cît traversase marea, se gîndise la ele. Da, ştia despre ce e vorba: cît timp stătuse pe cîmpiile Andaluziei, se deprinsese să desluşească pe pămînt şi pe cer cum era drumul pe care avea să-l urmeze. Învăţase că o anume pasăre trăda apropierea unei cobre, şi că un anume arbust era semn de apă peste cîţiva kilometri. Oile îl învăţaseră toate acestea.

"Dacă Dumnezeu conduce aşa de bine oile, o să-l conducă şi pe om", reflectă el şi se mai linişti. Ceaiul părea mai puţin amar.

— Cine eşti dumneata? auzi o voce în spaniolă.

Băiatul simţi o mare uşurare. Tocmai se gîndea la semne şi iată că cineva a şi apărut.

— Cum de vorbeşti spaniola? întrebă.

Noul venit era un tînăr îmbrăcat după moda occidentală, dar culoarea pielii arăta că era probabil de prin partea locului. Era cam de vîrsta şi înălţimea lui.

— Toată lumea vorbeşte spaniola aici. Sîntem la două ore de Spania.

— la loc şi comandă ceva, plătesc eu — spuse flăcăul. Şi cere nişte vin pentru mine. Urăsc ceaiul ăsta.

— Nu există vin pe aici, zise noul venit. Religia nu îngăduie.

Atunci flăcăul îi spuse că trebuie să ajungă la Piramide. Cît p-aci să-i pomenească de comoară, dar se stăpîni şi tăcu. Poate îi cerea şi arabul o parte ca să-l ducă pînă acolo. Îşi aminti ce-i spusese bătrînul despre oferte.

— Aş vrea să mă duci pînă acolo, dacă poţi. Am să te plătesc.

— Păi, ai idee cum se ajunge acolo?

Flăcăul văzu că stăpînul barului sta pe aproape şi trăgea cu urechea la discuţie. Nu se simţea la largul lui cu prezenţa aceluia. Dar găsise o călăuză şi nu voia să piardă ocazia.

— Trebuie străbătut tot deşertul Saharei, zise noul venit. Şi pentru asta e nevoie de bani. Vreau să ştiu dacă ai destui bani.

Băiatului i se păru ciudată întrebarea. Dar avea încredere în vorbele bătrînului, iar acesta îi spusese că atunci cînd vrei un lucru, universul lucrează în favoarea ta.

Scoase toţi banii din buzunar şi-i arătă nou-venitului. Patronul barului se apropie şi el să privească. Cei doi schimbară cîteva cuvinte în arabă. Stăpînul barului părea iritat.

— Hai să mergem, zise nou-venitul. Ăsta nu vrea să continuăm discuţia aici.

Băiatul răsuflă uşurat. Se ridică să plătească, dar stăpînul îl prinse de braţ şi începu să vorbească fără pauză. Flăcăul era voinic, dar era în ţară străină. Noul său prieten îl îmbrînci pe patron şi-l împinse afară pe băiat.

— Voia să-ţi ia banii, zise. Tangerul nu este la fel ca restul Africii. Sîntem într-un port şi în porturi mişună totdeauna hoţii.

Putea să aibă încredere în noul lui prieten. Îl ajutase într-o situaţie critică. Scoase banii din buzunar şi-i numără.

— Mîine putem ajunge la Piramide, spuse celălalt, luînd banii. Dar trebuie să cumpăr două cămile.

O apucară pe străduţele înguste ale Tangeru-lui. La fiecare colţ erau barăci cu lucruri de vînzare. Ajunseră în sfîrşit în mijlocul unei pieţe mari. Mii de oameni discutau, vindeau, cumpărau, legume amestecate cu pumnale, covoare lîngă fel şi fel de pipe.

Dar băiatul nu-l slăbea din ochi pe noul lui prieten. La urma urmelor, acesta avea toţi banii lui în mînă. Se gîndi să-i ceară înapoi, dar îşi zise că ar fi fost nepoliticos. El nu cunoştea obiceiurile acestor pămînturi străine pe unde călca. "E de ajuns să stau cu ochii pe el", îşi spuse. Oricum, era mai puternic decît celălalt.

Dintr-o dată, în mijlocul învălmăşelii, apăru cea mai frumoasă spadă pe care o văzuse în viaţa lui. Teaca era argintată, iar garda neagră, bătută cu pietre scumpe. Flăcăul îşi făgădui că, la întoarcerea din Egipt, o să cumpere spada.

— Întreabă-l pe stăpînul tarabei cît costă, îi spuse prietenului său.

Dar înţelese pe dată că-l pierduse din priviri, cu ochii la spadă. I se făcu inima cît un purice, ca şi cum pieptul s-ar fi strîns deasupra. Îi fu frică să privească lîngă el, fiindcă ştia ce avea să vadă. Ochii au mai rămas cîteva momente ficşi să privească spada, pînă ce băiatul îşi luă inima-n dinţi şi se întoarse.

Împrejurul lui — piaţa, oamenii într-un du-te vino strigau şi cumpărau covoare amestecate cu alune, salate alături de tăvi de aramă, bărbaţi ţinîndu-se de mînă pe stradă, femei cu văluri, miros de mîncare străină, dar nicăieri, absolut nicăieri chipul însoţitorului său.

Băiatul încercă să se mintă spunîndu-şi că se pierduseră în învălmăşeală. Se hotărî să rămînă pe loc, aşteptînd ca celălalt să se întoarcă. Apoi, la scurtă vreme, un tip se sui într-unul din turnurile acelea şi începu să cînte; toţi oamenii au îngenuncheat, au bătut pămîntul cu frunţile şi au cîntat. După aceea, ca nişte furnici harnice, şi-au desfăcut tarabele şi au plecat.

Şi soarele se pregăti de plecare. Băiatul privi soarele îndelung, pînă ce dispăru după casele albe care dădeau ocol pieţei. Îşi aminti că dimineaţă, cînd acel soare răsărise, el se afla pe alt continent, era păstor, avea şaizeci de oi şi o întîlnire cu o fată. Dimineaţa el ştia tot ce avea să se întîmple cît timp umbla pe cîmp.

Dar acum, cînd soarele se ascundea, el era în altă ţară, străin în ţară străină unde nu putea nici măcar să înţeleagă limba ce se vorbea. Acum nu mai era păstor, şi nu mai avea de nici unele, nici măcar bani pentru a se întoarce şi a o lua de la capăt.

"Şi toate astea între un răsărit şi un apus de soare", gîndi băiatul. Şi-i fu milă de sine însuşi, pentru că uneori lucrurile se schimbă în viaţă cît ai clipi, înainte ca omul să se poată obişnui cu ideea.

Îi era ruşine să plîngă. Niciodată nu plînsese în faţa oilor lui. Dar acum, piaţa era pustie iar el era departe de ţara lui.

Băiatul începu să plîngă. Plîngea pentru că Dumnezeu era nedrept şi-i răsplătea astfel pe oamenii care credeau în propriile vise.

"Cînd eram cu oile eram fericit şi răspîndeam în juru-mi numai fericire. Oamenii mă vedeau că vin şi mă primeau bine. Dar acum sînt trist şi nefericit. O să mă amărăsc şi n-o să mai am încredere în oameni, pentru că un om m-a trădat. O să-i urăsc pe aceia care găsesc comori ascunse, fiindcă eu n-am găsit-o pe a mea. Şi totdeauna o să caut să păstrez puţinul pe care-l am, pentru că sînt prea mic ca să îmbrăţişez lumea."

Îşi deschise desaga ca să vadă ce mai avea în ea; poate mai rămăsese vreo bucăţică din sandviciul mîncat pe vapor. Dar nu găsi decît cartea cea groasă, haina şi cele două pietre pe care i le dăduse bătrînul.

Privind pietrele, simţi o imensă uşurare. Dăduse şase oi pentru două pietre preţioase, desprinse dintr-un colan de aur. Putea vinde pietrele şi cumpăra biletul de întoarcere.

"Acum am să fiu mai deştept", gîndi băiatul scoţînd pietrele din desagă pentru a le ascunde în buzunar. Se afla într-un port şi ăsta era singurul adevăr rostit de omul acela: un port e tot timpul plin de hoţi.

Acum înţelegea şi disperarea stăpînului barului: încerca să-i spună să nu se încreadă în acel om.

"Sînt şi eu ca toţi ceilalţi oameni: văd lumea aşa cum vreau eu să fie, nu aşa cum este."

Privi pietrele îndelung. Le atinse cu grijă pe fiecare, simţindu-le temperatura şi suprafaţa netedă. Ele erau comoara lui. Simpla atingere a pietrelor îl linişti. Îi aminteau de bătrîn.

"Cînd vrei ceva, tot Universul conspiră pentru ca tu să obţii ceea ce doreşti", îi spusese bătrînul.

Voia să înţeleagă cum se putea adeveri asta. Se afla într-o piaţă pustie, fără un sfanţ în buzunar şi fără oi de păzit în acea noapte. Dar pietrele erau dovada că întîlnise un rege, un rege care-i cunoştea povestea, ştia tot despre puşca tatălui lui şi despre prima lui experienţă sexuală.

"Pietrele servesc la ghicit. Se numesc Urim şi Tumim."

Băiatul aşează din nou pietrele în desagă şi se hotărî să facă o încercare. Bătrînul îi spusese să pună întrebări clare, pentru că pietrele foloseau numai celui care ştie ce vrea.

Atunci băiatul întrebă dacă binecuvîntarea bătrînului încă mai stăruia asupra lui.

Scoase o piatră. Era "da".

"O să găsesc comoara?", a mai întrebat băiatul.

A băgat mîna în desagă şi cînd să ia o piatră, au alunecat amîndouă printr-o gaură a sacului. Băiatul nu observase pînă atunci că ar fi avut desaga ruptă. S-a aplecat să le ia pe Urim şi Turim de jos şi să le pună la loc. Cînd le văzu pe jos însă, altă frază îi răsună în urechi.

"Învaţă să respecţi şi să urmezi semnele", îi spusese bătrînul rege.

Un semn. Băiatul rîse în sinea lui. Apoi culese cele două pietre şi le puse la loc în desagă. Nici nu se gîndea să coasă gaura — pietrele puteau ieşi pe acolo cînd ar fi vrut. El înţelesese că sînt unele lucruri despre care omul n-ar trebui să întrebe — pentru a nu fugi de soartă. "Am făgăduit să iau singur hotărîrile", îşi spuse.

Pietrele îi spuseseră deja că bătrînul se mai afla în preajma lui, şi asta îi dădu mai multă încredere. Privi din nou piaţa pustie şi nu mai simţi disperarea dinainte. Nu era o lume străină; era o lume nouă.

La urma urmelor, tocmai asta voia şi el: să cunoască lumi noi. Chiar dacă n-ar fi ajuns niciodată la Piramide, el a ajuns mult mai departe decît oricare din păstorii pe care-i cunoştea. "Ei, dac-ar şti ei că la numai două ore de călătorie pe mare există lucruri atît de diferite!"

Lumea nouă îi apărea în faţa ochilor sub forma unei pieţe pustii, dar el văzuse şi piaţa plină de viaţă, şi nu avea s-o mai uite niciodată. Îşi aminti de spadă — l-a costat foarte scump s-o privească un pic, dar nici nu mai văzuse aşa ceva vreodată. Deodată simţi că putea privi lumea, fie ca o biată victimă a unui hoţ, fie ca un aventurier în căutarea unei comori.

"Sînt un aventurier în căutarea unei comori", gîndi, înainte de a cădea frînt de somn.

Se trezi că-l îmboldeşte cineva. Adormise în mijlocul pieţei, şi viaţa ei era pe punctul de a reîncepe.

Privi în jur, căutîndu-şi oile, dar văzu că se afla într-o altă lume. În loc să se simtă trist, se simţi fericit. Nu mai trebuia să caute apă şi hrană; putea să caute o comoară. Nu avea un sfanţ în buzunar, dar avea încredere în viaţă. Alesese, în ajun, să fie un aventurier la fel cu personajele cărţilor pe care îi plăcea să le citească.

Porni prin piaţă fără grabă. Negustorii îşi puneau iar tarabele pe picioare; îl ajută pe un cofetar să-şi monteze baraca. Avea un zîmbet diferit acel cofetar: era vesel, interesat de viaţă, gata să înceapă o zi bună de lucru. Era un zîmbet care îi amintea de bătrîn, acel rege bătrîn şi misterios pe care-l cunoscuse.

"Cofetarul ăsta nu face prăjituri pentru că vrea să călătorească sau să se însoare cu fata unui negustor. Cofetarul ăsta face prăjituri fiindcă îi place să le facă", se gîndi băiatul, şi observă că avea aceleaşi puteri ca şi bătrînul — ştia dacă un om este aproape sau departe de Legenda sa Personală. Doar privindu-l. "E uşor, dar eu niciodată nu mi-am dat seama de asta."

Cînd au sfîrşit de montat baraca, cofetarul i-a întins prima prăjitură pe care o făcuse. Băiatul a mîncat-o satisfăcut, a mulţumit şi şi-a văzut de drum. Abia după ce s-a depărtat puţin şi-a dat seama că baraca fusese ridicată de un om care vorbea araba şi altul, spaniola. Şi se înţeleseseră perfect.

"Există un limbaj care se află dincolo de cuvinte", reflectă băiatul. "Mi s-a întîmplat deja asta cu oile, iar acum mi se întîmplă şi cu oamenii."

Învăţa tot felul de lucruri noi. Lucruri pe care el le trăise deja, şi care totuşi erau noi, pentru că trecuseră pe lîngă el fără să-şi fi dat seama. Nu le observase, pentru că se deprinsese cu ele. "Dacă învăţ să desluşesc acest limbaj fără cuvinte, o să descifrez lumea."

"Totul e un singur lucru", îi spusese bătrînul.

Se hotărî să umble fără grabă sau teamă pe străzile înguste ale Tangerului: numai aşa avea să reuşească să vadă semnele. Asta cerea multă răbdare, dar răbdarea era prima virtute pe care o învăţa un păstor. Încă o dată înţelese că aplica acelei lumi străine aceleaşi lecţii pe care le învăţase de la oile lui.

"Totul e un singur lucru", îi spusese bătrînul.

Negustorul de Cristaluri văzu zorile şi fu cuprins de aceeaşi teamă care-l încerca în fiecare zi. Era de aproape treizeci de ani în acelaşi loc, o prăvălie pe o culme abruptă de deal unde rareori venea cîte un cumpărător. Acum era prea tîrziu să mai schimbe ceva: tot ce învăţase în viaţă era să vîndă şi să cumpere cristaluri. Au fost vremuri în care multă lume cunoştea prăvălia: negustori arabi, geologi francezi şi englezi, soldaţi germani cu buzunarul mereu doldora. Pe vremea aceea era o adevărată aventură să vinzi cristaluri, iar el se gîndea cum avea să se îmbogăţească şi cum avea să aibă multe femei frumoase la bătrîneţe.

Apoi timpul a trecut şi, cu el, gloria oraşului. Ceuta s-a dezvoltat mai mult decît Tangerul, iar comerţul a luat-o pe alte căi. Vecinii s-au mutat de pe povîrniş şi n-au rămas decît cîteva prăvălii. Nimeni nu mai suia dealul pentru cîteva prăvălii.

Negustorul de cristaluri nu avea de ales. Îşi trăise treizeci de ani din viaţă cumpărînd şi vînzînd cristaluri, iar acum era prea tîrziu ca să mai schimbe ceva.

Toată dimineaţa a stat să privească puţinii trecători de pe stradă. Făcea asta de ani de zile, şi ştia programul fiecărei persoane. Mai lipseau doar cîteva minute pînă la prînz, cînd un flăcău străin s-a oprit în faţa vitrinei lui. Era îmbrăcat ca toţi oamenii, dar ochiul experimentat al Negustorului de Cristaluri trase concluzia că nu avea bani. Dar şi aşa, se hotărî să se întoarcă în prăvălie şi să aştepte puţin, pînă ce băiatul avea să plece.

Pe uşă era un anunţ care spunea că acolo se vorbesc mai multe limbi. Flăcăul văzu un bărbat apărînd de după tejghea.

— Pot să vă şterg vasele astea dacă doriţi, spuse băiatul. Aşa cum sînt acuma, n-o să le cumpere nimeni.

Bărbatul îl privi şi nu spuse nimic.

— În schimb, dumneavoastră îmi cumpăraţi o farfurie cu mîncare.

Omul continuă să tacă, şi băiatul simţi că trebuie să ia o hotărîre. În desagă se afla haina — nu-i mai trebuia în deşert. Scoase haina şi începu să şteargă vasele de praf. Într-o jumătate de oră şterse toate vasele din vitrină; în acest timp au şi intrat doi clienţi şi i-au cumpărat omului nişte cristaluri.

Cînd a isprăvit de curăţat totul, i-a cerut negustorului o farfurie de mîncare.

— Să mergem să mîncăm, a spus Negustorul de Cristaluri.

A atîrnat o tăbliţă pe uşă şi s-au dus într-un bar minuscul în susul străzii. Cum s-au aşezat la unica masă existentă, Negustorul a zîmbit:

— Nu trebuia să cureţi nimic, spuse. Legea Coranului te obligă să dai de mîncare cui îi este foame.

— Atunci de ce m-aţi lăsat să fac asta? a întrebat flăcăul.

— Pentru că erau murdare cristalurile. Şi amîndoi simţeam nevoia să ne limpezim mintea de gîndurile rele.

Cînd au isprăvit de mîncat, Negustorul se întoarse spre flăcău:

— Aş vrea să lucrezi în prăvălia mea. Azi au intrat doi clienţi cît ai şters vasele, şi ăsta-i semn bun.

"Oamenii vorbesc mult despre semne", se gîndi păstorul. "Dar nu pricep ce spun. La fel cum ani de zile eu n-am priceput că vorbeam cu oile un limbaj fără cuvinte."

— Vrei să lucrezi la mine? insistă Negustorul.

— Pot să lucrez pînă diseară, răspunse băiatul. O să spăl pînă-n zori chiar toate cristalurile din prăvălie. În schimb, am nevoie de bani ca să ajung mîine în Egipt.

Bătrînul rîse din nou.

— Chiar dacă-mi speli cristalurile un an întreg, chiar dacă primeşti un comision bun pentru fiecare cristal vîndut, şi tot trebuie să mai iei cu împrumut ca să mergi în Egipt. Sînt mii de kilometri de deşert între Tanger şi Piramide.

S-a lăsat o tăcere aşa de adîncă, de părea că tot oraşul a adormit. Nu mai erau bazaruri, discuţiile negustorilor, oamenii care urcau în minarete şi cîntau, spadele frumoase cu mîner încrustat. Nu mai exista speranţa şi aventura, regii bătrîni şi Legendele Personale, comoara şi Piramidele. Era ca şi cum lumea toată a rămas stană de piatră pentru că sufletul băiatului amuţise. Nu mai exista durere, nici suferinţă, nici decepţie: doar o privire goală prin mica uşă a cîrciumii, şi o dorinţă imensă de moarte, de a se termina cu toate, pentru totdeauna, în chiar clipa aceea.

Negustorul privi mirat la băiat. Părea că toată bucuria pe care o privise în dimineaţa aceea s-a risipit.

— Îţi pot da bani ca să te întorci acasă, fiule, spuse Negustorul de Cristaluri.

Băiatul nu scotea o vorbă. Apoi s-a ridicat, şi-a netezit hainele şi şi-a luat desaga.

— O să muncesc la dumneavoastră, spuse. Şi după altă tăcere nesfîrşită, adăugă:

— Am nevoie de bani ca să-mi cumpăr cîteva oi.

PARTEA A DOUA

De aproape o lună lucra flăcăul pentru Negustorul de Cristaluri, şi nu prea era o treabă care să-l facă fericit. Negustorul îşi trecea ziua bombănind după tejghea, cerîndu-i să aibă grijă de fiecare obiect, să nu cumva să spargă vreunul.

Dar nu pleca, pentru că Negustorul, chiar dacă era un bătrîn cîrcotaş, nu era necinstit; flăcăul primea un comision frumuşel pentru fiecare bucată vîndută şi reuşise deja să strîngă ceva bani. În dimineaţa aceea îşi făcuse nişte socoteli: dacă ar fi continuat să muncească tot aşa, i-ar fi trebuit un an întreg ca să poată cumpăra cîteva oi.

— Aş vrea să fac o etajeră pentru cristaluri, îi spuse băiatul Negustorului. Ar putea fi aşezată afară şi astfel să-i atragem pe trecătorii din josul străzii.

— N-am avut niciodată tarabă afară, răspunse Negustorul. Oamenii trec şi se lovesc de ea. Cristalurile se sparg.

— Cînd umblam cu oile pe cîmp, ele puteau muri dacă întîlneau vreun şarpe. Dar asta face parte din viaţa oilor şi a ciobanilor.

Negustorul l-a servit pe un client care voia trei pahare de cristal. Vindea mai bine ca oricînd, ca şi cum lumea s-ar fi întors în timp, în vremurile cînd strada era una din principalele atracţii ale Tangerului.

— Vînzările au crescut destul de mult, îi zise băiatului după ce ieşi clientul. Banii îmi ajung să trăiesc mai bine, iar pe tine te vor ajuta în scurt timp să-ţi recapeţi oile. De ce să ceri mai mult de la viaţă?

— Pentru că trebuie să urmăm semnele, îi scăpă băiatului, aproape fără voie; şi se căi de ce spusese, pentru că Negustorul nu întîlnise niciodată un rege.

"Se numeşte început de Bun Augur, norocul începătorului. Pentru că viaţa vrea să-ţi trăieşti Legenda Personală", îi spusese bătrînul.

Dar negustorul înţelegea ce voia să spună flăcăul. Simpla lui prezenţă în prăvălie era un semn, şi cu trecerea zilelor, cu banii ce intrau în casă, nu-i părea rău că-l angajase pe spaniol. Chiar dacă băiatul cîştiga mai mult decît se cuvenea; cum el totdeauna fusese convins că vînzările n-or să se schimbe, îi oferise un comision mare, iar intuiţia îi spunea că în scurt timp puştiul avea să se întoarcă la oile lui.

— De ce voiai să vezi Piramidele? îl întrebă, ca să schimbe vorba de la problema tarabei.

— Am auzit multe despre ele, zise băiatul, evitînd să vorbească despre vis. Acum comoara era o amintire dureroasă, şi flăcăul evita să se gîndească la ea.

— Eu nu cunosc pe nimeni pe aici care să vrea să traverseze deşertul numai ca să vadă Piramidele, spuse Negustorul. Nu sînt decît un munte de pietre. Poţi să-ţi faci şi tu una în bătătură.

— N-aţi visat niciodată să călătoriţi? a întrebat băiatul, servind încă un client care intrase în prăvălie.

Două zile mai tîrziu bătrînul încercă să aducă vorba despre etajeră.

— Nu-mi plac schimbările, începu Negustorul. Nici eu, nici tu nu sîntem ca Hassan, comerciantul cel bogat. Dacă el dă greş într-o afacere, nu l-ar atinge prea mult. Dar noi doi trebuie să trăim cu greşelile noastre.

"E adevărat", reflectă băiatul.

— De ce vrei etajera aceea? mai întrebă Negustorul.

— Vreau să mă întorc mai repede la oile mele. Trebuie să profităm cînd norocul e de partea noastră, şi să facem totul ca să-l ajutăm tot aşa cum ne ajută şi el pe noi. Asta se numeşte început de Bun Augur. Sau "norocul începătorului".

Bătrînul rămase o vreme tăcut. Apoi spuse:

— Profetul ne-a dat Coranul şi nu ne-a lăsat decît cinci porunci ca să le urmăm în viaţă. Cea mai importantă e următoarea: există un singur Dumnezeu. Celelalte sînt: să ne rugăm de cinci ori pe zi, să postim în luna Ramadanului, să-i miluim pe săraci.

Se opri. Avea ochii în lacrimi cînd a pomenit despre Profet. Era un om cucernic şi cu tot neastîmpărul lui încerca să-şi trăiască viaţa după rînduială musulmană.

— Şi care este a cincea poruncă? întrebă băiatul.

— Acum două zile mi-ai spus că n-am visat niciodată să călătoresc, răspunse Negustorul. A cincea poruncă pentru oricare musulman este să facă o călătorie. Trebuie să mergem, măcar o dată în viaţă, în oraşul sfînt Mecca. Mecca e mult mai departe decît Piramidele. Cînd eram tînăr, am ales să strîng puţinii bani pe care-i aveam ca să deschid prăvălia asta. Mă gîndeam c-o să fiu bogat într-o zi şi o să merg la Mecca. Am început să cîştig, dar nu puteam să las pe nimeni să aibă grijă de cristaluri, pentru că acestea sînt lucruri gingaşe. Şi-n timpul ăsta, vedeam mulţi oameni trecînd prin faţa prăvăliei, spre Mecca. Unii erau pelerini bogaţi, care mergeau cu alai de servitori şi de cămile, dar cei mai mulţi erau mult mai săraci decît mine. Se duceau şi se întorceau cu toţii mulţumiţi, şi puneau la uşa caselor lor simbolurile pelerinajului. Unul dintre ei, un cizmar care trăia din cîrpăcitul încălţărilor altora, mi-a povestit c-a umblat aproape un an prin deşert, dar era mult mai obosit cînd trebuia să bată cîteva străzi din Tanger ca să cumpere piele.

— De ce nu mergi acum la Mecca? întrebă flăcăul.

— Pentru că Mecca mă ţine în viaţă. Mă face să suport toate zilele astea neschimbate, vasele astea tăcute pe rafturi, prînzul şi cina în taverna aia oribilă. Mi-e frică să-mi împlinesc visul, şi pe urmă să nu mai am nici un motiv să trăiesc. Tu trăieşti cu visul oilor şi al Piramidelor. Eşti deosebit de mine, pentru că doreşti să-ţi realizezi visurile. Eu nu vreau decît să visez la Mecca. Mi-am închipuit de mii de ori traversarea deşertului, momentul sosirii în piaţa unde se află Piatra Sfîntă, cele şapte ocoluri pe care trebuie să i le dau înainte de a o atinge. Mi-am închipuit cîţi oameni ar fi în jurul meu, în faţa mea, în discuţiile şi rugăciunile pe care le vom împărtăşi cu toţii. Dar mi-e teamă să nu fie o mare dezamăgire, şi atunci prefer doar să visez, în acea zi, Negustorul îi dădu voie flăcăului să meşterească etajera. Nu toţi pot vedea visurile în acelaşi fel.

Au mai trecut două luni şi taraba a adus mulţi clienţi în prăvălia de cristaluri. Flăcăul socoti că, încă şase luni dacă ar mai munci, s-ar putea întoarce în Spania, ar putea cumpăra şaizeci de oi şi chiar mai mult de şaizeci. În mai puţin de un an şi-ar dubla turma şi ar putea face negoţ cu arabii pentru că acum reuşea să vorbească limba aceea ciudată. După dimineaţa aceea din piaţă nu se mai folosise de Urim şi Turim pentru că Egiptul devenise un vis tot aşa de depărtat pentru el cum era oraşul Mecca pentru Negustor. Acum băiatul era mulţumit cu munca lui şi se gîndea mereu la ziua în care avea să debarce la Tarifa ca învingător.

"Încearcă să ştii totdeauna ce vrei", îi spusese bătrînul rege.

Băiatul ştia, şi pentru asta muncea. Poate comoara lui însemnase tocmai să ajungă pe acel pămînt străin, să se întîlnească cu un hoţ şi să-şi dubleze turma fără să fi cheltuit un ban.

Era mîndru de el. Învăţase lucruri importante, precum comerţul cu cristaluri, limbajul fără cuvinte şi semnele. Într-o după-amiază, a văzut un bărbat în susul străzii plîngîndu-se că nu găsea un loc potrivit ca să bea ceva după urcuşul acela. Cum băiatul cunoştea limbajul semnelor, îl chemă pe bătrîn ca să-i vorbească.

— Hai să vindem ceai oamenilor care suie străduţa, îi spuse el.

— Mulţi oameni vînd ceai pe-aici, a răspuns Negustorul.

— Dar noi putem vinde ceai în pahare de cristal. Aşa oamenilor o să le placă ceaiul, dar vor cumpăra şi paharele. Pentru că ce-i place omului cel mai mult este frumuseţea.

Negustorul îl privi pe flăcău o vreme. Nu i-a răspuns nimic. Dar seara, după ce şi-a făcut rugăciunile, şi-a închis prăvălia, s-a aşezat pe trotuar împreună cu el şi l-a poftit să fumeze din narghilea, pipa aceea ciudată pe care o foloseau arabii.

— De fapt, ce vrei să faci? a întrebat bătrînul Negustor de cristaluri.

— V-am mai spus. Trebuie să cumpăr la întoarcere oi. Pentru asta am nevoie de bani.

Bătrînul mai puse nişte jăratec în narghilea, apoi trase îndelung din pipă.

— Am prăvălia asta de treizeci de ani. Cunosc cristalul bun, şi pe cel prost, şi ştiu toate mărunţişurile negustoriei şi prăvăliei. Sînt deprins cu mărimea şi cu angaralele ei, aşa cum este. Dacă tu o să vinzi ceai în pahare, prăvălia o să crească. Atunci eu o să trebuiască să-mi schimb felul de viaţă.

— Şi nu e bine?

— Sînt obişnuit cu viaţa mea. Înainte să vii tu, mă gîndeam că mi-am pierdut atîta timp stînd pe loc, în timp ce prietenii mei se tot schimbau, dădeau faliment sau prosperau. Asta mă făcea foarte trist. Acum ştiu că nu era chiar aşa: prăvălia are exact mărimea pe care eu am vrut totdeauna să o aibă. Nu vreau să mă schimb fiindcă nu ştiu cum să mă schimb. Sînt deja foarte obişnuit cu mine însumi.

Flăcăul nu ştia ce să spună.

Bătrînul continuă:

— Tu ai fost o binecuvîntare pentru mine. Şi acum înţeleg un lucru: orice binecuvîntare care nu e acceptată se schimbă în blestem. Eu nu mai vreau nimic de la viaţă. Iar tu mă sileşti să văd bogăţii şi orizonturi pe care nu le-am bănuit niciodată. Acum că le cunosc şi-mi cunosc posibilităţile uriaşe, mă voi simţi mai rău ca înainte. Pentru că ştiu că pot avea tot şi eu nu vreau.

"Bine că nu i-am spus nimic vînzătorului de floricele", gîndi băiatul.

Au continuat să fumeze narghilea pînă ce soarele s-a ascuns. Vorbeau în arabă, şi băiatul era mulţumit de sine, pentru că vorbea araba. Fusese o vreme cînd el credea că oile îl pot învăţa totul despre lume. Dar iată, oile nu ştiau araba.

"Trebuie să mai fie în lume şi alte lucruri pe care oile nu le ştiu", şi-a spus băiatul, privindu-l pe Negustor în tăcere. "Pentru că ele nu fac altceva decît să caute apă şi hrană."

"Cred că nu ele sînt cele care mă învaţă: eu sînt cel care învăţ."

— *Maktub,* spuse Negustorul în cele din urmă.

— Ce înseamnă asta?

— Trebuia să te naşti arab ca să înţelegi, răspunse el. Dar traducerea ar fi ceva precum: "Aşa stă scris."

Şi-n timp ce stingea jarul din narghilea, îi spuse flăcăului că putea să înceapă să vîndă ceai în pahare. Uneori e imposibil să stăvileşti şuvoiul vieţii.

Oamenii urcau străduţa şi oboseau. Dar sus pe culme îi întîmpina o prăvălie de cristaluri frumoase cu ceai de mentă răcoritor. Oamenii intrau să bea ceaiul care era servit în minunate pahare de cristal.

Niciodată nu s-a gîndit nevastă-mea la aşa ceva, îşi amintea cîte unul, şi cumpăra cîteva pahare, pentru că avea musafiri în seara aceea: invitaţii lui or să rămînă impresionaţi de frumuseţea cupelor. Altcineva încredinţa că ceaiul era totdeauna mai gustos cînd era servit în vase de cristal, pentru că păstra mai bine aroma. Un al treilea spunea că în Orient era tradiţia să se folosească vase de cristal la ceai, pentru că aveau puteri magice.

În scurt timp se răspîndi vestea şi o mulţime de oameni suia dealul pînă sus ca să cunoască prăvălia care făcea ceva nou într-o negustorie aşa de veche. S-au mai deschis prăvălii de ceai în cupe de cristal, dar nu erau în vîrful dealului, aşa că erau tot timpul pustii.

Curînd, Negustorul a trebuit să mai angajeze doi oameni. Începu să importe, pe lîngă cristaluri, cantităţi enorme de ceai care erau zilnic consumate de bărbaţii şi femeile însetate de lucruri noi.

Aşa s-au scurs şase luni.

Flăcăul se deşteptă înainte de răsăritul soarelui. Trecuseră unsprezece luni şi nouă zile de cînd călcase pentru prima oară pe continentul african.

Se îmbrăcă cu veşmintele lui arabe de in alb, cumpărate special pentru ziua aceea. Îşi aşeză vălul pe cap, fixîndu-l cu un inel făcut din piele de cămilă. Îşi încalţă sandalele noi şi coborî fără nici un zgomot.

Oraşul mai dormea încă. Îşi făcu un sandviş cu susan şi bău un ceai fierbinte din paharul de cristal. Apoi se aşeză în pragul uşii, fumînd singur din narghilea.

A fumat singur, fără a se gîndi la nimic, ascultînd doar foşnetul necontenit al vîntului care sufla, aducînd mireasma deşertului. După ce a isprăvit de fumat, şi-a vîrît mîna într-unul din buzunarele hainelor şi a rămas contemplînd ceea ce scosese dinăuntru.

Era un maldăr de bani. Destul cît să cumperi o sută douăzeci de oi, un bilet de întoarcere şi o licenţă de comerţ între ţara lui şi ţara unde se afla.

A aşteptat răbdător ca bătrînul să se trezească şi să deschidă prăvălia. Atunci amîndoi or să mai bea un ceai.

— Azi plec, a spus flăcăul. Am bani ca să-mi cumpăr oile. Dumneata ai bani ca să mergi la Mecca.

Bătrînul nu-i răspunse.

— Binecuvîntează-mă, îi mai ceru băiatul. Dumneata m-ai ajutat.

Bătrînul continua să pregătească ceaiul în tăcere. După o vreme însă, se întoarse spre băiat.

— Sînt mîndru de tine, spuse. Ai adus suflet în prăvălia mea de cristaluri. Dar să ştii că eu nu mă duc la Mecca. La fel cum ştiu că tu n-o să cumperi iar oi.

— Cine ţi-a spus asta? întrebă flăcăul speriat.

— *Maktub,* rosti simplu bătrînul Negustor de Cristaluri.

Şi-l binecuvîntă.

Flăcăul se duse în camera lui şi-şi strînse toate lucrurile. Erau trei saci mari şi plini. Cînd să iasă, observă că într-un colţ al camerei rămăsese vechea lui desagă de păstor. Totul era strîns şi el aproape că nu-şi mai amintea de ea. Înăuntru se mai aflau aceeaşi carte şi haina. Cînd scoase haina, cu gînd s-o dea vreunui băiat pe stradă, cele două pietre căzură pe jos. Urim şi Tumim.

Flăcăul şi-a adus aminte de bătrînul rege, şi s-a mirat cînd şi-a dat seama de cîtă vreme nu se mai gîndise la asta. Un an întreg muncise fără preget, gîndindu-se numai la cum să facă rost de bani ca să nu se întoarcă cu capul plecat în Spania.

"Nu renunţa niciodată la visurile tale", îi spusese bătrînul rege. "Urmează semnele."

Flăcăul le ridică pe Urim şi Tumim de jos şi avu iar senzaţia aceea că bătrînul ar fi fost pe-aproape. Muncise din greu un an, iar semnele arătau acum că venise momentul să plece.

"O să fiu din nou ce eram înainte", şi-a spus flă-căul. "Iar oile nu m-au învăţat să vorbesc araba."

Cu toate acestea, oile îl învăţaseră un lucru mult mai important: că exista un limbaj pe lume pe care îl înţelegeau toţi şi pe care flăcăul îl folosise în tot acel timp ca să facă să prospere prăvălia. Era limbajul entuziasmului, al lucrurilor făcute cu dragoste şi voinţă, în căutarea unui lucru pe care-l doreai sau în care credeai. Tangerul nu mai era un oraş străin, iar el simţi că în acelaşi fel cum cucerise acel oraş putea cuceri şi lumea.

"Cînd îţi doreşti un lucru, tot Universul conspiră la realizarea dorinţei tale", spusese bătrînul rege.

Numai că bătrînul rege nu pomenise nimic despre tîlhării, de deşerturi nesfîrşite, de oameni care-şi cunosc visele dar nu vor să şi le împlinească. Bătrînul rege nu-i spusese că Piramidele nu erau decît un munte de pietre şi oricine şi-ar fi putut face unul în ograda lui. Şi mai uitase să spună că atunci cînd ai bani ca să-ţi cumperi o turmă mai mare decît cea pe care ai avut-o, chiar trebuie să cumperi acea turmă.

Flăcăul luă desaga şi o puse lîngă ceilalţi saci. Coborî scările; bătrînul servea o familie de străini în timp ce alţi doi clienţi se aflau în prăvălie bînd ceai din paharele de cristal. Era mişcare destulă pentru ceasul acela al dimineţii. Din locul unde stătea, văzu pentru prima oară că părul bătrînului Negustor semăna bine cu părul bătrînului rege. Îşi aminti de zîmbetul cofetarului, din prima lui zi la Tanger, cînd nu avea unde se duce nici ce mînca; şi acel zîmbet amintea de bătrînul rege.

"Ca şi cum ar fi trecut pe aici şi ar fi lăsat semne", reflectă. "Ca şi cum fiecare l-ar fi cunoscut pe regele acesta într-un moment al vieţii lui. Dar la urma urmelor, el a spus că se arăta tuturor celor care-şi trăiesc Legenda Personală."

Plecă fără a-şi lua rămas bun de la Negustorul de Cristaluri. Nu voia să plîngă, pentru că oamenii l-ar fi putut vedea. Dar o să-i fie dor de vremea aceea şi de toate lucrurile bune pe care le învăţase. Avea mai multă încredere în sine şi dorea să cucerească lumea.

"Dar mă duc pe cîmpurile pe care le cunosc deja, şi voi conduce iarăşi oile." Şi nu mai fu mulţumit cu hotărîrea lui. Muncise un an întreg ca să-şi împlinească un vis, iar acest vis îşi pierdea din importanţă cu fiecare minut. Poate pentru că nu era visul lui.

"Cine ştie, o fi mai bine să fii ca Negustorul de Cristaluri: să nu mergi niciodată la Mecca şi să trăieşti din dorinţa de a o cunoaşte." Dar le strîngea pe Urim şi Tumim în mînă şi aceste pietre îi dădeau forţa şi dorinţa bătrînului rege. Printr-o coincidenţă — sau un semn, gîndi flăcăul — ajunse chiar la barul unde intrase în prima zi. Nu mai era nici urmă de hoţ, iar patronul îi aduse o ceaşcă de ceai.

"Oricînd voi putea să redevin păstor", gîndi flăcăul. "Am învăţat să îngrijesc de oi şi n-o să uit niciodată. Dar s-ar putea să nu mai am altă ocazie să ajung la Piramidele din Egipt. Bătrînul avea un colan de aur şi-mi ştia povestea. Era un rege adevărat, un rege înţelept."

Se afla la doar două ore de mers pe mare de cîmpiile Andaluziei, însă avea un deşert imens între el şi Piramide. Dar flăcăul înţelese poate în alt fel aceeaşi situaţie: în realitate el era cu două ore mai aproape de comoara lui. În plus, pentru a face aceste două ore de mers, întîrziase aproape un an întreg.

"Ştiu pentru ce vreau să mă întorc la oile mele. Le cunosc deja; nu-ţi dau mult de lucru şi pot fi iubite. Nu ştiu dacă deşertul poate fi iubit, dar deşertul ascunde comoara mea. Dacă nu reuşesc s-o găsesc, voi putea oricînd să mă întorc acasă. Dar dintr-o dată, viaţa mi-a dat bani destui, iar eu am tot timpul la dispoziţie; de ce nu?"

Simţi o bucurie imensă în acel moment. Oricînd putea să redevină păstor. Oricînd putea să redevină vînzător de cristaluri. Poate că lumea avea multe alte comori ascunse, dar el avusese un vis repetat şi întîlnise un rege. Asta nu i se întîmpla oricui.

Era mulţumit cînd ieşi din bar. Îşi aminti că unul dintre furnizorii Negustorului aducea cristalurile în caravane care străbăteau deşertul. Tot le mai ţinea pe Urim şi Tumim în mînă; datorită acelor două pietre revenise pe drumul comorii lui.

"Întotdeauna sînt în preajma celor care-şi trăiesc Legenda Personală", îi spusese bătrînul rege.

Nu costa nimic dacă mergea pînă la depozit ca să afle dacă într-adevăr Piramidele chiar erau aşa de departe.

Englezul şedea într-o hardughie mirosind a animale, sudoare şi praf. Hărăbaia nu se putea chema depozit, abia dacă era un şopron. "Toată viaţa m-am chinuit, ca să ajung să trec printr-un loc ca ăsta", gîndi, în timp ce răsfoia distrat o revistă de chimie. "Zece ani de studiu să mă conducă la grajd."

Dar trebuia să meargă mai departe. Trebuia să creadă în semne. Toată viaţa lui, toate studiile le dedicase căutării limbajului unic pe care-l vorbea Universul. La început se interesase de esperanto, apoi de religii, şi în sfîrşit, de Alchimie. Ştia să vorbească esperanto, înţelegea perfect felurite religii, dar încă nu devenise Alchimist. Reuşise să descifreze lucruri importante, e-adevărat. Dar cercetările lui ajunseseră într-un punct de unde nu mai puteau progresa deloc. Încercase în zadar să intre în contact cu vreun alchimist. Însă alchimiştii erau oameni ciudaţi care se gîndeau numai la ei şi aproape totdeauna refuzau să dea o mînă de ajutor. Cine ştie, poate nu descoperiseră taina Marii Opere -— numită Piatra Filozofală — şi de aceea se închideau în tăcere.

Cheltuise deja o parte din averea moştenită de la tatăl lui în căutarea zadarnică a Pietrei Filozofale. Frecventase cele mai bune biblioteci din lume şi-şi cumpărase cărţile cele mai importante şi mai rare despre alchimie. Într-una din ele descoperi că în urmă cu mulţi ani, un faimos alchimist arab vizitase Europa. Se spunea că număra peste două sute de ani, că descoperise Piatra Filozofală şi Elixirul Vieţii Lungi. Englezul rămăsese impresionat de povestire. Dar totul ar fi rămas doar o legendă, dacă un prieten de-al lui — cînd s-a întors dintr-o expediţie arheologică din deşert — nu i-ar fi povestit despre un arab înzestrat cu puteri extraordinare.

Locuieşte în oaza Al-Fayoum, i-a spus prietenul. Iar oamenii spun că are două sute de ani şi că ştie să transforme orice metal în aur.

Englezul nu mai putea de bucurie. Renunţă imediat la toate obligaţiile, îşi strînse cărţile cele mai importante şi acum stătea aici, în acel depozit semănînd cu o hardughie de grajd, în timp ce afară o caravană imensă se pregătea să traverseze Sahara. Caravana trecea prin Al-Fayoum.

"Trebuie să-l cunosc pe blestematul ăsta de Alchimist", gîndi Englezul. Şi duhoarea de animale deveni parcă mai uşor de suportat.

Un tînăr arab, încărcat cu o mulţime de cufere, intră în adăpostul unde era Englezul şi-l salută.

— Unde mergeţi? întrebă tînărul arab.

— În deşert, răspunse Englezul, şi-şi continuă lectura. Nu avea acum chef de taclale. Trebuia să-şi amintească tot ce învăţase în zece ani, fiindcă Alchimistul pesemne că avea să-l supună la ceva încercări.

Tînărul arab scoase o carte şi începu să citească. Cartea era în spaniolă. "Tot e bine", gîndi Englezul.

Ştia spaniola mai bine decît araba, şi dacă flăcăul ăsta mergea pînă la Al-Fayoum, avea cu cine sta de vorbă cînd nu va mai fi ocupat cu lucruri importante.

"Ce lucru caraghios", gîndi flăcăul pe cînd încerca încă o dată să citească scena înmormîntării cu care începea cartea. "De aproape doi ani vreau s-o citesc şi nu reuşesc să trec de paginile astea."

Chiar şi fără a fi întrerupt de vreun rege, tot nu izbutea să se concentreze. Încă se mai îndoia de hotărîrea lui. Dar începuse să înţeleagă un lucru important: deciziile erau abia începutul unui lucru. Cînd cineva lua o decizie, de fapt se cufunda într-un torent puternic ce-l ducea în locuri pe care nici nu le visase în momentul luării hotărîrii.

"Cînd m-am hotărît să plec în căutarea comorii mele, niciodată nu mi-am închipuit că voi lucra într-o prăvălie de cristaluri", gîndi tînărul, ca pentru a-şi confirma raţionamentul. "La fel, caravana asta poate fi o decizie de-a mea, dar parcursul ei va fi un mister."

În faţa lui se afla un european care şi el citea o carte. Europeanul era antipatic, şi-l privise cu dispreţ cînd intrase. Poate chiar ar fi putut deveni prieteni, dar europeanul i-o tăiase scurt.

Flăcăul a închis cartea. Nu voia să mai facă nimic din ceea ce îl putea face asemănător europeanului. Scoase pe Urîm şi pe Tumim din buzunar şi începu să se joace cu ele.

Străinul strigă deodată:

— Un Urim şi un Tumim!

Flăcăul vîrî iute pietrele în buzunar.

— Nu-s de vînzare, zise.

— Nu fac prea mult, răspunse englezul. Sînt cristale de rocă, atîta doar. Sînt milioane de cristale de rocă pe pămînt, dar pentru cine se pricepe, acestea sînt Urim şi Tumim. Nu ştiam că există în partea asta a lumii.

— Sînt darul unui rege, spuse flăcăul.

Străinul amuţi. Apoi băgă mîna în buzunar şi scoase, tremurînd, două pietre identice.

— Ai spus ceva despre un rege, zise.

— Şi nu credeţi că regii stau de vorbă cu ciobanii, replică flăcăul, încercînd astfel să încheie discuţia.

— Dimpotrivă. Păstorii au fost primii care au recunoscut un rege pe care restul lumii a refuzat să-l cunoască. De aceea este foarte probabil ca regii să stea de vorbă cu ciobanii.

Şi completă, de teamă ca băiatul să nu înţeleagă greşit:

— Scrie în Biblie. În aceeaşi carte care m-a învăţat cum să le fac pe acest Urim şi acest Tumim. Aceste pietre erau singura formă de ghicit îngăduită de Dumnezeu. Preoţii le purtau într-un colan de aur.

Flăcăul era mulţumit că intrase în acel depozit.

— Poate că şi ăsta este un semn, spuse Englezul, parcă gîndind cu voce tare.

— Cine v-a spus despre semne?

Interesul flăcăului creştea văzînd cu ochii.

— Totul în viaţă este numai semne, a spus Englezul, închizînd, de data aceasta, revista pe care o citea. Universul este creat într-o singură limbă pe care toată lumea o înţelege, dar acum a uitat-o. Eu caut acest limbaj universal, pe lîngă alte lucruri. De aceea sînt aici. Pentru că trebuie să întîlnesc un om care cunoaşte acest Limbaj universal. Un Alchimist.

Discuţia a fost întreruptă de patronul depozitului.

— Aveţi noroc, zise arabul cel gras. Astă seară pleacă o caravană spre Al-Fayoum.

— Dar eu merg în Egipt, zise flăcăul.

— Al-Fayoum este în Egipt, îi răspunse stăpînul. Ce fel de arab eşti tu?

Flăcăul i-a răspuns că era spaniol. Englezul se bucură: chiar dacă era îmbrăcat arăbeşte, băiatul era european.

— El numeşte semnele "noroc", zise Englezul după ce arabul cel gras ieşi. Dacă aş putea, aş scrie o enciclopedie uriaşă despre cuvintele "noroc" şi "coincidenţă". Cu aceste cuvinte se scrie Limbajul Universal.

Apoi îi spuse băiatului că nu fusese nici o "coincidenţă" să-l întîlnească cu Urim şi Tumim în mînă. Îl întrebă dacă şi el mergea în căutarea Alchimistului.

— Eu sînt în căutarea unei comori, răspunse băiatul, dar se căi imediat.

Englezul însă păru că nu a băgat de seamă cuvintele lui.

— Într-un fel, şi eu tot asta caut.

— Dar nu ştiu ce înseamnă Alchimie, completă flăcăul, tocmai cînd patronul depozitului îi chemă afară.

— Eu sînt Conducătorul Caravanei, spuse un bărbat cu barbă lungă şi ochi întunecaţi. Am drept de viaţă şi de moarte asupra fiecărei persoane pe care o duc. Pentru că deşertul e o femeie capricioasă şi uneori îi scoate din minţi pe oameni.

Erau aproape două sute de oameni şi de două ori mai multe animale: cămile, cai, măgari, păsări. Englezul avea o mulţime de cufere pline cu cărţi. Erau femei, copii şi mai mulţi bărbaţi cu spada la cingătoare şi lungi archebuze agăţate pe umăr. Un vacarm îngrozitor umplea locul, iar Conducătorul trebui să repete de mai multe ori pentru ca să audă toţi.

— Există multe soiuri de oameni, şi dumnezei diferiţi în inima fiecăruia. Dar singurul meu Dumnezeu este Allah, şi pe El jur că voi face tot ce va fi posibil şi tot ce va fi mai bine ca să mai birui o dată deşertul. Acum vreau ca fiecare dintre voi să jure pe Dumnezeul în care crede, în adîncul sufletului lui, că mi se va supune în orice împrejurare, în deşert, nesupunerea înseamnă moarte.

Un murmur scăzut traversă mulţimea. Jurau toţi, încet, în faţa Dumnezeului lor.

Flăcăul jură pe Isus Cristos. Englezul rămase tăcut. Murmurul dură mai mult decît un simplu jurămînt: oamenii cereau şi protecţia cerului.

Se auzi un sunet lung de goarnă, şi fiecare încălecă pe animalul lui. Flăcăul şi Englezul cumpăraseră cămile, aşa că s-au suit mai greu. Flăcăului îi era milă de cămila Englezului — era încărcată cu ditamai poverile, cu cărţi.

— Nu există coincidenţe, repetă Englezul, încercînd să continue discuţia începută în depozit. Un prieten m-a adus pînă aici, fiindcă îl cunoştea pe un arab care...

Dar caravana porni la drum, şi era imposibil să auzi ce spunea Englezul. Ştia însă exact despre ce era vorba: lanţul misterios care uneşte un lucru cu altul, care-l făcuse să devină păstor, să aibă de două ori acelaşi vis, şi să ajungă într-un oraş aproape de Africa, şi să întîlnească în piaţă un rege, şi să fie tîlhărit pentru ca să cunoască pe negustorul de cristaluri, şi...

"Cu cît ajungi mai aproape de vis, cu atît Legenda Personală se transformă într-o adevărată raţiune de a trăi", gîndi băiatul.

Caravana îşi începu drumul spre apus. Călătoreau dimineaţa, făceau popas cînd soarele ardea prea tare, şi-şi reluau drumul pe înserat. Flăcăul vorbea puţin cu Englezul, care-şi petrecea mai tot timpul cu cărţile.

Atunci începu să observe în tăcere mersul animalelor şi al oamenilor prin deşert. Acum totul era foarte diferit de ziua plecării: în ziua aceea, învălmăşeală şi strigăte, plînsete de copii, nechezat de animale, totul se amesteca cu poruncile nervoase ale călăuzelor şi negustorilor.

Dar în deşert, stăpîneau doar vîntul etern, liniştea şi copitele animalelor. Chiar şi călăuzele vorbeau puţin între ele.

— Am traversat de multe ori nisipurile astea, spuse un cămilar într-o seară. Dar deşertul aşa de mare, zarea aşa de departe, te fac să te simţi mic şi să taci.

Flăcăul înţelese ce voia omul acela să spună, chiar dacă nu mai călcase vreodată printr-un deşert. De cîte ori privea marea sau focul, era în stare să stea ore întregi tăcut, fără să se gîndească la nimic, cufundat în imensitatea şi forţa elementelor.

"Am învăţat ceva şi cu oile şi cu cristalurile", gîndi el. "Pot să învăţ şi cu deşertul. Acesta mi se pare mai bătrîn şi mai înţelept."

Vîntul nu se oprea niciodată. Flăcăul îşi aminti de ziua în care a simţit chiar vîntul acesta, aşezat pe fortificaţiile din Tarifa. Poate că acum atingea uşor lîna oilor lui care continuau să caute hrană şi apă pe cîmpiile Andaluziei.

"Nu mai sînt oile mele", îşi zise în sinea lui, şi nu simţi nici un dor. "Pesemne că s-au obişnuit cu un nou păstor şi m-au uitat. Asta e bine. Cine este obişnuit să umble, cum sînt oile, ştie că vine o zi cînd e nevoie să pleci."

Apoi îşi aminti de fata negustorului şi avu certitudinea că se măritase. Cine ştie, cu vreun vînzător de floricele sau cu un păstor care şi el ştia să-i citească şi să-i povestească istorii nemaiauzite; la urma urmelor, doar nu era singurul. Dar îl impresionă presimţirea lui: poate că şi el va învăţa într-o zi istoria asta a Limbajului Universal, care cuprinde trecutul şi prezentul tuturor oamenilor. "Presimţiri", cum obişnuia mama lui să spună. Flăcăul începu să înţeleagă că presimţirile sînt cufundări rapide pe care sufletul le făcea în Curentul Universal al vieţii, unde istoriile tuturor oamenilor sînt legate între ele şi putem afla tot pentru că totul stă scris.

"*Maktub*", zise flăcăul, amintindu-şi de negustorul de cristaluri.

Deşertul era uneori din nisip, alteori din piatră. Cînd caravana ajungea în dreptul unei pietre, o ocolea; dacă se aflau în faţa unei stînci, făceau un ocol mai lung. Dacă nisipul era prea fin pentru copitele cămilelor, căutau un drum cu nisip mai mare. Uneori solul era acoperit de sare, acolo unde trebuie să fi existat vreun lac. Atunci animalele se împotmoleau, iar stăpînii cămilelor coborau şi descărcau animalele. Apoi luau poverile chiar ei, în spinare, treceau de partea înşelătoare a drumului şi încărcau din nou animalele. Dacă o călăuză se îmbolnăvea sau murea, stăpînii de cămile trăgeau la sorţi şi alegeau o nouă călăuză.

Şi toate acestea se întîmplau cu un singur scop: indiferent de cîte ocoluri dădeau, caravana mergea totdeauna spre aceeaşi direcţie. După ce depăşeau obstacolele, ea întorcea fruntea din nou către astrul care indica poziţia oazei. Cînd oamenii vedeau acea stea strălucind pe cer în zori, ştiau că ea arată un loc cu apă, femei, curmale şi palmieri. Numai Englezul nu băga de seamă nimic: era mai tot timpul cufundat în lectura cărţilor lui.

Şi flăcăul avea o carte, pe care încercase să o citească în primele zile de călătorie. Dar găsea mult mai interesant să privească la caravană şi să asculte vîntul. A învăţat să-şi cunoască mai bine cămila şi să prindă drag de ea, aşa că a aruncat cartea. Era o povară inutilă, în ciuda faptului că băiatul îşi crease o superstiţie — de cîte ori deschidea cartea, întîlnea pe cineva important.

Într-un tîrziu se împrieteni cu un cămilar care călătorea mereu alături de el. Noaptea, cînd se opreau în jurul focurilor de tabără, obişnuia să-i povestească aventurile lui de păstor.

Într-una din aceste conversaţii, stăpînul de cămile a început să vorbească despre viaţa lui.

— Eu locuiam undeva aproape de Cairo, povesti el. Aveam grădina mea de zarzavat, copiii mei şi o viaţă care nu trebuia să se schimbe pînă la moarte, într-un an, cînd recolta a fost mai bună, ne-am dus cu toţii la Mecca şi mi-am îndeplinit singura obligaţie care mai lipsea vieţii mele. Puteam să mor în pace, şi asta îmi plăcea. Dar într-o zi pămîntul a început să tremure şi Nilul a crescut peste poate. Tot ce gîndisem că numai altora li se poate întîmpla, mi s-a întîmplat mie. Vecinii mei s-au speriat că-şi vor pierde măslinii în inundaţie; nevastă-mea s-a temut ca nu cumva fiii noştri să fie luaţi de ape. Iar eu m-am îngrozit că o să-mi văd distrus tot ce realizasem pînă atunci. Dar n-am avut de ales. Pămîntul n-a mai putut fi folosit şi a trebuit să caut alt mijloc de trai. Acum sînt stăpîn de cămile. Şi acum am înţeles cuvîntul lui Allah: nimeni nu se sperie de necunoscut, pentru că oricine poate să dobîndească orice vrea şi îi face trebuinţă. Ne temem doar să nu pierdem ce avem, fie vieţile, fie plantaţiile noastre. Dar ne trece frica atunci cînd înţelegem că istoria noastră şi istoria lumii au fost scrise de aceeaşi Mînă.

Uneori caravanele se întîlneau în timpul nopţii, întotdeauna una avea lucrul de care cealaltă avea nevoie, ca şi cum într-adevăr totul fusese scris de o singură Mînă. Cămilarii schimbau informaţii despre furtunile de nisip, şi se strîngeau în jurul focurilor, povestind istoriile deşertului.

Alteori veneau oameni misterioşi cu capetele ascunse sub glugi; erau beduinii care spionau ruta caravanelor şi întrebau de drumul ce aveau să-l urmeze. Vindeau pontul tîlharilor şi triburilor barbare. Veneau în tăcere şi plecau în tăcere, cu veşmintele lor negre ce nu lăsau decît ochii la vedere.

Într-o noapte, cămilarul veni la focul unde stă-teau flăcăul şi Englezul.

— Sînt zvonuri de război între clanuri, spuse cămilarul.

Au rămas toţi trei tăcuţi. Flăcăul simţi că teama plutea în aer, chiar dacă nimeni nu rostise nici un cuvînt. Încă o dată, înţelegea limbajul fără cu-vinte, Limbajul Universal.

După o vreme, Englezul întrebă dacă-i ameninţa vreun pericol.

— Cine intră în deşert nu se mai poate întoarce, spuse stăpînul de cămile. Şi cînd nu mai ai cale de întoarcere, trebuie să te gîndeşti numai la cel mai bun mod de a merge mai departe. Restul rămîne în grija lui Allah, inclusiv primejdia. Şi încheie spunînd acel cuvînt misterios: "*Maktub*".

— Dumneavoastră ar trebui să fiţi mai atent la caravane, îi spuse flăcăul Englezului, după ce omul cu cămilele a plecat. Ele fac multe ocoluri, dar ţin drumul către acelaşi punct.

— Iar tu ar trebui să citeşti mai mult despre lume, a răspuns Englezul. Cărţile se aseamănă caravanelor.

Uriaşul grup de oameni şi animale începu să meargă mai repede. Pe lîngă tăcerea din timpul zilei, acum şi nopţile — cînd oamenii se strîngeau la taclale în jurul focurilor — începuseră să fie tăcute. Într-o bună zi, Conducătorul Caravanei hotărî că nu se mai puteau aprinde nici focuri, pentru a nu atrage atenţia asupra caravanei.

Călătorii au început să aşeze roată animalele, iar ei dormeau toţi la mijloc, încercînd să se apere cum puteau de frigul nopţii. Conducătorul a pus santinele înarmate în jur.

Într-o noapte, Englezul nu reuşea să închidă ochii. Îl chemă pe flăcău şi începură să se plimbe peste dunele din apropierea taberei. Era o noapte cu lună plină, şi flăcăul îi povesti Englezului povestea vieţii lui.

Englezul a fost fascinat de felul cum a înflorit prăvălia imediat ce băiatul a început să lucreze acolo.

— Acesta este principiul care urneşte toate lucrurile, spuse el. În Alchimie se numeşte Sufletul Lumii. Cînd doreşti ceva din toată inima, te afli mai aproape de Sufletul Lumii. Este totdeauna o forţă pozitivă.

Şi mai spuse că acesta nici nu era un har exclusiv al oamenilor: toate lucrurile de pe faţa Pămîntului aveau un suflet, indiferent dacă era mineral, vegetal, animal sau doar un simplu gînd.

— Tot ce este pe faţa Pămîntului se transformă neîncetat, pentru că Pămîntul este viu; şi are suflet. Noi sîntem parte a acestui Suflet, şi rareori ştim că el lucrează mereu în favoarea noastră. Dar dumneata trebuie să înţelegi că în prăvălia de cristaluri pînă şi paharele lucrau pentru reuşita dumitale.

Flăcăul tăcu o vreme, privind luna şi nisipul alb.

— Am văzut caravana traversînd deşertul, spuse într-un tîrziu. Şi ea, şi deşertul vorbesc aceeaşi limbă, şi de aceea el îi îngăduie să-l traverseze. Îi încearcă fiecare pas, ca să vadă dacă este în perfectă armonie cu el; şi dacă este, ea va ajunge pînă la oază. Dacă unul dintre noi ar veni aici cu mult curaj, dar fără să înţeleagă această limbă, ar muri din prima zi.

Au rămas privind la lună, amîndoi.

— Asta este magia semnelor, continuă băiatul. Am văzut cum citesc călăuzele semnele deşertului, şi cum vorbeşte sufletul caravanei cu sufletul deşertului.

După o vreme, îi veni rîndul Englezului să vorbească.

— Trebuie să dau mai multă atenţie caravanei, spuse într-un tîrziu.

— Iar eu trebuie să citesc cărţile dumneavoastră, răspunse flăcăul.

Erau nişte cărţi ciudate. Vorbeau despre argint viu, despre sare, balauri şi regi, dar el nu reuşea să priceapă nimic. Era însă o idee care părea să se repete în aproape fiecare carte: toate lucrurile erau manifestarea unui singur lucru.

Într-una din cărţi descoperi că textul cel mai important de Alchimie avea doar cîteva rînduri şi fusese scris pe un simplu smarald.

— Este Tabla de Smarald, îi spuse Englezul, mîndru că-l poate învăţa ceva pe flăcău.

— Dar atunci, la ce bun atîtea cărţi?

— Ca să înţelegi aceste cîteva rînduri, răspunse Englezul, fără însă a părea prea convins de propriul răspuns.

Cartea care l-a interesat cel mai mult pe flăcău relata istoria alchimiştilor celebri. Erau oameni care îşi dedicaseră toată viaţa purificării metalelor în laborator; credeau că atunci cînd un metal este topit timp de mulţi ani la rînd, sfîrşeşte prin a se elibera de toate proprietăţile lui individuale şi în locul lor rămîne numai Sufletul Lumii. Acest Lucru Unic făcea ca alchimiştii să înţeleagă orice de pe faţa Pămîntului, pentru că acela era limbajul prin care comunicau toate lucrurile. Numeau această descoperire Marea Operă, care era alcătuită dintr-o parte lichidă şi una solidă.

— Oare nu este de ajuns să observi oamenii şi semnele ca să descoperi acest limbaj? întrebă flăcăul.

— Ai mania să simplifici totul, îi răspunse Englezul iritat. Alchimia este o treabă serioasă. E nevoie ca fiecare pas să fie urmat exact aşa cum ne-au învăţat maeştrii.

Flăcăul a aflat că partea lichidă a Marii Opere se numea Elixirul Vieţii Lungi şi lecuia toate bolile, pe lîngă faptul că alchimistul nu îmbătrînea niciodată. Iar partea solidă se numea Piatra Filozofală.

— Nu este uşor să descoperi Piatra Filozofală, spuse Englezul. Alchimiştii petreceau ani de zile în laboratoare, observînd focul care purifica metalele. Şi de atîta privit la foc, unora le piereau cu totul din cap deşertăciunile lumii. Şi atunci, venea o zi cînd descopereau că purificarea metalelor sfîrşise prin a-i purifica pe ei înşişi.

Flăcăul îşi aminti de Negustorul de Cristaluri. El spusese că a fost bine că au spălat paharele, pentru ca şi ei să se spele de gîndurile rele. Era din ce în ce mai convins că Alchimia putea fi învăţată din viaţa de zi cu zi.

— Afară de asta, vorbi Englezul, Piatra Filozofală are o proprietate fascinantă. O mică aşchie din ea este în stare să transforme mari cantităţi de metal în aur.

După aceste cuvinte, flăcăul deveni foarte interesat de Alchimie. Credea că, doar cu puţină răbdare, putea transforma totul în aur. A citit viaţa mai multor oameni care reuşiseră: Helvetius, Elias, Fulcanelli, Geber. Erau istorii fascinante: toţi trăiseră pînă la capăt Legenda lor Personală. Călătoriseră, se întîlniseră cu înţelepţi, săvîrşiseră minuni în faţa neîncrezătorilor, posedau Piatra Filozofală şi Elixirul de Viaţă Lungă.

Dar cînd voia să înţeleagă cum se obţine Marea Operă, băiatul se pierdea cu totul. Nu afla în cărţi decît desene, instrucţiuni codificate, texte de neînţeles.

— De ce vorbesc atît de încîlcit? îl întrebă într-o noapte pe Englez. Observase şi că Englezul era cam plictisit şi simţea lipsa cărţilor.

— Pentru ca numai aceia care au responsabilitatea de a înţelege să înţeleagă, spuse el. Ce-ar fi dacă toată lumea s-ar apuca să transforme plumbul în aur? În scurt timp aurul nu ar mai face doi bani. Numai cei stăruitori, cei care caută îndelung, numai aceia reuşesc să obţină Marea Operă. De aceea mă aflu şi eu în mijlocul acestui deşert. Ca să întîlnesc un Alchimist adevărat, care să mă ajute să descifrez codurile.

— Cînd au fost scrise cărţile astea? întrebă flăcăul.

— Cu multe secole în urmă.

— Pe vremea aceea nu exista tiparul, insistă flăcăul. Nu oricine avea cum să afle despre Alchimie. De ce atunci limbajul ăsta aşa de ciudat, plin de desene?

Englezul nu răspunse. Spuse că de multe zile observa caravana şi nu reuşea să descopere nimic nou. Singurul lucru pe care-l observase era că zvonurile despre război se înmulţeau pe zi ce trecea.

Într-o bună zi, flăcăul înapoie cărţile Englezului.

— Aşadar, ai învăţat multe lucruri? întrebă celălalt, plin de curiozitate. Avea nevoie de cineva cu care să vorbească pentru ca să mai uite de teama războiului.

— Am învăţat că lumea are un Suflet, şi cine va înţelege acest Suflet va înţelege limbajul lucrurilor. Am învăţat că mulţi alchimişti şi-au trăit Legenda Personală şi au ajuns să descopere Sufletul Lumii, Piatra Filozofală şi Elixirul. Dar mai ales am învăţat că lucrurile acestea sînt aşa de simple încît pot fi scrise pe un smarald.

Englezul fu dezamăgit. Anii de studiu, simbolurile magice, cuvintele dificile, aparatele de laborator, nimic din toate astea nu-l impresionaseră pe flăcău. "Trebuie să aibă un suflet din cale-afară de primitiv ca să înţeleagă aşa", gîndi el.

Luă cărţile şi le puse în sacii care atîrnau de cămilă.

— Întoarce-te la caravana ta, zise el. Nici ea nu m-a învăţat nimic pe mine.

Flăcăul contemplă din nou tăcerea deşertului şi nisipul ridicat de animale. "Fiecare are felul lui de a învăţa", îşi repeta el. "Felul lui nu este şi al meu, felul meu nu e şi al lui. Dar amîndoi sîntem în căutarea Legendei noastre Personale, şi pentru asta eu îi port respect."

Caravana începu să meargă zi şi noapte. În fiecare ceas apăreau solii ascunşi sub glugi, iar stăpînul de cămile — care devenise prietenul flăcăului — i-a explicat că izbucnise războiul între clanuri. Vor avea mult noroc dacă vor reuşi să ajungă la oază.

Animalele erau frînte de oboseală, iar oamenii, din ce în ce mai tăcuţi. Liniştea era şi mai înspăimîntătoare noaptea, cînd un simplu nechezat de cămilă — care înainte nu era decît un nechezat de cămilă, şi atît — îi speria acum pe toţi şi putea fi semn că năvălea duşmanul.

Dar cămilarul nu părea prea impresionat de ameninţarea războiului.

— Sînt în viaţă, îi spuse flăcăului, în timp ce mînca o farfurie de curmale în noaptea fără focuri şi fără lună. Cînd mănînc, nu fac nimic altceva decît să mănînc. Dacă merg, doar atît voi face, voi umbla. Dacă va trebui să lupt, orice zi va fi la fel de bună ca să mor.

Şi asta pentru că nu trăiesc nici în trecutul meu, nici în viitor. Nu am decît prezentul, şi numai el mă interesează. Dacă vei putea rămîne mereu în prezent, vei fi un om fericit. Vei simţi că în deşert există viaţă, că cerul are stele, şi că războinicii se luptă pentru că asta face parte din rasa omenească. Viaţa va fi o sărbătoare, o mare sărbătoare pentru că ea este numai şi numai momentul în care trăim.

Două nopţi mai tîrziu, cînd se pregătea să se culce, flăcăul privi în direcţia stelei pe care o urmau noaptea. I s-a părut că orizontul era puţin mai jos, pentru că deasupra deşertului sclipeau sute de stele.

— E oaza, spuse cămilarul.

— Şi de ce nu mergem acolo imediat?

— Pentru că trebuie să şi dormim.

Flăcăul deschise ochii cînd soarele începuse să apară la orizont. În faţa lui, unde în timpul nopţii fuseseră stelele, se întindea un şir nesfîrşit de curmali, acoperind toată întinderea deşertului.

— Am reuşit! exclamă Englezul, care tocmai se trezise şi el.

Flăcăul însă rămase tăcut. Învăţase tăcerea deşertului şi se mulţumea să privească la curmalii din faţa lui. Mai avea încă mult de mers pînă la Piramide, şi într-o bună zi, acea dimineaţă nu va mai fi decît o amintire. Dar acum ea era prezentul, sărbătoarea despre care îi vorbise cămilarul, iar el încerca să o trăiască prin învăţămintele din trecut şi cu visurile din viitor. Intr-o bună zi, imaginea aceea a miilor de curmali va fi doar o amintire. Dar pentru el, în acest moment însemna umbră, apă şi un refugiu în faţa războiului. Tot aşa cum un nechezat de cămilă se putea transforma în pericol, o frunză de curmali putea să însemne o minune.

"Lumea vorbeşte multe limbaje", reflectă flăcăul.

"Cînd timpurile se grăbesc, şi caravanele aleargă", reflectă Alchimistul cînd văzu sute de oameni şi animale intrînd în Oază. Oamenii strigau după noii veniţi, praful acoperea soarele deşertului, iar copiii ţopăiau agitaţi la vederea străinilor. Alchimistul îi zări pe şefii de triburi cum se apropiau de Conducătorul Caravanei cu care stătură îndelung de vorbă.

Dar nimic din toate acestea nu-l interesau pe Alchimist. Văzuse atîta lume venind şi plecînd, dar Oaza şi deşertul rămîneau neschimbate. Văzuse regi şi cerşetori călcînd acel nisip care-şi schimba forma tot timpul, din cauza vîntului, dar rămînea acelaşi pe care-l cunoscuse de copil. Dar şi aşa nu reuşea să-şi domolească, în străfundul inimii, o tresărire din fericirea de a trăi pe care orice călător o simte cînd, după atîta pămînt galben şi cer albastru, îi apare înaintea ochilor verdele curmalilor. "Poate că Dumnezeu a făcut deşertul pentru ca omul să poată zîmbi la vederea curmalilor", gîndi el.

Apoi se hotărî să se concentreze asupra unor lucruri mai practice. Ştia că în acea caravană venea un bărbat pe care trebuia să-l înveţe o parte din tainele lui. Semnele îi spuseseră asta. Încă nu-l cunoştea pe acel om, dar ochii lui experimentaţi aveau să-l recunoască cum îl vor vedea. Spera să fie cineva la fel de capabil ca şi ucenicul lui precedent.

"Nu ştiu de ce lucrurile astea trebuie să fie transmise prin viu grai", gîndea el. Nu că lucrurile ar fi fost chiar secrete; Dumnezeu îşi revela cu mărinimie secretele tuturor făpturilor.

Nu găsea decît o singură explicaţie: lucrurile trebuiau să fie transmise astfel pentru că erau alcătuite din Viaţă Pură, iar acest fel de Viaţă cu greu ar putea fi captată în picturi sau cuvinte.

Căci oamenii rămîn fascinaţi de tablouri sau cuvinte şi termină prin a uita Limbajul Lumii.

Nou-veniţii au fost imediat duşi în faţa şefilor de triburi din Al-Fayoum. Flăcăul nu-şi putea crede ochilor: în loc să fie o fîntînă înconjurată de cîţiva palmieri — cum citise cîndva într-o carte de istorie — oaza era, dimpotrivă, mult mai mare decît multe sate din Spania. Avea trei sute de fîntîni, cincizeci de mii de curmali şi o mulţime de corturi colorate răspîndite printre ei.

— Parcă am fi în *O mie şi una de nopţi,* îi spuse Englezului, care era nerăbdător să dea cît mai repede ochii cu Alchimistul.

Au fost încercuiţi imediat de copii, care priveau curioşi animalele, cămilele şi oamenii abia sosiţi. Bărbaţii voiau să ştie dacă văzuseră vreo luptă, iar femeile îşi disputau ţesăturile şi pietrele preţioase aduse de negustori. Liniştea deşertului părea un vis îndepărtat; oamenii vorbeau neîncetat, rîdeau şi strigau ca şi cum ar fi ieşit dintr-o lume spirituală pentru a se amesteca din nou printre oameni. Erau mulţumiţi şi fericiţi.

Aici lipseau precauţiile, spre deosebire de ziua precedentă, iar stăpînul de cămile îi explică flăcăului că oazele erau totdeauna considerate teren neutru, pentru că majoritatea locuitorilor lor erau femei şi copii. Şi erau oaze atît de o parte cît şi de cealaltă, astfel că războinicii se duceau să lupte în nisipurile deşertului şi lăsau oazele ca locuri de refugiu.

Conducătorul Caravanei îi strînse pe toţi cu oarecare greutate, şi începu să dea instrucţiuni. Aveau să rămînă acolo pînă ce războiul dintre clanuri se va fi terminat. Cum erau oaspeţi, vor împărţi corturile cu locuitorii oazei, care aveau să le cedeze cele mai bune locuri. Aici, ospitalitatea era Lege. Apoi ceru ca toţi, inclusiv propriile lui gărzi, să predea armele oamenilor indicaţi de şefii de triburi.

Acestea sînt regulile războiului, a explicat Conducătorul Caravanei. Astfel, oazele nu vor putea adăposti oştiri sau războinici.

Spre surprinderea flăcăului, Englezul scoase din haină un revolver cromat şi-l dădu omului care strîngea armele.

— La ce bun un revolver? îl întrebă.

— Ca să învăţ să am încredere în oameni, răspunse Englezul. Era mulţumit că ajunsese la capătul căutărilor lui.

Dar flăcăul se gîndea la comoara lui. Cu cît se afla mai aproape de visul său, cu atît lucrurile deveneau mai anevoioase. Acum nu mai mergea ceea ce bătrînul rege numise "norocul începătorului". Nu mergea decît testul stăruinţei şi al curajului celui care îşi caută Legenda Personală. De aceea el nu se putea grăbi, şi nici nu-şi putea pierde răbdarea. Dacă s-ar fi purtat aşa, ar fi sfîrşit prin a nu mai vedea semnele pe care Dumnezeu le pusese în calea lui.

"Dumnezeu le-a pus în calea mea", se gîndi flă-căul, surprins de el însuşi. Pînă în acel moment considera semnele ca pe ceva lumesc, asemenea mînca-tului sau somnului, căutării unei iubiri sau obţinerii unei slujbe. Nu se gîndise niciodată că era un limbaj pe care Dumnezeu îl folosea pentru a-i arăta ce avea de făcut.

"Nu-ţi pierde răbdarea", repetă flăcăul în sinea lui. "Aşa cum a spus cămilarul, mănîncă la ora de mîncat. Şi umblă la ora de umblat."

În prima zi toţi au dormit frînţi de oboseală, inclusiv Englezul. Flăcăul rămăsese departe de el, într-un cort cu alţi cinci tineri cam de aceeaşi vîrstă cu el. Erau oameni ai deşertului şi voiau să audă poveşti din marile oraşe.

Flăcăul povesti cîte ceva din viaţa lui de păstor, şi tocmai începuse să istorisească experienţa lui din prăvălia de cristaluri cînd Englezul intră în cort.

— L-am căutat toată dimineaţa, spuse, în timp ce-l trăgea pe flăcău afară. Am nevoie de ajutor ca să descopăr unde stă Alchimistul.

Mai întîi au încercat să-l găsească printre cei care erau singuri. Un Alchimist trebuia să locuiască altfel decît ceilalţi din oază, iar în cortul lui era foarte probabil să ardă în permanenţă un cuptor. Au colindat mult pînă ce s-au convins că oaza era mult mai mare decît îşi imaginaseră ei, cu multe sute de corturi.

— Am pierdut aproape toată ziua, spuse Englezul, aşezîndu-se cu flăcăul aproape de una din fîntînile oazei.

— Poate ar fi mai bine să întrebăm, sugeră flăcăul.

Englezul nu voia să dezvăluie şi celorlalţi prezenţa lui în oază, aşa că era cam nehotărît. Dar a acceptat într-un tîrziu şi l-a rugat pe băiat, care vorbea mai bine decît el araba, să întrebe. Flăcăul se apropie de o femeie care venise la fîntînă ca să umple un sac din piele de berbec.

— Bună seara, doamnă. Aş dori să ştiu unde stă un Alchimist din oaza aceasta, întrebă el.

Femeia îi răspunse că nu auzise niciodată vorbindu-se despre aşa ceva, şi plecă repede. Dar mai înainte îi atrase atenţia flăcăului că nu trebuia să vorbească femeilor îmbrăcate în negru, pentru că erau femei măritate. Se cuvenea să respecte şi el Tradiţia.

Englezul a fost foarte dezamăgit. Făcuse toată călătoria aceea degeaba. Şi flăcăul se întristă; tovarăşul lui îşi căuta, şi el, Legenda Personală. Iar cînd cineva face asta, tot Universul se străduieşte pentru ca omul să reuşească ceea ceşi doreşte, aşa spusese bătrînul rege. Acela nu putea minţi pe nimeni.

— Înainte n-am mai auzit vorbindu-se de alchimişti niciodată, spuse flăcăul. Că aş fi încercat să vă ajut.

Ceva sclipi în ochii Englezului.

— Asta e! Probabil că aici nimeni nu ştie ce este un alchimist! întreabă de omul care vindecă toate bolile din sat!

Mai multe femei îmbrăcate în negru veniră după apă la puţ, dar flăcăul nu vorbi cu ele, oricît stărui Englezul. Pînă ce, în sfîrşit, se apropie un bărbat.

— Cunoaşteţi pe cineva care vindecă bolile în sat? întrebă flăcăul.

— Allah vindecă toate bolile, răspunse bărbatul, vizibil speriat de străini. Dumneavoastră căutaţi vrăjitori.

Şi după ce a recitat cîteva cuvinte din Coran, îşi căută de drum.

Se mai apropie un bărbat. Era mai bătrîn şi abia ducea o găleţică mică. Flăcăul repetă întrebarea.

— De ce vreţi să cunoaşteţi un asemenea om? răspunse arabul tot cu o întrebare.

— Fiindcă prietenul meu a făcut o călătorie de luni de zile pentru a-l întîlni, a spus băiatul.

— Dacă omul acesta se află în oază, trebuie să fie foarte puternic, zise bătrînul, după ce se gîndi cîteva clipe. Nici şefii de triburi n-ar reuşi să-l vadă cînd ar vrea. Numai cînd socoteşte el. Aşteptaţi să se sfîrşească războiul. Şi atunci plecaţi cu caravana. Nu încercaţi să pătrundeţi în viaţa oazei, încheie el, în timp ce se depărta.

Dar Englezul nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Erau pe drumul cel bun.

În sfîrşit, apăru o fată care nu era îmbrăcată în negru. Ducea un ulcior pe umăr, iar capul îi era acoperit cu un văl, dar avea faţa descoperită. Flăcăul s-a apropiat pentru a o întreba de Alchimist.

Şi atunci a fost ca şi cum timpul s-a oprit în loc, iar Sufletul Lumii ar fi apărut cu toată vigoarea în faţa flăcăului. Cînd i-a privit ochii negri, buzele nehotărîte între zîmbet şi tăcere, a înţeles că cea mai importantă şi mai înţeleaptă parte a Limbajului pe care-l vorbea lumea era aceea care făcea ca toţi pămîntenii să-şi înţeleagă inimile. Şi asta se chema Iubire, un lucru mai vechi decît oamenii şi decît însuşi deşertul, care totuşi răsărea mereu cu aceeaşi forţă oriunde două perechi de ochi se întîlneau cum se întîlniseră acelea două în faţa fîntînii. Buzele s-au hotărît în sfîrşit să zîmbească, şi acela era un semn, un semn pe care el îl aşteptase fără să ştie, atîta timp din viaţa lui, pe care îl căutase între oi şi prin cărţi, în cristaluri şi în liniştea deşertului.

Acela era limbajul pur al lumii, fără explicaţii, pentru că Universul nu avea nevoie de explicaţii ca să-şi continue drumul în nesfîrşit. Tot ce înţelegea flăcăul în clipa aceea era că se află în faţa femeii vieţii lui şi, fără să fie nevoie de cuvinte, şi ea trebuia să ştie asta. Era mai sigur de asta ca de orice altceva pe lume, chiar dacă părinţii lui şi părinţii părinţilor lui i-ar fi spus că se cuvenea mai întîi să faci curte, să fii logodit, să cunoşti bine fata şi să ai bani, şi abia pe urmă să te căsătoreşti. Cine spunea asta poate că n-a cunoscut niciodată limbajul universal, fiindcă atunci cînd te cufunzi în el, totdeauna e uşor să înţelegi că pe lume există o persoană care o aşteaptă pe cealaltă, fie în mijlocul deşertului, fie în mijlocul marilor oraşe. Şi cînd vieţile unor asemenea oameni se întretaie, şi ochii li se întîlnesc, orice trecut şi orice viitor îşi pierd importanţa, şi rămîne numai acel moment şi acea certitudine incredibilă că toate lucrurile sub soare sînt scrise de aceeaşi Mînă. O Mînă care trezeşte Dragostea şi care face un suflet geamăn pentru fiecare om care munceşte, se odihneşte şi caută comori sub soare. Fără asta n-ar avea nici o noimă visurile omenirii.

"*Maktub*"', şi-a spus flăcăul.

Englezul se ridică de unde stătea şi-l zgîlţîi pe flăcău.

— Hai, întreab-o!

Flăcăul s-a apropiat de fată. Ea zîmbi din nou. El îi întoarse zîmbetul.

— Cum te cheamă? a întrebat-o.

— Mă cheamă Fatima, spuse fata, lăsînd privirea în jos.

— E un nume pe care unele femei îl poartă şi pe meleagurile de unde vin eu.

— Este numele fiicei Profetului, spuse Fatima. Războinicii l-au adus pînă aici.

Fata, gingaşă, vorbea de războinici cu mîndrie. Lîngă ea, Englezul insista, aşa că flăcăul întrebă despre omul care vindeca toate bolile.

— E un om care cunoaşte tainele lumii. Vorbeşte cu *djinii* deşertului, spuse ea.

***Djinii* erau demoni. Iar fata arătă spre sud, spre locul unde acel bărbat ciudat locuia.**

Apoi îşi umplu ulciorul şi plecă. Englezul plecă şi el să-l caute pe Alchimist. Flăcăul rămase multă vreme aşezat lîngă fîntînă, înţelegînd că într-o zi Levantul îi aşternuse pe obraz parfumul acelei femei şi că o iubea înainte chiar de a şti că există şi că iubirea pentru ea îi va aduce toate comorile din lume.

A doua zi, flăcăul s-a întors la fîntînă, ca s-o aş-tepte pe fată. Spre uimirea lui, îl găsi acolo pe Englez, privind, pentru prima oară, deşertul.

— Am aşteptat o după-amiază şi o noapte, spuse Englezul. El a sosit o dată cu primele stele. I-am povestit ce căutam. Atunci m-a întrebat dacă transformasem vreodată plumbul în aur. I-am răspuns că asta era ceea ce voiam să învăţ. M-a trimis să încerc. A fost tot ce mi-a spus: "Du-te şi încearcă."

Flăcăul rămase tăcut. Englezul călătorise atîta ca să audă ceea ce ştia deja. Şi-a amintit că şi el îi dăduse bătrînului rege şase oi pentru acelaşi lucru.

— Atunci încearcă, îi spuse Englezului.

— Chiar asta am să fac. Şi am să încep chiar acum.

Curînd după ce Englezul plecă, Fatima veni să ia apă cu ulciorul.

— Am venit să-ţi spun un lucru simplu, vorbi flăcăul. Vreau să fii nevasta mea. Te iubesc.

Fata lăsă apa să i se verse din ulcior.

— O să te aştept în fiecare zi aici. Am traversat deşertul în căutarea unei comori care se găseşte lîngă Piramide. Războiul a fost pentru mine o nenorocire. Acum este o binecuvîntare, pentru că mă lasă aproape de tine.

— Războiul o să se sfîrşească într-o bună zi, a spus fata.

Flăcăul privi curmalii din oază. Fusese păstor. Şi aici erau destule oi. Fatima era mai importantă decît comoara.

— Războinicii îşi caută comorile, spuse fata ca şi cum ar fi ghicit gîndurile flăcăului. Iar femeile deşertului sînt mîndre de războinicii lor.

Apoi îşi umplu din nou ulciorul şi a plecat.

În fiecare zi flăcăul se ducea la fîntînă ca să o aştepte pe fată. I-a povestit viaţa lui de păstor, despre rege, despre prăvălia de cristaluri. S-au împrietenit, şi în afara celor cincisprezece minute cît petrecea cu ea, restul zilei se scurgea îngrozitor de greu. Se aflau de aproape o lună în oază cînd Conducătorul Caravanei îi strînse pe toţi ca să le vorbească.

— Nu ştim cînd se va sfîrşi războiul, şi nici nu ne putem urma călătoria, le-a spus el. Luptele mai pot dura multă vreme, poate chiar ani. Sînt războinici puternici şi viteji de ambele părţi, iar onoarea de a lupta însufleţeşte ambele tabere. Nu e un război între buni şi răi. E un război între forţe care luptă pentru aceeaşi putere şi cînd începe o asemenea luptă, durează mai mult decît altele, pentru că Allah este în amîndouă taberele.

Oamenii s-au risipit. Seara, flăcăul s-a întîlnit iar cu Fatima, şi i-a povestit despre adunare.

— De-a doua zi de cînd ne-am întîlnit, spuse Fatima, mi-ai vorbit de iubirea dumitale. Apoi m-ai învăţat lucruri frumoase, cum ar fi Limbajul şi Sufletul Lumii. Toate astea m-au făcut să devin, încet-încet, o parte din dumneata.

Flăcăul îi auzea vocea, şi o găsea mai frumoasă decît foşnetul vîntului în frunzişul curmalilor.

— E mult de cînd vin aici la fîntînă să te aştept. Nu reuşesc să-mi mai amintesc de trecutul meu, de Tradiţie, de felul în care bărbaţii doresc să se poarte femeile din deşert. De cînd eram copil visam că deşertul o să-mi facă cel mai frumos cadou din viaţa mea. Acest cadou a sosit în sfîrşit, şi eşti acela dumneata.

Flăcăul vru să ia mîna fetei. Dar Fatima ţinea ulciorul.

— Mi-ai vorbit de visele tale, de bătrînul rege şi de comoară. Mi-ai vorbit despre semne. Acum nu mai mi-e frică de nimic, pentru că aceste semne mi te-au adus. Iar eu sînt parte din visul tău, din Legenda personală, cum îi spui tu. De aceea, vreau să-ţi urmezi drumul pentru care ai plecat. Dacă trebuie să aştepţi sfîrşitul războiului, foarte bine. Dar dacă trebuie să mergi înainte, du-te spre legenda ta. Dunele se schimbă după vînt, dar deşertul rămîne acelaşi. Aşa va fi şi cu iubirea noastră. "*Maktub*", mai spuse. Dacă eu sînt parte din Legenda ta, înseamnă că te vei întoarce într-o bună zi.

Flăcăul plecă trist de la întîlnirea cu Fatima. Îşi aduse aminte de cîtă lume cunoscuse. Păstorilor căsătoriţi le venea foarte greu să-şi convingă nevestele că trebuiau să umble pe cîmpuri. Dragostea cerea să fii alături de fiinţa iubită.

A doua zi i-a povestit lucrul acesta şi Fătimei.

— Deşertul ne ia bărbaţii şi nici măcar nu-i aduce totdeauna înapoi, spuse ea. Şi atunci ne obişnuim cu asta. Iar ei încep să dăinuie în norii fără ploaie, în lighioanele care se ascund sub pietre, în apa care ţîşneşte generoasă din pămînt. Ei încep să facă parte din toate, încep să fie Sufletul Lumii. Unii se întorc. Atunci toate celelalte femei sînt fericite, pentru că bărbaţii pe care îi aşteaptă ele s-ar putea înapoia şi ei într-o zi. Înainte eu priveam la femeile astea cu invidie şi le pizmuiam fericirea. Acum o să am şi eu pe cine să aştept. Sînt o femeie a deşertului şi sînt mîndră de asta. Vreau ca şi bărbatul meu să umble liber ca vîntul care vălureste dunele. Şi vreau să-mi pot vedea şi eu bărbatul în nori, în animale şi în apă.

Flăcăul se duse să-l caute pe Englez. Voia să-i povestească despre Fatima. Rămase surprins cînd văzu că Englezul construise un cuptor lîngă cortul lui. Era un cuptor ciudat, cu un vas străveziu în vîrf. Englezul punea lemne pe foc şi privea deşertul. Ochii lui păreau să strălucească mai intens decît atunci cînd îşi petrecea timpul citind cărţi.

— Asta e prima fază a operaţiei, spuse Englezul. Trebuie să separ sulful impur. Pentru asta nu-mi este îngăduit să-mi fie frică de vreo greşeală. Teama de greşeală a fost aceea care m-a împiedicat să încerc Marea Operă pînă în ziua de azi. Abia acum încep ceea ce puteam începe acum zece ani. Dar sînt fericit că n-am aşteptat douăzeci de ani pentru asta.

Şi continuă să pună lemne pe foc şi să privească deşertul. Flăcăul rămase lîngă el o vreme, pînă ce deşertul începu să se îmbujoreze cu lumina înserării. Atunci simţi o dorinţă enormă de a merge pînă acolo, pentru ca să vadă dacă liniştea reuşea să răspundă întrebărilor lui.

Merse fără ţintă o vreme, fără să scape din ochi curmalii oazei. Asculta vîntul, simţea pietrele sub picior. Cînd şi cînd întîlnea cîte o scoică şi-şi amintea că acel deşert, în timpuri îndepărtate, fusese o mare uriaşă. Apoi se aşează pe o piatră şi se lăsă hipnotizat de orizontul din faţa lui. Nu putea înţelege iubirea fără sentimentul posesiunii: dar Fatima era o femeie a deşertului, şi dacă ar fi putut cineva să-l înveţe asta, atunci numai deşertul putea.

Rămase aşa, fără să se gîndească la nimic, pînă ce simţi o mişcare deasupra capului. Privi spre cer şi văzu doi ereţi zburînd foarte sus. Flăcăul începu să observe ereţii şi desenele pe care le făceau pe cer. Păreau dezordonate, dar totuşi aveau oarece sens pentru flăcău. Doar că nu reuşea să înţeleagă semnificaţia. Se hotărî să urmărească cu privirea mişcările păsărilor, poate o să izbutească să descifreze ceva. Poate că deşertul ar putea să-i explice iubirea fără posesiune.

I se făcu somn. Inima însă îl îmboldea să nu doarmă: în pofida oboselii, trebui să se supună. "Eram pe cale să pătrund în Limbajul Lumii, căci totul pe lumea asta are un sens, pînă şi zborul ereţilor", îşi zise. Şi profită de asta pentru a mulţumi că era îndrăgostit de o femeie. "Cînd iubeşti, lucrurile capătă un sens şi mai adînc", gîndi.

Deodată, un erete se repezi spre cer şi apoi plonjă rapid, atacîndu-1 pe celălalt. Cînd a făcut mişcarea aceasta, flăcăul a avut o viziune fulgerătoare: o armată, cu săbiile scoase, năvălea în oază. Viziunea dispăru imediat, dar el se cutremură. Auzise vorbindu-se de miraje, şi chiar văzuse cîteva: erau dorinţe care se materializau pe nisipul deşertului. Dar el nu dorea o oaste care să invadeze oaza.

Se gîndi să uite totul şi să se întoarcă la meditaţiile lui. Încercă încă o dată să se concentreze asupra deşertului de culoarea trandafirului şi asupra pietrelor. Dar ceva din sufletul lui nu-i dădea pace.

"Urmăreşte totdeauna semnele", îi spusese bătrînul rege. Şi flăcăul se gîndi la Fatima. Îşi aminti de ce văzuse şi presimţi că totul se va petrece foarte curînd.

Cu mare greutate ieşi din transa în care se cufundase. Se ridică şi se îndreptă spre curmali. Încă o dată pricepea multitudinea de limbaje ale lucrurilor: de data aceasta, deşertul devenise sigur, iar oaza se preschimbase în pericol.

Cămilarul sta aşezat la rădăcina unui curmal, privind şi el asfinţitul. L-a văzut pe flăcău apărînd de după dune.

— Se apropie o armată, spuse. Am avut o vedenie.

— Deşertul umple de vedenii inima unui om, răspunse cămilarul.

Dar flăcăul îi povesti despre ereţi: cum le privise zborul, se cufundase deodată în Sufletul Lumii.

Cămilarul tăcea; înţelegea ce voia flăcăul să spună. Ştia că orice lucru de pe faţa pămîntului poate povesti istoria tuturor lucrurilor. Dacă deschidea o carte la orice pagină, sau privea mîinile oamenilor, sau cărţi de ghicit, sau zbor de pasăre sau orice altceva, orice om avea să descopere o legătură cu lucrul pe care tocmai îl trăia. În realitate, nu lucrurile arătau ceva; oamenii erau aceia care, dacă priveau spre lucruri, descopereau felul în care se pătrundea în Sufletul Lumii.

Deşertul era plin de oameni care-şi cîştigau viaţa pentru că puteau pătrunde cu uşurinţă în Sufletul Lumii. Erau cunoscuţi ca Prezicători, şi temuţi de femei şi bătrîni. Războinicii îi consultau foarte rar, pentru că era imposibil să intri într-o luptă ştiind cînd vei muri. Războinicii preferau gustul luptei şi emoţia necunoscutului; viitorul fusese scris de Allah, şi tot ce scrisese El, era spre binele omului. Aşa că războinicii trăiau numai pentru prezent, pentru că prezentul era plin de surprize şi trebuiau să fie atenţi la multe lucruri: unde era spada inamicului, unde se afla calul, ce lovitură trebuia să dea pentru a-şi salva viaţa.

Cămilarul nu era războinic, aşa încît fusese la cîţiva prezicători. Mulţi îi spuseseră lucruri adevărate, alţii lucruri greşite. Pînă ce unul dintre ei, cel mai bătrîn (şi totodată cel mai temut) întrebă de ce era stăpînul de cămile aşa de interesat în a cunoaşte viitorul.

— Pentru ca să pot acţiona, spuse cămilarul. Şi să schimb ce nu mi-ar plăcea să se întîmple.

— Atunci acesta nu va mai fi viitorul tău, i-a spus ghicitorul.

— Dar poate că vreau să-mi cunosc viitorul pentru ca să mă pregătesc pentru lucrurile ce au să vină.

— Dacă vor fi lucruri bune, va fi o surpriză plăcută. Dacă vor fi lucruri rele, o să suferi cu mult înainte ca ele să se întîmple.

— Vreau să-mi cunosc viitorul pentru că sînt om, mai spuse cămilarul. Şi oamenii trăiesc în funcţie de viitorul lor.

Ghicitorul rămase tăcut o vreme. El era specialist în aruncarea beţişoarelor care cădeau pe jos şi erau interpretate apoi după felul în care cădeau, în ziua aceea n-a mai aruncat beţişoarele. Le-a înfăşurat într-o pînză şi le-a pus la loc în sac.

— Îmi cîştig pîinea ghicind viitorul oamenilor, zise el. Cunosc ştiinţa beţişoarelor şi ştiu cum să pătrund în acest spaţiu unde totul e scris. Aici pot să citesc trecutul, să descopăr ce a fost uitat şi să înţeleg semnele prezentului. Cînd mă consultă oamenii eu nu citesc viitorul; ghicesc viitorul. Pentru că viitorul îi aparţine lui Dumnezeu şi el îl arată numai în împrejurări deosebite. Şi cum reuşesc eu să ghicesc viitorul? Prin semnele prezentului. În prezent stă tot secretul; dacă dai atenţie prezentului, poţi să-l îmbunătăţeşti. Şi dacă îţi îmbunătăţeşti prezentul, tot ce se va întîmpla apoi va fi mai bine. Uită de viitor şi trăieşte în fiecare zi în învăţăturile Legii şi cu încrederea că Dumnezeu are grijă de copiii Lui. Fiecare poartă în sine veşnicia.

Cămilarul vru să ştie în ce împrejurări îngăduie Dumnezeu să se vadă viitorul.

— Cînd îl arată El însuşi. Iar Dumnezeu arată viitorul foarte rar, şi pentru un singur motiv: cînd este un viitor care a fost scris să fie schimbat.

Dumnezeu îi arătase un viitor băiatului, se gîndi cămilarul. Pentru că voia ca băiatul să fie unealta Lui.

— Du-te să vorbeşti cu şefii de triburi, i-a zis cămilarul. Povesteşte-le despre războinicii care se apropie.

— Or să rîdă de mine.

— Sînt oameni ai deşertului, şi oamenii deşertului sînt deprinşi cu semnele.

— Atunci pesemne că ştiu deja.

— Nu sînt atenţi la asta. Ei cred că dacă ar trebui să ştie ceva ce vrea Allah să le comunice, atunci o să vină cineva să le spună. S-a mai întîmplat de multe ori înainte. Dar azi, acest mesager eşti tu.

Flăcăul se gîndi la Fatima. Şi se hotărî să meargă la şefii de triburi.

— Aduc semne din deşert, îi spuse paznicului care stătea la uşa imensului cort alb din mijlocul oazei. Vreau să fiu primit de căpetenii.

Paznicul nu scoase o vorbă. Intră şi zăbovi mult înăuntru. Apoi ieşi cu un arab tînăr, îmbrăcat în veşmînt alb brodat cu aur. Flăcăul îi povesti tînărului ce văzuse. Acesta îi ceru să mai aştepte puţin şi intră iar.

Se lăsă noaptea. Au intrat şi au ieşit tot felul de arabi şi de comercianţi. Puţin cîte puţin focurile se stingeau şi oaza începu să fie la fel de tăcută ca şi deşertul. Numai lumina din cortul cel mare continua să fie aprinsă. În tot acest timp, flăcăul se gîndi la Fatima, fără să fi înţeles discuţia din seara aceea.

În sfîrşit, după multe ore de aşteptare, paznicul îl pofti pe flăcău să intre.

Ceea ce văzu îl lăsă fără grai. Niciodată nu şi-ar fi închipuit că, în mijlocul deşertului, ar fi putut exista un cort ca acela. Pe jos erau aşternute cele mai frumoase covoare pe care călcase vreodată şi de tavan atîrnau candelabre cizelate dintr-un metal galben încrustat, purtînd lumînări aprinse. Şefii de triburi stăteau aşezaţi în fundul cortului, în semi-

cerc, odihnindu-şi braţele şi picioarele pe perne de mătase cu broderii grele. Servitorii intrau şi ieşeau cu tăvi de argint pline cu mirodenii şi cu ceai. Unii înteţeau jăratecul din narghilele. Un parfum suav de fum plutea în aer.

Erau opt conducători, iar flăcăul văzu imediat care era cel mai important: un arab îmbrăcat în veşmînt alb brodat cu aur, aşezat în mijlocul semicercului. Lîngă el stătea tînărul arab cu care vorbise mai înainte.

— Cine este străinul care vorbeşte de semne? întrebă unul dintre şefi, privindu-l.

— Eu sînt, răspunse, şi povesti tot ce văzuse.

— Şi de ce ar povesti deşertul toate astea unui străin, cînd ştie că noi sîntem aici de mai multe generaţii? zise alt şef de trib.

— Fiindcă ochii mei nu s-au obişnuit încă cu deşertul, răspunse flăcăul. Şi eu pot să văd lucruri pe care ochii prea deprinşi cu ele nu reuşesc să le vadă.

"Şi pentru că eu mai ştiu şi despre Sufletul Lumii", gîndi în sinea lui. Dar nu spuse nimic, pentru că arabii nu cred în asemenea lucruri.

— Oaza este teren neutru. Nimeni nu ataca o oază, spuse alt şef.

— Eu spun doar ce am văzut. Dacă nu vreţi să credeţi, nu faceţi nimic.

Asupra cortului căzu o linişte desăvîrşită, urmată imediat de o discuţie aprinsă între şefii de triburi. Vorbeau într-un dialect arab pe care flăcăul nu-l înţelegea, dar cînd a dat să plece, un paznic îi spuse să rămînă pe loc. Flăcăul începu să se teamă; semnele îi spuneau că ceva nu este în regulă.

Îi păru rău că a vorbit despre asta cu stăpînul de cămile.

Deodată bătrînul din mijloc zîmbi aproape imperceptibil şi flăcăul se linişti. Bătrînul nu participase la discuţie şi nu scosese nici o vorbă pînă atunci. Dar flăcăul era obişnuit cu Limbajul Lumii şi putu să simtă o vibraţie de Pace traversînd cortul dintr-un colţ în altul. Intuiţia îi spunea că acţionase corect venind.

Discuţia se termină. Rămaseră tăcuţi, ascultîndu-i pe bătrîn. Apoi, el se întoarse spre flăcău; de data aceasta, faţa lui era rece şi distantă.

— Acum două mii de ani, pe un pămînt depărtat, a fost aruncat în fîntînă şi apoi vîndut ca sclav un bărbat care credea în vise, spuse bătrînul. Negustorii noştri l-au cumpărat şi l-au adus în Egipt. Dar toţi ştim că cine crede în vise ştie să le şi interpreteze.

"Dar nu totdeauna reuşeşte să le transforme în realitate", gîndi flăcăul, amintindu-şi de bătrîna ţigancă.

— Interpretînd visele faraonului cu vacile slabe şi grase, acest om a scăpat Egiptul de foamete. Numele lui era Iosif. Şi el era un străin pe pămînt străin, ca tine, şi pesemne că avea aproape vîrsta ta.

Liniştea se înstăpîni iar. Ochii bătrînului continuau să fie reci.

— Noi am urmat totdeauna Tradiţia. Tradiţia a salvat Egiptul de foame în acele vremuri, şi l-a făcut cel mai bogat dintre popoare. Tradiţia ne învaţă cum să străbatem deşertul şi cum să ne căsătorim fetele. Tradiţia spune că o oază este teren neutru, pentru că ambele tabere au oaze şi sînt vulnerabile.

Nimeni nu scoase o vorbă cît timp vorbi bătrînul.

— Dar Tradiţia mai spune că trebuie să credem şi în soliile deşertului. Tot ce ştim, de la deşert ştim.

Bătrînul făcu un semn şi toţi arabii se ridicară. Adunarea se termina. Narghilelele au fost stinse şi gărzile s-au aşezat în poziţie de drepţi. Flăcăul se pregăti să iasă, dar bătrînul mai spuse:

— Mîine dimineaţă noi vom rupe o înţelegere care spune că nimeni în oază nu poate purta arme. Toată ziua îi vom aştepta pe inamici. Cînd soarele va coborî la orizont, bărbaţii îmi vor preda armele. Pentru fiecare zece inamici morţi, vei primi un ban de aur.

Dar armele nu pot ieşi din locul lor fără să cunoască lupta. Sînt capricioase ca deşertul, şi dacă le învăţăm cu asta, data viitoare s-ar putea să le fie lene să tragă. Dacă nici una nu va fi folosită mîine, cel puţin una va fi folosită pentru tine.

Oaza tocmai începea să fie luminată de luna plină cînd ieşi băiatul. Avea de mers douăzeci de minute pînă la cortul lui şi plecă într-acolo.

Era speriat de tot ce se întîmplase. Se amestecase în Sufletul Lumii şi preţul pentru credinţa în acel lucru era viaţa lui. Un pariu scump. Dar pariase scump încă din ziua cînd îşi vînduse oile pentru a-şi urma Legenda Personală. Şi aşa cum spunea stăpînul de cămile, fie că mori mîine, fie că mori în altă zi este acelaşi lucru. Oricare zi era făcută pentru a fi trăită sau pentru a părăsi lumea. Totul depindea numai de un cuvînt: "*Maktub*"'.

Merse în tăcere. Nu se căia. Dacă avea să moară a doua zi, va fi pentru că Dumnezeu nu voia să schimbe viitorul. Dar murea după ce traversase Strîmtoarea, lucrase într-un magazin de cristaluri, cunoscuse tăcerea deşertului şi ochii Fâtimei. Trăise intens fiecare zi de cînd plecase de acasă cu atîta vreme în urmă. Dacă avea să moară mîine, ochii lui văzuseră deja mai multe lucruri decît ochii oricărui alt păstor, şi flăcăul era mîndru de asta.

Deodată auzi o bubuitură şi fu aruncat la pămînt de forţa unui vînt pe care nu-l cunoştea. Locul se umplu de praf care aproape că acoperi luna. În faţa lui, un enorm cal alb se cabra scoţînd un nechezat îngrozitor.

Flăcăul abia vedea ce se petrece, dar cînd praful se mai potoli, simţi că-l cuprinde o groază care nu-l mai încercase niciodată. Pe cal stătea un călăreţ îmbrăcat în negru cu un şoim pe umărul stîng. Purta turban şi un văl care-i ascundea toată faţa, lăsînd să se vadă numai ochii. Părea solul deşertului, dar prezenţa lui era mai puternică decît a tuturor oamenilor pe care-i cunoscuse în viaţa lui.

Straniul cavaler scoase spada enormă şi curbată pe care o purta prinsă la şa. Oţelul străluci în lumina lunii.

— Cine a îndrăznit să citească zborul ereţilor? întrebă cu o voce răsunătoare, încît ecoul ei se auzi parcă printre cei cincizeci de mii de curmali din Al-Fayoum.

— Eu, răspunse flăcăul. Imediat îşi aduse aminte de imaginea sfîntului Santiago Matamouros pe calul lui alb care strivea necredincioşii sub copite. Exact aşa era. Numai că acum situaţia era pe dos.

— Eu am îndrăznit, repetă flăcăul şi-şi plecă capul ca să primească lovitura spadei. Multe vieţi vor fi salvate pentru că aţi uitat de Sufletul Lumii.

Dar spada nu coborî imediat. Mîna străinului se lăsă încet, pînă ce vîrful oţelului atinse fruntea flăcăului. Era aşa de ascuţită încît ţîşni o picătură de sînge.

Călăreţul stătea nemişcat ca o stană. La fel şi flăcăul. Nu se gîndi nici o clipă să fugă. În străfundul sufletului, o bucurie ciudată pusese stăpînire pe el: avea să moară pentru Legenda lui Personală. Şi pentru Fatima. Semnele se adevereau, în sfîrşit, în faţa lui era Duşmanul dar el nu mai trebuia să se preocupe de moarte, pentru că exista un Suflet al Lumii. În scurt timp avea să facă parte din el. Iar mîine, şi Duşmanul avea să facă parte din el. Însă străinul abia dacă îi atingea capul cu spada.

— De ce ai citit zborul păsărilor?

— N-am citit decît ce voiau păsările să povestească. Ele vor să salveze oaza şi voi o să pieriţi. Oaza are mai mulţi oameni decît voi.

Spada se rezema tot pe fruntea lui.

— Cine eşti tu să schimbi voinţa lui Allah?

— Allah a făcut oştirile, dar tot el a făcut şi păsările. Allah mi-a dezvăluit limba păsărilor. Totul a fost scris de aceeaşi Mînă, spuse flăcăul, amintindu-şi de cuvintele cămilarului.

Străinul îi luă, în sfîrşit, spada de deasupra capului. Flăcăul simţi o oarecare uşurare. Dar nu putea fugi.

— Ai grijă cu prezicerile, spuse străinul. Cînd lucrurile sînt deja scrise, n-ai cum să le eviţi.

— Eu n-am văzut decît o armată, spuse flăcăul. Nu am văzut rezultatul bătăliei.

Cavalerul păru mulţumit de răspuns. Dar continua să ţină spada în mînă.

— Ce caută un străin pe pământuri străine?

— Îmi caut Legenda Personală. Ceva ce n-o să înţelegeţi niciodată.

Cavalerul puse spada în teacă, iar şoimul de pe umărul lui dădu un ţipăt ciudat. Flăcăului începu să-i vină inima la loc.

— Trebuia să-ţi încerc vitejia, spuse străinul. Curajul este darul cel mai de preţ pentru cine caută Limbajul Lumii.

Flăcăul rămase surprins. Omul acela vorbea despre nişte lucruri pe care puţini le cunoşteau.

— Nu trebuie să te culci vreodată pe o ureche, chiar dacă ai ajuns atît de departe, continuă el. Trebuie să iubeşti deşertul, dar să nu te încrezi pe de-a-ntregul niciodată în el. Pentru că deşertul este o încercare pentru toţi oamenii: îi încearcă la fiecare pas şi-l ucide pe cel neatent.

Cuvintele lui aminteau de vorbele bătrînului rege.

— Dacă vin războinicii şi încă vei mai avea capul pe umeri după apusul soarelui, să mă cauţi, zise străinul.

Aceeaşi mînă care ţinuse spada înşfăcă acum un bici. Calul se cabră din nou, ridicînd alt nor de praf.

— Dar unde locuiţi? strigă flăcăul în timp ce călăreţul se depărta.

Mîna cu biciul arătă spre sud. Flăcăul îl întîlnise pe Alchimist.

A doua zi în zori erau două mii de bărbaţi înarmaţi printre curmalii din Al-Fayoum. Înainte ca soarele să ajungă în înaltul cerului, cinci sute de războinici au apărut la orizont. Călăreţii au pătruns în oază prin partea de nord; părea o expediţie paşnică, dar toţi ascundeau arme sub mantiile albe. Cînd au ajuns aproape de marele cort din centrul oazei Al-Fayoum, au scos iataganele şi puştile. Şi au atacat un cort gol.

Bărbaţii din oază i-au încercuit pe cavalerii deşertului, într-o jumătate de oră patru sute nouăzeci şi nouă de trupuri zăceau răspîndite pe nisip. Copiii se aflau în cealaltă parte a livezii de curmali şi n-au văzut nimic. Femeile se rugau pentru bărbaţii lor în corturi, aşa că nici ele n-au văzut nimic. Dacă n-ar fi fost leşurile, oaza ar fi părut că trăieşte o zi normală.

Numai un războinic a fost cruţat, comandantul batalionului. Pe seară a fost condus în faţa şefilor de trib care I-au întrebat de ce încălcase Tradiţia. Comandantul a răspuns că oamenii lui sufereau de foame şi sete, sleiţi de atîtea zile de lupte, şi hotărîseră să cucerească o oază pentru a putea să reînceapă lupta.

Şeful tribului spuse că-i pare rău pentru războinici, dar Tradiţia nu poate fi încălcată niciodată. Singurul lucru care se schimbă în deşert sînt dunele, cînd suflă vîntul.

Apoi îl osîndi pe comandant la o moarte ruşinoasă, în loc de sabie sau de glonţ, a murit spînzurat într-un curmal, mort şi el. Trupul i se legăna cu vîntul deşertului.

Şeful de trib l-a chemat pe flăcău şi i-a dat cincizeci de monede de aur. Apoi a reamintit povestea lui Iosif din Egipt şi i-a cerut să fie Sfetnicul Oazei.

Cînd soarele a apus pe deplin şi primele stele au început să apară (nu străluceau prea tare, pentru că era lună plină) flăcăul porni spre sud. Nu era decît un cort, şi cîţiva arabi care treceau pe acolo spuneau că locul era plin de *djini.* Flăcăul însă se aşează şi se puse pe aşteptat.

Alchimistul apăru cînd luna era sus pe cer. Avea doi ereţi morţi pe umăr.

— Iată-mă, aici sînt, spuse flăcăul.

— Nu trebuia să fii aici, răspunse Alchimistul. Sau Legenda ta Personală era să ajungi aici?

— Este război între clanuri. Nu este posibil să traversez deşertul.

Alchimistul coborî de pe cal şi făcu un semn pentru ca flăcăul să-l urmeze în cort. Era un cort la fel cu toate celelalte pe care le văzuse în oază, cu excepţia cortului celui mare, central, care avea luxul din basmele cu zîne. Căută cu privirea aparatele şi cuptoarele de alchimie, dar nu văzu nimic. Erau numai cîteva cărţi puse teanc, o maşină de gătit şi pereţii plini de desene misterioase.

— Aşază-te, fiindcă vreau să pregătesc un ceai, spuse Alchimistul. Şi vom mînca împreună aceşti ereţi.

Flăcăul a bănuit că erau aceleaşi păsări pe care le văzuse cu o zi înainte, dar nu spuse nimic. Alchimistul aprinse focul şi în scurt timp un miros delicios de carne umplu cortul. Era mai plăcut decît parfumul de narghilea.

— De ce aţi vrut să mă vedeţi? întrebă flăcăul.

— Din cauza semnelor, răspunse Alchimistul. Vîntul mi-a dat de ştire că o să vii. Şi că ai nevoie de ajutor.

— Nu eu. E celălalt străin, Englezul. El vă căuta.

— El trebuie să găsească alte lucruri înainte de a mă întîlni. Dar e pe drumul cel bun. S-a apucat să privească deşertul.

— Şi eu?

— Cînd îţi doreşti un lucru, tot Universul conspiră pentru ca să-ţi realizezi visul, spuse Alchimistul, repetînd cuvintele bătrînului rege.

Flăcăul înţelese. Altcineva apăruse în drumul lui pentru a-l conduce spre Legenda lui Personală.

— Atunci o să mă învăţaţi?

— Nu. Ştii tot ce e nevoie. O să te ajut doar să găseşti drumul spre comoară.

— E război între clanuri, repetă flăcăul.

— Eu cunosc deşertul.

— Eu mi-am găsit deja comoara. Am o cămilă, banii de la magazinul de cristaluri şi cincizeci de monede de aur. Pot fi un om bogat la mine acasă.

— Dar nimic din lucrurile acestea nu este aproape de Piramide, spuse Alchimistul.

— O am pe Fatima. E o comoară mai mare decît tot ce am izbutit să strîng.

— Nici ea nu este aproape de Piramide.

Mîncară ereţii în tăcere. Alchimistul deschise o carafă şi vărsă un lichid roşu în paharul flăcăului. Era vin, unul dintre cele mai bune vinuri pe care le băuse în viaţa lui. Dar vinul era interzis prin lege.

— Rău nu este ce intră în gura omului, spuse Alchimistul. Rău este ce iese.

Flăcăul începu să se simtă vesel din cauza vinului. Dar Alchimistul îi inspira teamă. Se aşezară afară lîngă cort, privind strălucirea lunii care umbrea stelele.

— Bea şi distrează-te niţel, zise Alchimistul, observînd că flăcăul devenea din ce în ce mai vesel. Odihneşte-te cum se odihneşte un războinic înainte de luptă. Dar nu uita că inima ta este acolo unde este comoara. Şi că această comoară a ta se cere să fie găsită, pentru ca tot ce ai descoperit pe drum să capete un sens. Mîine vinde-ţi cămila şi cumpără-ţi un cal. Cămilele sînt înşelătoare: fac mii de paşi şi nu dau vreun semn de oboseală. Dar dintr-o dată se pun în genunchi şi mor. Caii obosesc treptat. Şi vei şti totdeauna cît poţi cere de la ei sau cînd le soseşte ceasul.

Noaptea următoare flăcăul veni cu un cal la cortul Alchimistului. Curînd apăru şi acesta, călare pe cal şi cu şoimul pe umărul stîng.

— Arată-mi unde e viaţa din deşert, spuse Alchimistul. Numai cine găseşte viaţă poate descoperi comori.

Au pornit să meargă pe nisipuri, cu luna încă strălucind deasupra lor. "Nu ştiu dacă voi fi în stare să găsesc viaţă în deşert", se gîndi flăcăul. "Încă nu cunosc deşertul."

Vru să se întoarcă şi să-i mărturisească asta Alchimistului, dar îi fu teamă de el. Ajunseră la locul cu pietre, unde băiatul văzuse ereţii pe cer; acum, totul era linişte şi vînt.

— Nu pot să găsesc viaţă în deşert, spuse flăcăul. Ştiu că există, dar nu reuşesc s-o descopăr.

— Viaţa atrage viaţă, răspunse Alchimistul.

Flăcăul înţelese. În scurt timp scoase căpăstrul calului şi acesta porni liber peste pietre şi nisip. Alchimistul îi urma tăcut, iar calul flăcăului a umblat aproape o jumătate de oră. Nu mai vedeau curmalii oazei, ci numai luna enormă pe cer şi pietrele strălucind cu culoarea argintului. Deodată, într-un loc unde nu mai fusese niciodată, flăcăul văzu cum calul se opreşte.

— Aici există viaţă, îi spuse flăcăul Alchimistului. Nu cunosc limbajul deşertului, dar calul meu cunoaşte limbajul vieţii.

Descălecară. Alchimistul nu-i răspunse. Începu să privească pietrele, înaintînd încet. Se opri brusc şi se aplecă cu mare grijă. Între pietre era o gaură; Alchimistul vîrî mîna în gaură, apoi braţul pînă la umăr. Înăuntru se mişcă ceva iar ochii Alchimistului — flăcăul nu-i putea vedea decît ochii — s-au micşorat de efort şi de încordare. Braţul părea că se luptă cu ceea ce era în gaură. Şi, cu un salt care-l sperie pe flăcău, Alchimistul trase braţul şi sări în picioare. Mîna lui ţinea strîns un şarpe, prins de coadă.

Şi flăcăul sări, dar înapoi. Cobra se zbătea neîncetat, emiţînd zgomote şi şuierături care răneau liniştea deşertului. Era un şarpe cu clopoţei al cărui venin putea ucide omul în cîteva minute.

"Atenţie la venin", gîndi flăcăul. Dar Alchimistul îşi băgase mîna în gaură şi pesemne că fusese deja muşcat. Însă chipul lui era liniştit. "Alchimistul are două sute de ani", spusese Englezul. Trebuie să fi ştiut cum să umble cu cobrele în deşert.

Flăcăul văzu cînd tovarăşul lui se duse la cal şi scoase spada cea lungă în formă de semilună. Cu ea, desenă un cerc pe nisip şi aşează şarpele în mijloc. Animalul se linişti imediat.

— Poţi să stai fără grijă, spuse Alchimistul. N-o să iasă de aici. Iar tu ai descoperit viaţa în deşert, semnul de care eu aveam nevoie.

— De ce era aşa de important?

— Pentru că Piramidele sînt înconjurate de deşert.

Flăcăul nu voia să audă de Piramide. Sufletul lui era greu de tristeţe încă din noaptea precedentă. Dacă-şi continua căutarea comorii însemna s-o părăsească pe Fatima.

— Te voi călăuzi prin deşert, spuse Alchimistul.

— Vreau să rămîn în oază, răspunse flăcăul. Am întîlnit-o pe Fatima. Iar ea, pentru mine, înseamnă mai mult decît comoara.

— Fatima este o femeie a deşertului, spuse Alchimistul. Ştie că bărbaţii trebuie să plece pentru a putea să se întoarcă. Ea şi-a găsit comoara: pe tine. Acum aşteaptă ca tu să găseşti ceea ce cauţi.

— Şi dacă mă hotărăsc să rămîn?

— Vei fi sfetnicul Oazei. Ai aur destul ca să cumperi multe oi şi multe cămile. Te vei însura cu Fatima şi veţi trăi fericiţi în primul an. Vei învăţa să iubeşti deşertul şi vei cunoaşte fiecare din cei cincizeci de mii de curmali. Vei observa cum cresc, dezvăluind o lume care se schimbă mereu. Şi vei înţelege din ce în ce mai mult semnele, pentru că deşertul este un magistru mai bun ca toţi. În al doilea an, îţi vei aminti că există o comoară. Semnele vor începe să vorbească insistent despre asta, şi tu vei încerca să le treci cu vederea. Îţi vei folosi cunoştinţele numai pentru binele oazei şi al locuitorilor ei. Şefii de triburi îţi vor mulţumi pentru asta. Cămilele îţi vor aduce bogăţie şi putere. În al treilea an semnele vor continua să-ţi vorbească despre comoară şi despre Legenda Personală. O să stai nopţi în şir rătăcind prin *oază,* iar Fatima va deveni o femeie tristă pentru că a făcut ca drumul tău să fie întrerupt. Dar îi vei dărui iubire şi ea îţi va răspunde cu iubire. Îţi vei aminti că ea nu ţi-a cerut niciodată să rămîi, fiindcă o femeie a deşertului ştie să-şi aştepte bărbatul. De asta nu o să-i găseşti nici o vină. Dar vei umbla multe nopţi prin nisipul deşertului şi printre curmali gîndindu-te că poate ai fi putut să-ţi urmezi calea, să te încrezi mai mult în iubirea ta pentru Fatima. Pentru că ceea ce te ţine în oază este propria ta frică de faptul că nu te vei mai întoarce niciodată. Şi-n acel moment, semnele îţi vor arăta că acea comoară a ta este îngropată pe vecie. În al patrulea an semnele te vor părăsi pentru că n-ai vrut să le asculţi. Şefii de triburi vor înţelege asta şi vei fi destituit din Sfat. În acel moment vei fi devenit un negustor bogat, cu multe cămile şi multe mărfuri. Dar îţi vei petrece restul zilelor rătăcind printre curmali şi prin

deşert, ştiind că nu ţi-ai împlinit Legenda Personală şi că în acel moment va fi prea tîrziu pentru asta. Şi nu vei înţelege că Iubirea nu-l împiedică niciodată pe un om să-şi urmeze Legenda Personală. Iar cînd se întîmplă asta, este pentru că nu era Iubirea Adevărată, aceea care vorbeşte Limbajul Lumii.

Alchimistul şterse cercul de pe nisip, iar şarpele fugi şi dispăru printre pietre. Flăcăul îşi aminti de Negustorul de cristaluri care a vrut mereu să meargă la Mecca, şi de Englezul care căuta un Alchimist. Flăcăul îşi mai aminti şi de o femeie care s-a încrezut în deşert şi deşertul i-a adus într-o bună zi pe omul pe care-l dorea ca iubit.

Au încălecat, şi de data asta băiatul îl urma pe Alchimist. Vîntul aducea zgomotele oazei, iar el încerca să ghicească vocea Fâtimei. În ziua aceea nu fusese la fîntînă din cauza luptei.

Dar în noaptea aceasta, cînd priveau la un şarpe închis într-un cerc, straniul călăreţ cu şoimul pe umăr îi vorbise de iubire şi comori, de femeile deşertului şi de Legenda sa Personală.

— Merg cu dumneavoastră, spuse flăcăul. Şi deodată îşi simţi inima împăcată.

— Plecăm mîine în zori, înainte de răsăritul soarelui, fu singurul răspuns al Alchimistului.

Flăcăul îşi petrecu toată noaptea treaz. Cu două ore înainte de răsăritul soarelui, îl trezi pe unul dintre băieţii care dormeau în cort şi-i ceru să-i arate unde locuia Fatima. Au ieşit împreună şi au mers pînă acolo. Drept plată, flăcăul îi dădu bani ca să-şi cumpere o oaie.

Apoi îi ceru să caute unde dormea Fatima, să o trezească şi să-i spună că el o aştepta. Tînărul arab făcu şi acest lucru, şi căpătă în schimb alţi bani cu care să-şi mai cumpere o oaie.

— Acum lasă-ne singuri, îi spuse flăcăul băiatului arab, care se întoarse la cortul lui ca să se culce, mîndru că-l ajutase pe sfetnicul Oazei; şi mulţumit că avea bani ca să-şi cumpere oi.

Fatima apăru în uşa cortului. Amîndoi au plecat printre curmali. Flăcăul ştia că era împotriva Tradiţiei, dar asta nu avea acum nici o importanţă.

— Am să plec, spuse el. Şi vreau să ştii că mă voi întoarce. Eu te iubesc pentru că...

— Nu spune nimic, îl întrerupse Fatima. Iubeşti pentru că iubeşti. Nu există nici un motiv pentru ca să iubeşti.

Dar flăcăul continuă:

— Eu te iubesc pentru că am avut un vis, am întîlnit un rege, am vîndut cristaluri, am traversat deşertul, clanurile au declarat război şi am fost la o fîntînă pentru a afla unde stătea un Alchimist. Eu te iubesc pentru că tot Universul a contribuit ca eu să ajung la tine.

Cei doi s-au îmbrăţişat. Era prima oară cînd trupurile li se atingeau.

— Mă voi întoarce, repetă flăcăul.

— Înainte priveam deşertul cu dorinţă, spuse Fatima. Acum o voi face cu speranţă. Tatăl meu a plecat într-o zi, dar s-a întors la mama, şi continuă să se întoarcă mereu.

Nu şi-au mai spus nimic. Au mers puţin pe sub curmali, apoi flăcăul o lăsă la intrarea în cort.

— Mă voi întoarce aşa cum tatăl tău s-a întors la mama ta, spuse.

Îşi dădu seama că ochii Fâtimei înotau în lacrimi.

— Plîngi?

— Sînt femeie a deşertului, spuse ea, ascunzîndu-şi faţa. Dar mai înainte de toate sînt femeie.

Fatima intră în cort. În scurt timp soarele avea să apară. Cînd se va fi făcut ziuă, ea avea să iasă şi să facă ce făcuse atîţia ani înainte; dar totul se schimbase acum. Flăcăul nu mai era în oază, iar oaza nu mai însemna acelaşi lucru. Nu avea să mai fie locul cu cincizeci de mii de curmali şi trei sute de fîntîni unde poposeau pelerinii, bucuroşi, după o călătorie atît de lungă. Oaza, de acum încolo, avea să fie un loc gol pentru ea.

Începînd cu ziua aceea deşertul va deveni mai important. Avea să privească mereu în zare, încercînd să afle ce stea urmează flăcăul în căutarea comorii lui. Avea să-şi trimită sărutările vîntului, în speranţa că ele vor atinge chipul flăcăului şi-i vor povesti că era în viaţă, că-l aştepta aşa cum o femeie îl aşteaptă pe un bărbat curajos, plecat în căutarea viselor şi a comorilor. Începînd cu ziua aceea, deşertul avea să fie un singur lucru: speranţa întoarcerii lui.

— Nu te gîndi la ce a rămas în urmă, îi spuse Alchimistul cînd începură cavalcada peste nisipurile deşertului. Totul este gravat în Sufletul Lumii şi acolo va rămîne pentru vecie.

— Oamenii visează mai mult la întoarceri decît la plecări, zise flăcăul care se obişnuise iar cu tăcerea deşertului.

— Dacă ceea ce ai găsit este făcut din materie pură, niciodată nu va putrezi. Şi te vei putea întoarce într-o bună zi. Dacă nu a fost decît o clipă de lumină, ca explozia unei stele, atunci nu vei mai găsi nimic la înapoiere. Dar vei fi văzut o explozie de lumină. Şi numai asta, şi tot va fi meritat.

Bărbatul vorbea în limbajul alchimiei. Dar flăcăul ştia că se referea la Fatima.

Era greu să nu te gîndeşti la ce a rămas în urmă. Deşertul, cu peisajul lui aproape neschimbat, se umplea de vise. Flăcăul încă mai vedea curmalii, fîntînile şi chipul femeii iubite. Îl vedea pe Englez cu laboratorul lui, şi pe cămilar care era un învăţător fără să ştie. "Poate că Alchimistul n-a iubit niciodată", gîndi băiatul.

Alchimistul călărea înaintea lui, cu şoimul pe umăr. Şoimul cunoştea bine limbajul deşertului, şi cînd se opreau, pleca de pe umărul Alchimistului şi zbura în căutare de hrană. În prima zi a adus un iepure. A doua zi a adus două păsări.

Noaptea îşi aşterneau păturile pe jos, dar nu aprindeau focul. Nopţile din deşert erau reci şi se întunecau pe măsură ce luna descreştea pe cer. Timp de o săptămînă au mers în tăcere, vorbind doar despre precauţiile necesare pentru a ocoli luptele dintre clanuri. Războiul continua, iar vîntul aducea uneori miros dulceag de sînge. Pesemne se dăduse vreo bătălie în apropiere, şi vîntul îi amintea flăcăului că există Limbajul Semnelor, mereu gata să-i arate ceea ce ochii nu reuşeau să vadă.

După şapte zile de drum, Alchimistul hotărî să facă popas mai devreme decît de obicei. Şoimul plecă la vînătoare, iar el scoase bidonul de apă şi-l oferi flăcăului.

— Eşti aproape de sfîrşitul călătoriei, spuse Alchimistul. Felicitările mele pentru că ţi-ai urmat Legenda Personală.

— Iar dumneavoastră m-aţi călăuzit în tăcere, răspunse flăcăul. Credeam că mă veţi învăţa ce ştiţi. De curînd am străbătut deşertul alături de un om care avea cărţi de Alchimie. Dar n-am reuşit să învăţ nimic.

— Nu există decît un singur fel de a învăţa, replică Alchimistul. Prin acţiune. Călătoria te-a învăţat tot ce trebuia să ştii. Nu mai lipseşte decît un lucru.

Flăcăul vru să ştie care era acela, dar Alchimistul rămase cu ochii în zare, aşteptînd întoarcerea şoimului.

— De ce vi se spune Alchimistul?

— Pentru că asta sînt.

— Şi ce era greşit la ceilalţi alchimişti, care căutau aur şi nr reuşeau să-l obţină?

— Nu căutau decît aur, îi răspunse însoţitorul lui. Căutau comoara Legendei lor Personale fără să dorească să-şi trăiască propria legendă.

— Ce nu ştiu eu încă? insistă flăcăul.

Dar Alchimistul continuă să privească orizontul. După o vreme, şoimul se întoarse cu hrana. Au săpat o groapă şi au aprins focul în ea, astfel încît nimeni să nu vadă lumina flăcărilor.

— Sînt Alchimist pentru că sînt Alchimist, zise el în timp ce pregăteau mîncarea. Am învăţat ştiinţa asta de la bătrînii mei, care au învăţat-o de la bunicii lor şi tot aşa pînă la facerea lumii. În acele vremuri, toată ştiinţa Marii Opere se putea scrie pe un singur smarald. Dar oamenii n-au dat importanţă lucrurilor simple şi au început să scrie tratate, interpretări şi studii filozofice. Şi unii au început să spună că ştiau drumul mai bine decît ceilalţi. Insă Tabla de Smarald este vie pînă în zilele noastre.

— Ce scria pe Tabla de Smarald? vru să ştie flăcăul.

Alchimistul începu să deseneze ceva pe nisip dar nu zăbovi mai mult de cinci minute. În timp ce el desena, flăcăul îşi aminti de bătrînul rege şi de piaţa unde se întîlniseră în acea zi; parcă trecuseră ani şi ani de atunci.

— Iată ce era scris pe Tabla de Smarald, zise Alchimistul cînd termină de desenat.

Flăcăul se apropie şi citi cuvintele de pe nisip.

— E un cod, zise băiatul, cam dezamăgit de Tabla de Smarald. Seamănă cu cărţile Englezului.

— Ba nu, răspunse Alchimistul. Este ca zborul ereţilor; nu trebuie să fie înţeles pur şi simplu prin raţiune. Tabla de Smarald este o trecere directă spre Sufletul Lumii. Înţelepţii au înţeles că lumea aceasta naturală este doar o imagine şi o copie a Paradisului. Simpla existenţă a acestei lumi este o garanţie că există altă lume, mai perfectă decît ea. Dumnezeu a creat-o pentru ca, prin mijlocirea lucrurilor vizibile, oamenii să poată înţelege învăţăturile spirituale şi minunile ştiinţei Lui. Asta este ceea ce eu numesc Acţiune.

— Trebuie să înţeleg Tabla de Smarald? întrebă flăcăul.

— Poate, dacă ai fi într-un laborator de Alchimie, acum ar fi momentul să studiezi cel mai bun mod de a înţelege Tabla de Smarald. Dar acum eşti în deşert. Deci cufundă-te în deşert. Este la fel de bun pentru a înţelege lumea ca oricare alt lucru de pe faţa pămîntului. Nu ai nevoie să înţelegi deşertul: este de ajuns să priveşti un simplu grăunte de nisip şi vei vedea în el toate minunile Creaţiei.

— Cum să fac să mă cufund în deşert?

— Ascultă-ţi inima. Ea cunoaşte totul, pentru că a venit din Sufletul Lumii şi într-o zi se va întoarce în el.

Mai merseră în tăcere încă două zile. Alchimistul era din ce în ce mai precaut, pentru că se apropiau de zona luptelor celor mai crîncene. Iar flăcăul încerca să-şi asculte inima.

Era o inimă complicată: înainte era obişnuită să plece mereu, iar acum voia să ajungă cu orice preţ. Uneori inima lui stătea ore în şir povestindu-i istorii de dor, alteori se emoţiona de răsăritul soarelui în deşert şi-l făcea pe flăcău să plîngă pe ascuns. Inima bătea mai repede cînd îi vorbea flăcăului despre comoară şi abia se mai simţea cînd ochii flăcăului se pierdeau în nesfîrşirea deşertului. Dar niciodată nu tăcea, nici chiar cînd flăcăul nu schimba nici o vorbă cu Alchimistul.

— De ce trebuie să ne ascultăm inima? întrebă flăcăul cînd se opriră în acea zi.

— Pentru că acolo unde este ea, acolo va fi şi comoara ta.

— Inima mea e agitată, spuse flăcăul. Visează, se emoţionează şi e îndrăgostită de o femeie din deşert. Îmi cere tot felul de lucruri şi nu mă lasă să dorm nopţi în şir cînd mă gîndesc la ea.

— Asta-i bine. Inima ta e vie. Ascultă în continuare tot ce are să-ţi spună.

În următoarele trei zile cei doi s-au întîlnit cu cîţiva războinici şi i-au văzut pe alţii la orizont. Inima flăcăului începu să vorbească despre frică. Îi povestea istorii pe care le auzise de la Sufletul Lumii, poveşti despre oameni care plecaseră în căutarea comorilor lor şi nu le găsiseră niciodată. Uneori îl speria cu gîndul că nu va avea niciodată comoara sau că putea muri în deşert. Alteori îi spunea flăcăului că e mulţumită, că-şi găsise iubirea şi găsise mulţi bani de aur.

— Inima mea e înşelătoare, îi spuse flăcăul Alchimistului, cînd s-au oprit ca să-şi odihnească puţin caii. Nu vrea ca eu să merg mai departe.

— Asta e bine, răspunse Alchimistul. Dovedeşte că inima ta e vie. Este normal să-ţi fie frică să dai pentru un vis tot ce ai căpătat pînă acum.

— Atunci, pentru ce trebuie să-mi ascult inima?

— Pentru că niciodată nu vei reuşi s-o faci să tacă. Şi chiar dacă te prefaci că nu asculţi ce spune, ea va sta în pieptul tău repetînd mereu tot ce crede despre viaţă şi lume.

— Şi dacă e înşelătoare?

— Înşelăciunea este o lovitură neaşteptată. Dacă îţi cunoşti bine inima, niciodată nu va reuşi asta. Pentru că tu îi vei cunoaşte visele şi dorinţele şi vei şti ce să faci cu ele. Nimeni nu reuşeşte să fugă de propria inimă. De aceea e mai bine să asculţi ce spune. Pentru ca niciodată să nu vină o lovitură pe care n-o aştepţi.

Flăcăul continuă să-şi asculte inima în timp ce străbăteau deşertul. Începu să-i cunoască şiretlicurile şi trucurile şi începu s-o accepte aşa cum era.

Atunci flăcăului nu i-a mai fost frică şi n-a mai vrut să se întoarcă, pentru că într-o seară inima îi spuse că era mulţumită. "Chiar dacă eu mai cîrtesc puţin", îi spunea inima, "o fac pentru că sînt inimă de om, şi inimile oamenilor aşa sînt. Le este teamă să-şi împlinească cele mai îndrăzneţe visuri, pentru că li se pare că nu merită sau că nu vor reuşi. Noi, inimile, murim de frică numai la gîndul unor iubiri care dispar pentru totdeauna, la clipe care ar fi putut să fie bune şi n-au fost, la comori care ar fi putut fi descoperite dar au rămas pentru totdeauna îngropate în nisip. Pentru că atunci cînd se întîmplă aşa ceva, suferim îngrozitor."

— Inimii mele îi este frică de suferinţă, îi spuse flăcăul Alchimistului într-o noapte cînd priveau cerul fără lună.

— Spune-i că frica de suferinţă este mai rea decît suferinţa însăşi. Şi că nici o inimă nu a suferit cînd a plecat în căutarea visurilor ei, pentru că fiecare moment de căutare este un moment de întîlnire cu Dumnezeu şi cu Veşnicia.

"Fiecare clipă de căutare este o clipă de regă-sire", îi spuse flăcăul inimii lui. "Cît mi-am căutat comoara am avut numai zile luminoase, pentru că ştiam că fiecare oră făcea parte din visul de a o găsi. Cît am căutat comoara, am descoperit pe drum lucruri pe care niciodată n-aş fi visat să le întîlnesc dacă n-aş fi avut curajul să încerc lucruri imposibile pentru păstori."

Şi atunci sufletul lui se potoli pentru o întreagă după-amiază. Noaptea, flăcăul dormi liniştit şi cînd se trezi, inima începu să-i povestească despre Sufletul Lumii. Îi spuse că omul fericit este omul care îl poartă pe Dumnezeu în sine. Şi că fericirea putea fi întîlnită într-un simplu grăunte de nisip din deşert, aşa cum îi spusese Alchimistul. Pentru că un grăunte de nisip este un moment al Creaţiei şi Universului i-au trebuit mii de milioane de ani ca să-l creeze.

"Pe fiecare om de pe faţa Pămîntului îl aşteaptă o comoară undeva", îi spuse inima. Noi, inimile, obişnuim să vorbim puţin despre aceste comori pentru că atunci oamenii nu mai vor să le găsească. Vorbim despre ele numai copiilor. Apoi lăsăm viaţa să-l îndrepte pe fiecare spre destinul său. Dar, din nefericire, puţini urmează drumul care le este trasat, adică drumul Legendei Personale şi al fericirii. Ei cred că lumea este un lucru ameninţător, şi de aceea lumea chiar devine ameninţătoare.

"Şi atunci noi, inimile, vorbim din ce în ce mai încet, dar nu tăcem niciodată. Şi evităm ca vorbele noastre să fie auzite: nu vrem ca oamenii să sufere pentru că nu şi-au urmat inimile."

— De ce inimile nu spun oamenilor că trebuie să-şi urmeze visele? îl întrebă flăcăul pe Alchimist.

— Pentru că, în cazul acesta, inima suferă cel mai mult. Iar inimilor nu le place să sufere.

Începînd din ziua aceea, flăcăul şi-a ascultat inima. I-a cerut să nu-l mai părăsească niciodată. I-a cerut ca, atunci cînd se depărta de visele lui, inima să-i bubuie în piept şi să-i dea semnalul de alarmă. Flăcăul a jurat că de cîte ori va auzi acest semnal, avea să-l asculte.

Toată noaptea aceea stătu de vorbă cu Alchimistul. Iar Alchimistul înţelese că inima flăcăului se întorsese către Sufletul Lumii.

— Ce să fac acum? întrebă flăcăul.

— Continuă-ţi drumul spre Piramide, spuse Alchimistul. Şi fii atent la semne. Acum inima ta este în stare să-ţi arate comoara.

— Asta era ceea ce trebuia să aflu?

— Nu, răspunse Alchimistul. Ceea ce trebuie să afli este următorul lucru: Înainte să împlinească un vis, totdeauna Sufletul Lumii hotărăşte să pună la încercare tot ce visătorul a învăţat pe parcurs. El face asta nu pentru că ştie mai multe, ci ca să putem, împreună cu visul nostru, să posedăm şi lecţiile pe care le-am învăţat urmînd drumul către vis. Este momentul în care cea mai mare parte a oamenilor renunţă. Este ceea ce numim, în limbajul deşertului, "să mori de sete cînd curmalii au apărut la orizont". O căutare începe totdeauna cu Norocul începătorului. Şi termină totdeauna cu Proba Cuceritorului.

Flăcăul îşi aminti de un vechi proverb de la el de-acasă. Spunea că ora cea mai întunecată era aceea dinaintea răsăritului.

A doua zi a apărut primul semn concret de primejdie. Trei războinici s-au apropiat şi au întrebat ce făceau cei doi acolo.

— Am venit la vînătoare cu şoimul, răspunse Alchimistul.

— Trebuie să vă controlăm ca să vedem dacă nu aveţi arme, spuse unul dintre războinici.

Alchimistul descălecă fără grabă. Flăcăul făcu acelaşi lucru.

— La ce-ţi trebuie atîta bănet? întrebă războinicul, cînd văzu punga flăcăului.

— Ca să ajung în Egipt, răspunse el.

Paznicul care-l controla pe Alchimist găsi un flacon mic de cristal plin cu un lichid şi un ou de sticlă gălbuie, ceva mai mare decît oul de găină.

— Ce sînt astea? întrebă paznicul.

— Sînt Piatra Filozofală şi Elixirul de Viaţă Lungă. Sînt Marea operă a Alchimiştilor. Cine va bea din acest elixir nu va mai cunoaşte boala şi o fărîmă din această piatră transformă orice metal în aur.

Soldaţii au rîs cu poftă, iar Alchimistul rîse şi el. Găsiseră răspunsul foarte caraghios, aşa că-i lăsară să plece fără nici o piedică, cu toate lucrurile lor.

— Sînteţi nebun? îl întrebă flăcăul pe Alchimist, după ce se depărtaseră îndeajuns. De ce aţi făcut asta?

— Ca să-ţi arăt o simplă lege a lumii acesteia. Cînd ne aflăm în faţa marilor comori, nu le vedem niciodată. Şi ştii de ce? Pentru că oamenii nu cred în comori.

Şi-au continuat drumul prin deşert. Cu fiecare zi care trecea, inima flăcăului devenea tot mai tăcută. Nu mai voia să ştie nici de lucrurile trecute, nici de cele viitoare; se mulţumea să contemple şi ea deşertul, şi să soarbă împreună cu flăcăul din Sufletul Lumii. El şi inima lui s-au împrietenit la cataramă — unul deveni incapabil să-l trădeze pe celălalt.

Cînd vorbea, inima o făcea ca să-l îmboldească şi să-i dea putere flăcăului, care uneori găsea îngrozitor de enervante zilele de tăcere. Inima îi povesti pentru prima oară despre marile lui calităţi: curajul de a-şi fi părăsit oile, de a-şi trăi Legenda Personală, sau entuziasmul lui la prăvălia de cristaluri.

Şi-i mai povesti despre un lucru pe care el niciodată nu-l observase: despre primejdiile care trecuseră pe lîngă el şi el nu le luase în seamă niciodată. Inima i-a spus că odată îi ascunsese un pistol pe care el îl furase de la tatăl lui, pentru că putea foarte bine să se rănească cu el. Şi-i mai aminti acea zi în care flăcăului i se făcuse rău în plin cîmp şi vomitase, apoi căzuse într-un somn adînc şi lung: mai departe, pe drumul lui, erau doi tîlhari care plănuiseră să-i fure oile şi să-l omoare. Dar cum flăcăul n-a apărut, au plecat crezînd că el îşi schimbase traseul.

— Inimile îi ajută totdeauna pe oameni? îl întrebă flăcăul pe Alchimist.

— Numai pe aceia care-şi trăiesc Legenda Personală. Dar îi ajută mult pe copii, pe beţivi şi pe bătrîni.

— Vreţi să spuneţi că în aceste cazuri nu sîntem în primejdie?

— Vreau numai să spun că inimile fac tot ce le stă în putinţă, răspunse Alchimistul.

Într-o seară au trecut pe la tabăra unuia dintre clanuri. Erau arabi în haine albe arătoase, cu arme aşezate prin toate colţurile. Bărbaţii fumau narghilea şi vorbeau despre lupte. Nimeni nu-i băgă în seamă pe cei doi drumeţi.

— Nu-i nici un pericol, spuse flăcăul, cînd se depărtară puţin de tabără.

Alchimistul se înfurie.

— Încrede-te în inima ta, dar nu uita că eşti în deşert. Cînd este război, şi Sufletul Lumii simte strigătele de luptă. Nimeni nu e scutit să sufere consecinţele fiecărui lucru care se petrece sub soare.

"Toate sînt un singur lucru", îşi aminti flăcăul.

Şi ca şi cum deşertul ar fi vrut să arate că bătrînul Alchimist avea dreptate, doi călăreţi apărură pe urmele călătorilor.

— Nu puteţi merge mai departe, spuse unul dintre ei. Vă aflaţi pe nisipuri unde luptele sînt în toi.

— Nu merg prea departe, răspunse Alchimistul, privind fix în ochii războinicilor. Aceştia rămaseră nemişcaţi cîteva minute, apoi se învoiră ca cei doi să-şi vadă de drum.

Flăcăul asistă fascinat la toate acele lucruri.

— I-aţi dominat cu o privire, comentă el.

— Ochii dezvăluie puterea sufletului, răspunse Alchimistul.

Era adevărat, gîndi flăcăul. Observase că, în mijlocul mulţimii de soldaţi din tabără, unul dintre ei îi privise fix. Şi era aşa de departe că nici nu-i puteai vedea faţa. Dar flăcăul era sigur că-i privise pe ei.

În sfîrşit, cînd au început să traverseze nişte munţi care se întindeau de-a lungul zării, Alchimistul spuse că mai aveau două zile pînă să ajungă la Piramide.

— Dacă ne despărţim curînd, spuse flăcăul, învăţaţi-mă Alchimia.

— O ştii deja. Înseamnă să pătrunzi în Sufletul Lumii şi să descoperi comoara pe care ne-a rezervat-o.

— Nu asta vreau să aflu. Vreau să transform plumbul în aur.

Alchimistul respectă liniştea deşertului şi nu vorbi decît cînd se opriră să mănînce.

— Totul evoluează în Univers, spuse el. Şi pentru înţelepţi, aurul este metalul cel mai evoluat. Nu întreba de ce; nu ştiu. Ştiu numai că Tradiţia este totdeauna adevărată. Oamenii nu au interpretat corect cuvintele înţelepţilor. Aşa că din simbolul evoluţiei, aurul a devenit semnul războaielor.

— Lucrurile vorbesc multe limbaje, spuse flăcăul. Am văzut cînd nechezatul cămilei era doar un nechezat, apoi a redevenit semn de pericol, şi după aceea s-a întors la simplul nechezat.

Dar a tăcut. Pesemne că Alchimistul ştia toate acestea.

— Am cunoscut alchimişti adevăraţi, continuă el. Se încuiau în laborator şi încercau să evolueze ca aurul; descopereau Piatra Filozofală. Pentru că au înţeles că atunci cînd evoluează un lucru, avansează şi tot ce este în jurul lui. Alţii au obţinut piatra din întîmplare. Erau înzestraţi, sufletele lor erau mai treze decît ale celorlalţi oameni. Dar aceştia nu contează pentru că sînt rari. Alţii, în sfîrşit, nu căutau decît aur. Aceştia nu au descoperit niciodată taina. Au uitat că plumbul, arama, fierul îşi au şi ele o Legendă Personală pe care trebuie să şi-o împlinească. Cine se amestecă în Legenda Personală a altuia, niciodată nu şi-o va descoperi pe a lui.

Cuvintele Alchimistului au sunat ca un blestem. S-a aplecat şi a luat o scoică de pe nisipul deşertului.

— Aici a fost cîndva o mare, spuse.

— Am băgat de seamă, zise flăcăul. Alchimistul îi ceru băiatului să apropie scoica de ureche. În copilărie făcuse asta de multe ori, şi ascultase murmurul mării.

— Marea continuă să se mai afle în această scoică, pentru că este Legenda ei Personală. Şi niciodată n-o va părăsi, pînă ce deşertul se va acoperi din nou de apă.

Încălecară apoi, şi-şi continuară drumul spre Piramidele din Egipt.

Soarele începuse să coboare cînd inima flăcăului dădu semnalul de pericol. Se aflau în mijlocul unor dune uriaşe şi flăcăul îl privi pe Alchimist, dar acesta părea că nu a observat nimic. Cinci minute mai tîrziu, flăcăul zări doi călăreţi în faţa lui, cu siluetele proiectate contra luminii. Pînă să apuce să-i spună ceva Alchimistului, cei doi călăreţi se transformară în zece, apoi o sută, pînă ce dunele uriaşe au fost năpădite de ei.

Erau războinici îmbrăcaţi în albastru, cu o tiară neagră peste turban. Aveau feţele acoperite de un văl tot albastru, lăsînd să se vadă numai ochii.

Chiar de la depărtare, ochii lăsau să se vadă forţa sufletelor lor. Iar ochii vorbeau despre moarte.

I-au dus pe cei doi la o tabără militară din apropiere. Un soldat i-a îmbrîncit pe flăcău şi pe Alchimist într-un cort. Era un cort deosebit de acelea pe care le văzuse în oază; aici era un comandant împreună cu statul lui major.

— Aceştia sînt spionii, spuse unul din oameni.

— Nu sîntem decît călători, răspunse Alchimistul.

— Aţi fost văzuţi în tabăra inamică acum trei zile. Şi aţi stat de vorbă cu unul dintre războinici.

— Sînt un om care călătoreşte prin deşert şi cunoaşte stelele, zise Alchimistul. Nu am informaţii despre trupe sau despre mişcările clanurilor. Mi-am călăuzit prietenul pînă aici.

— Cine e prietenul dumitale? întrebă comandantul.

— Un alchimist, răspunse Alchimistul. Cunoaşte forţele naturii. Şi vrea să-i arate comandantului puterile lui extraordinare.

Flăcăul asculta în tăcere. Şi cu frică.

— Ce face un străin pe pămînt străin? întrebă altul.

— A adus bani ca să-i ofere clanului acestuia, răspunse Alchimistul, înainte ca flăcăul să deschidă gura. Şi luînd punga flăcăului, dădu banii generalului.

Arabul îi luă în tăcere. Ajungeau pentru ca să cumpere multe arme.

— Ce e acela un alchimist? întrebă, în cele din urmă.

— Un om care cunoaşte natura şi lumea. Dacă vrea, poate distruge tabăra aceasta numai cu forţa vîntului.

Oamenii au rîs. Erau obişnuiţi cu forţa războiului, dar vîntul nu avea o lovitură mortală. Însă în pieptul fiecăruia inimile au tresărit. Erau oameni ai deşertului şi se temeau de vrăjitori.

— Vreau să văd, spuse generalul.

— Avem nevoie de trei zile. El se va preschimba în vînt numai pentru a-şi arăta puterile. Dacă nu reuşeşte, noi vă oferim cu umilinţă vieţile noastre, spre gloria clanului vostru.

— Nu-mi poţi oferi ceea ce este deja al meu, spuse arogant generalul.

Dar le acordă călătorilor răgazul celor trei zile cerute.

Flăcăul era încremenit de groază. Ieşi din cort pentru că Alchimistul îl prinsese de braţ.

— Nu lăsa să se vadă că ţi-e frică, zise Alchimistul. Sînt oameni curajoşi şi-i dispreţuiesc pe laşi.

Dar flăcăul rămăsese fără glas. Reuşi să îngaime ceva doar după mult timp, cînd erau deja în mijlocul taberei. Nu era nevoie de închisoare: doar arabii le luaseră caii. Şi încă o dată, lumea îşi dezvălui limbajele ei multiple: deşertul, mai înainte o zonă liberă fără sfîrşit, era acum un zid de netrecut.

— Le-aţi dat toată averea mea! zise flăcăul. Tot ce-am cîştigat eu o viaţă întreagă!

— Şi la ce ţi-ar fi servit, dacă tot mureai? răspunse Alchimistul. Banii te-au salvat pentru trei zile. Foarte rar servesc banii pentru ca să amîni moartea.

Dar flăcăul era prea speriat ca să audă cuvinte înţelepte. Nu ştia cum avea să se transforme în vînt. Nu era Alchimist.

Alchimistul a cerut ceai unui războinic, şi a turnat puţin pe încheieturile flăcăului. O undă de linişte îi umplu trupul în timp ce Alchimistul mormăia nişte cuvinte pe care el nu reuşea să le înţeleagă.

— Nu te lăsa pradă disperării, spuse Alchimistul, cu o voce ciudat de blîndă. Asta te împiedică să vorbeşti cu inima ta.

— Dar eu nu ştiu să mă preschimb în vînt.

— Cine îşi trăieşte Legenda Personală, ştie tot ce are nevoie să ştie. Un singur lucru face visele imposibile: frica de eşec.

— Nu mi-e frică să dau greş. Numai că nu ştiu cum să mă transform în vînt.

— Atunci va trebui să înveţi. Viaţa ta depinde de asta.

— Şi dacă nu reuşesc?

— O să mori trăindu-ţi Legenda Personală. E mult mai bine decît să mori ca milioane de oameni, care n-au avut habar vreodată că există o Legendă Personală. Pînă atunci, nu-ţi face griji. În general, moartea face ca oamenii să devină mai sensibili faţă de viaţă.

Prima zi a trecut. A fost o bătălie crîncenă în apropiere, şi mai mulţi răniţi au fost aduşi în tabără. "Nimic nu se schimbă cu moartea", gîndi flăcăul. Războinicii care mureau erau înlocuiţi de alţii, şi viaţa curgea mai departe.

— Puteai să fi murit mai tîrziu, prietene, spuse paznicul către trupul unui camarad. Puteai să fi murit cînd venea pacea. Dar oricum ai fi sfîrşit tot murind.

La sfîrşitul zilei, flăcăul îl căută pe Alchimist. Acesta îşi ducea şoimul în deşert.

— Nu ştiu să mă transform în vînt, repetă flăcăul.

— Aminteşte-ţi de ce ţi-am spus: lumea este numai partea vizibilă a lui Dumnezeu. Alchimia înseamnă să aduci în plan material perfecţiunea spirituală.

— Ce faceţi aici?

— Îmi hrănesc şoimul.

— Dacă nu reuşesc să mă preschimb în vînt o să murim, spuse flăcăul. La ce bun să mai hrăneşti şoimul?

— Tu o să mori, zise Alchimistul. Pentru că eu ştiu să mă transform în vînt.

A doua zi flăcăul se duse pe o stîncă înaltă, aproape de tabără. Santinelele l-au lăsat să treacă: auziseră deja de vrăjitorul care se transformă în vînt, şi nu voiau să aibă de-a face cu el. În plus, deşertul era un zid uriaş, de netrecut.

A stat toată după-amiaza celei de-a doua zile privind deşertul. Şi-a ascultat inima. Iar deşertul i-a ascultat frica.

Amîndoi vorbeau aceeaşi limbă.

A treia zi, generalul îşi strînse principalii comandanţi.

— Să-l vedem pe puştiul care se preschimbă în vînt, îi spuse Generalul Alchimistului.

— Să-l vedem, răspunse Alchimistul. Băiatul îi conduse pînă la locul unde fusese în ajun. Acolo le ceru tuturor să şadă.

— O să dureze puţin, spuse flăcăul.

— Nu ne grăbim, răspunse Generalul. Sîntem oameni ai deşertului.

Flăcăul începu să privească orizontul. În depărtare erau munţi, erau dune, stînci şi plante tîrîtoare care se încăpăţînau să trăiască acolo unde supravieţuirea era imposibilă. Aici era deşertul pe care el îl străbătuse atîtea luni, dar din care oricum cunoştea o parte foarte mică. În această parte mică întîlnise englezi, caravane, războaie între clanuri şi o oază cu cincizeci de mii de curmali şi trei sute de fîntîni.

— Astăzi ce-ţi mai doreşti? întrebă deşertul. Nu ne-am privit destul înainte?

— Într-un anume loc, tu o păstrezi pe fiinţa pe care eu o iubesc, spuse flăcăul. Şi atunci cînd îţi privesc nisipurile, o privesc şi pe ea. Vreau să mă întorc la ea şi pentru asta am nevoie de ajutorul tău ca să mă transform în vînt.

— Ce înseamnă iubire? întrebă deşertul.

— Iubire este atunci cînd şoimul zboară peste nisipurile tale. Pentru el, tu eşti un cîmp verde de pe care nu s-a întors niciodată fără vînat. El îţi cunoaşte Stîncile, dunele, munţii, şi tu eşti generos cu el.

— Ciocul şoimului ia pietre din mine, răspunse deşertul. Ani în şir eu îi întreţin vînatul, cu puţina mea apă îl hrănesc, îi arăt unde este hrana. Şi într-o zi coboară şoimul din cer chiar atunci cînd simt mîngîierea vînatului pe nisipurile mele. Şi-mi ia tot ce am crescut.

-— Dar pentru asta ai crescut vînatul, răspunse flăcăul. Pentru a-l hrăni pe şoim. Iar şoimul îl va hrăni pe om. Şi într-o bună zi, omul îţi va hrăni nisipurile, şi vînatul va răsări din nou. Aşa se mişcă lumea.

— Şi asta înseamnă iubire?

— Asta e iubirea. Este ceea ce face ca vînatul să devină şoim, şoimul să devină om, şi omul din nou, deşert. Este ceea ce face plumbul să se transforme în aur; iar aurul, din nou, să se ascundă sub pămînt.

— Nu-ţi înţeleg cuvintele, zise deşertul.

— Atunci înţelege măcar că într-un loc de pe nisipurile tale o femeie mă aşteaptă. Şi pentru asta, trebuie să mă transform în vînt.

Deşertul rămase tăcut cîteva clipe.

— Eu îţi dau nisipurile mele pentru ca vîntul să poată sufla. Dar singur, nu pot face nimic. Cere ajutorul vîntului.

O briză uşoară începu să sufle. Comandanţii îl priveau pe flăcău de departe vorbind o limbă pe care n-o cunoşteau.

Alchimistul zîmbea.

Vîntul ajunse aproape de flăcău şi-i atinse faţa. Ascultase discuţia cu deşertul, pentru că vîntul ştie întotdeauna tot. Străbătea lumea fără un loc anume de naştere, fără un loc unde să moară.

— Ajută-mă, îi spuse flăcăul vîntului. Într-o zi mi-ai adus vocea iubitei mele.

— Cine te-a învăţat să vorbeşti limbajul deşertului şi al vîntului?

— Inima mea, răspunse flăcăul.

Vîntul avea multe nume. Aici i se spunea *siroco,* pentru că arabii credeau că vine de pe pămînturi acoperite de ape, unde locuiau oameni negri. În locurile depărtate de unde venea flăcăul îl numeau *Levant,* pentru că se credea că aduce nisipurile deşertului şi strigătele de război ale maurilor. Poate într-un loc mai depărtat de cîmpurile oilor lui, oamenii se gîndeau că vîntul se năştea în Andaluzia. Dar vîntul nu venea de nicăieri, şi nu mergea niciunde şi de aceea era mai puternic decît deşertul, într-o zi, oamenii ar fi putut planta copaci în deşert şi chiar creşte oi, dar niciodată n-aveau să reuşească să stăpînească vîntul.

— Tu nu poţi fi vînt, spuse vîntul. Sîntem de naturi diferite.

— Nu e adevărat, răspunse flăcăul. Am cunoscut secretele Alchimiei pe cînd rătăceam prin lume cu tine. Port în mine vînturile, deşerturile, oceanele, stelele şi tot ce a fost creat în Univers. Am fost făcuţi de aceeaşi Mînă, şi avem acelaşi Suflet. Vreau să fiu ca tine, să pătrund în toate colţurile, să străbat mările, să spulber nisipul care-mi acoperă comoara, să aduc aproape vocea iubitei mele.

— Am ascultat discuţia ta cu Alchimistul de acum cîteva zile, spuse vîntul. El a spus că fiecare lucru are Legenda lui Personală. Oamenii nu se pot transforma în vînt.

— Învaţă-mă să fiu vînt pentru cîteva clipe, se rugă flăcăul. Ca să putem vorbi despre posibilităţile nelimitate ale omului şi ale vîntului.

Vîntul era curios, şi acela era un lucru pe care nu-l ştia. I-ar fi plăcut să vorbească despre acel lucru, dar nu ştia cum să transforme oamenii în vînt. Chiar dacă el ştia atîtea lucruri! Plăsmuia deşerturi, scufunda nave, culca la pămînt păduri întregi şi se plimba prin oraşe pline de muzică şi de zgomote ciudate. Se credea nemărginit, şi dintr-o dată venea băiatul ăsta care spunea că mai sînt încă lucruri pe care le putea face vîntul.

— Şi lucrul ăsta care se cheamă Iubire, continuă flăcăul, văzînd că vîntul aproape că cedase rugăminţilor lui. Cînd iubeşti reuşeşti să fii orice lucru al Creaţiei. Cînd iubeşti nu-ţi trebuie să înţelegi ce se petrece pentru că totul se petrece în noi şi oamenii se pot transforma în vînt. Dacă vîntul îi ajută, desigur.

Vîntul era foarte mîndru, aşa că a fost foarte iritat cînd auzi vorbele flăcăului. Începu să sufle mai tare, ridicînd nisipurile deşertului. Dar trebui să recunoască, la sfîrşit, că şi dacă a străbătut toată lumea, tot nu ştia cum să-l transforme pe om în vînt. Şi nu cunoştea Iubirea.

— Cînd hoinăream prin lume, am observat că mulţi oameni vorbeau de iubire privind spre cer, spuse vîntul, furios că trebuia să-şi recunoască limitele. Poate că ar trebui să întrebi cerul.

— Atunci ajută-mă, zise flăcăul. Umple locul ăsta de praf pentru ca eu să pot privi soarele fără să mă orbească.

— Vîntul suflă atunci cu toată puterea, şi cerul se umplu de nisip lăsînd doar un disc aurit în loc de soare.

În tabără era greu să mai zăreşti ceva. Oamenii deşertului cunoşteau acel vînt. Se numea *Simum* şi era mai rău decît o furtună pe mare — pentru că ei nu cunoşteau marea. Caii nechezau, iar armele s-au acoperit de nisip.

Pe stîncă, unul dintre comandanţi se întoarse spre general, spunînd:

— Poate că e mai bine să ne oprim aici.

Aproape că nu-l mai zăreau pe flăcău. Chipurile erau acoperite de vălurile albastre iar ochii nu arătau acum decît spaimă.

— Să încetăm, stărui alt comandant.

— Vreau să văd măreţia lui Allah, spuse generalul cu respect. Vreau să văd cum se preschimbă oamenii în vînt.

Dar îşi notă în minte numele celor doi bărbaţi care au arătat frică. Imediat ce se va opri avea să-i destituie din postul de comandă pentru că oamenii deşertului nu ştiu ce este frica.

— Vîntul mi-a spus că ştii ce este Iubirea, se adresă flăcăul Soarelui. Dacă cunoşti Iubirea cu adevărat, cunoşti şi Sufletul Lumii, care e făcut din Iubire.

— De aici de unde mă aflu, spuse soarele, pot vedea Sufletul Lumii. El comunică cu sufletul meu şi amîndoi, împreună, facem să crească plantele şi să umble oile în căutarea umbrei. De aici de unde mă aflu — şi sînt foarte departe de lume — am învăţat să iubesc. Ştiu că, dacă m-aş apropia puţin mai mult de Terra, tot ce-ar fi pe ea ar muri şi Sufletul Lumii ar înceta să mai existe. Atunci ne privim şi ne îndrăgim, şi eu îi dau viaţă şi căldură, iar ea îmi dă un motiv să trăiesc.

— Va să zică ştii ce este Iubirea, spuse flăcăul.

— Şi cunosc şi Sufletul Lumii, pentru că am stat mult de vorbă în călătoria asta fără sfîrşit prin Univers. El îmi spune că necazul lui cel mai mare este că pînă în ziua de azi numai mineralele şi vegetalele au înţeles că totul e un singur lucru. Şi pentru asta nu trebuie ca fierul să fie la fel cu cuprul, iar cuprul la fel cu aurul. Fiecare îşi are rolul lui în acest lucru unic şi totul ar fi fost o Simfonie a Păcii dacă Mîna care a scris totul s-ar fi oprit în a cincea zi a Creaţiei. Dar a existat şi o a şasea zi, spuse Soarele.

— Eşti înţelept pentru că vezi totul de la distanţă, răspunse flăcăul. Dar nu cunoşti Iubirea. Dacă n-ar fi existat a şasea zi a Creaţiei n-ar fi existat omul, şi cuprul ar fi pentru totdeauna cupru, plumbul, pentru totdeauna plumb. Fiecare îşi are Legenda lui Personală, e drept, dar într-o bună zi această Legendă Personală se va fi împlinit. Şi atunci este nevoie să te transformi în ceva mai bun şi să ai o nouă Legendă Personală, pînă ce Sufletul Lumii va fi cu adevărat un singur lucru.

Soarele căzu pe gînduri şi se hotărî să strălucească mai tare. Vîntul, căruia îi plăcuse discuţia, suflă şi el mai tare, pentru ca soarele să nu-l orbească pe flăcău.

— De aceea există Alchimia, continuă flăcăul. Pentru ca fiecare om să-şi caute comoara şi s-o găsească şi pe urmă să vrea să fie mai bun decît pînă atunci. Plumbul îşi va împlini rolul său pînă ce lumea nu va mai avea nevoie de plumb; şi atunci el va trebui să se transforme în aur. Alchimiştii fac acest lucru. Arată că, de cîte ori căutăm să fim mai buni decît sîntem, totul în jurul nostru devine mai bun.

— Şi de ce spui că eu nu cunosc Iubirea? întrebă Soarele.

— Pentru că iubirea nu înseamnă să fii nemişcat precum deşertul, nici să cutreieri lumea precum vîntul, nici să priveşti totul de la distanţă, cum faci tu. Iubirea este forţa care transformă şi face ca Sufletul Lumii să fie mai bun. Cînd am pătruns în el pentru prima oară, am crezut că este perfect. Apoi am văzut că era o oglindă a tuturor fiinţelor şi îşi avea războaiele şi patimile lui. Noi sîntem aceia care hrănim Sufletul Lumii, iar pămîntul pe care trăim va fi mai bun sau mai rău după cum noi vom fi mai buni sau mai răi. Aici intră în joc forţa Iubirii, fiindcă atunci cînd iubim, vrem totdeauna să fim mai buni decît sîntem.

— Şi ce vrei de la mine? întrebă Soarele.

— Să mă ajuţi să mă preschimb în vînt, răspunse flăcăul.

— Natura mă cunoaşte ca cea mai înţeleaptă făptură, răspunse Soarele. Dar nu ştiu cum să te preschimb în vînt.

— Atunci cu cine trebuie să vorbesc?

Soarele nu răspunse. Vîntul trăgea cu urechea şi avea să umple lumea cu ştirea că înţelepciunea aceluia era limitată. Dar pînă una alta nu avea chef să fugă de lîngă acel flăcău care vorbea Limbajul Lumii.

— Încearcă să stai de vorbă cu Mîna care a scris totul, răspunse Soarele într-un sfîrşit.

Vîntul ţipă de bucurie şi suflă cu mai multă putere ca oricînd. Corturile au fost smulse din nisip, iar animalele au rupt hăţurile. Pe stîncă, oamenii se agăţaseră unii de alţii ca să nu fie aruncaţi cine ştie unde.

Flăcăul se întoarse spre Mîna care Scrisese Totul. Dar în loc să vorbească ceva, simţi că Universul rămase tăcut, aşa încît tăcu şi el.

O forţă a Iubirii ţîşni din sufletul lui, şi flăcăul începu să se roage. Era o rugăciune pe care n-o mai spusese niciodată pînă atunci, era o rugăciune fără cuvinte şi fără nici o cerere. Nu mulţumea pentru oile care găsiseră un islaz, nici nu implora să vîndă mai multe cristaluri, nici nu cerea ca femeia pe care o întîlnise să-i aştepte întoarcerea. În liniştea care urmă, flăcăul înţelese că deşertul, vîntul şi soarele căutau semnele pe care acea Mînă le scrisese şi care încercau să-şi împlinească menirea şi să înţeleagă ce stătea scris pe un simplu smarald. Ştia că acele semne erau răspîndite pe Pămînt şi în Spaţiu şi că aparent nu aveau nici un rost, nici un temei, şi că nici deşerturile, nici vînturile, nici sorii şi nici oamenii nu ştiau pentru ce fuseseră creaţi. Numai Mîna aceea avea un motiv pentru toate astea şi numai ea era în stare să săvîrsească minuni, să transforme oceanele în deşerturi şi oamenii în vînt. Pentru că numai ea înţelegea că un scop major împingea Universul spre un punct unde cele şase zile ale Creaţiei se vor transforma în Marea Operă.

Flăcăul s-a cufundat în Sufletul Lumii şi a văzut că Sufletul Lumii era o parte a sufletului lui Dumnezeu şi a văzut că Sufletul lui Dumnezeu era propriul lui suflet. Şi că putea deci să facă minuni.

Vîntul *simum* suflă în ziua aceea cum n-o mai făcuse niciodată. Multe generaţii după aceea arabii şi-au povestit legenda unui flăcău care s-a transformat în vînt şi a nimicit o tabără militară şi a înfruntat puterea celui mai mare general din deşert.

Cînd *simumul* s-a oprit, toţi au privit spre locul unde se aflase flăcăul. Acesta nu mai era acolo; stătea lîngă o santinelă îngropată aproape cu totul în nisip şi care păzea de fapt cealaltă latură a taberei.

Oamenii s-au înspăimîntat de vrăjitorie. Numai doi zîmbeau — Alchimistul, pentru că îşi găsise adevăratul discipol, şi Generalul, pentru că discipolul înţelesese gloria lui Dumnezeu.

A doua zi, Generalul şi-a luat rămas bun de la flăcău şi de la Alchimist şi le-a dat o escortă care să-i însoţească pînă unde vor dori ei să meargă.

Umblară toată ziua. Cînd se însera ajunseră lîngă o mînăstire coptă. Alchimistul trimise escorta înapoi şi descălecă.

— De aici încolo mergi singur, spuse Alchimistul. Nu mai sînt decît trei ore pînă la Piramide.

— Mulţumesc, răspunse flăcăul. Domnia ta m-ai învăţat Limbajul Lumii.

— Eu ţi-am amintit numai ceea ce ştiai deja.

Alchimistul bătu la poarta mînăstirii. Un călugăr îmbrăcat tot în negru veni să-i deschidă. Au vorbit ceva în limba coptă şi Alchimistul îl pofti pe flăcău să intre.

— I-am cerut să mă lase puţin la bucătărie, zise el.

Se duseră la bucătăria mînăstirii. Alchimistul aprinse focul, călugărul aduse puţin plumb pe care Alchimistul îl topi într-un vas de fier. Cînd plumbul se făcu lichid, Alchimistul scoase din sac acel ou ciudat de sticlă galbenă. Răzui un strat de mărimea unui fir de păr, îl acoperi cu ceară şi îl aruncă în vasul cu plumb.

Amestecul căpătă o culoare de roşu aprins ca sîngele. Alchimistul luă vasul de pe foc şi-l lăsă să se răcească. În acelaşi timp stătea de vorbă cu călugărul despre războiul dintre clanuri.

— O să mai dureze, îi spuse el călugărului. Călugărul era sătul. Caravanele se opriseră la

Gizeh de nu mai ştia cînd, şi tot aşteptau să se sfîrşească războiul. "Dar facă-se voia Domnului", spuse el.

— Chiar aşa, întări şi Alchimistul.

Cînd se răci vasul, călugărul şi flăcăul priviră uimiţi. Plumbul se întărise după forma rotundă a vasului, dar nu mai era plumb. Era aur.

— O să învăţ şi eu vreodată să fac asta? întrebă flăcăul.

— Asta a fost Legenda mea Personală, nu a ta, răspunse Alchimistul. Dar voiam să-ţi arăt că se poate.

Merseră înapoi pînă la poarta mînăstirii. Aici, Alchimistul împărţi discul în patru.

— Aceasta este pentru dumneata, îi spuse călugărului, întinzîndu-i o parte. Pentru mărinimia dumitale faţă de pelerini.

— Dar răsplata este mai mare decît generozitatea mea, răspunse călugărul.

— Să nu mai spui asta niciodată. Viaţa te poate auzi şi data viitoare îţi dă mai puţin.

Apoi s-a apropiat de flăcău.

— Asta este pentru tine. Ca să te despăgubesc pentru ce i-ai dat generalului.

Flăcăul era să spună că era mult mai mult decît îi dăduse generalului. Dar tăcu, pentru că auzise ce-i spusese Alchimistul călugărului...

— Asta e pentru mine, spuse Alchimistul, păstrîndu-şi o parte. Pentru că trebuie să mă întorc în deşert şi acolo este război între clanuri.

Atunci luă şi a patra parte şi se întoarse către călugăr.

— Asta este tot pentru flăcău. În caz că are trebuinţă de ea.

— Dar eu mă duc acum după comoară, spuse flăcăul. Sînt foarte aproape de ea acum!

— Şi sînt sigur că o vei găsi, vorbi Alchimistul.

— Atunci de ce lăsaţi încă una?

— Pentru că ai pierdut deja de două ori, o dată cu hoţul şi altă dată cu generalul, toţi banii pe care i-ai cîştigat de la începutul drumului. Eu sînt un arab bătrîn şi superstiţios care cred în proverbele de-acasă. Şi există un proverb care zice: "Tot ce se întîmplă o dată, poate să nu se mai întîmple niciodată. Dar tot ce se întîmplă de două ori, se va întîmpla cu siguranţă şi a treia oară."

Si au încălecat.

— Vreau să-ţi istorisesc o poveste despre vise, spuse Alchimistul.

Flăcăul îşi apropie calul:

— În Roma antică, pe timpul împăratului Tiberiu, trăia un om foarte bun care avea doi băieţi: unul era militar, şi cînd a intrat în armată, a fost trimis în cele mai depărtate regiuni ale imperiului. Celălalt fiu era poet, şi încînta Roma întreagă cu versurile lui frumoase. Într-o noapte, bătrînul avu un vis. Se făcea că-i apăruse un înger care i-a spus că vorbele unuia dintre fiii lui vor fi cunoscute şi repetate în toată lumea de către toate generaţiile viitoare. Bătrînul se trezi plîngînd de fericire în acea noapte, pentru că viaţa era generoasă şi-i dezvăluise un lucru pe care orice părinte ar fi fost mîndru să-l cunoască. Puţin după aceea, bătrînul muri încercînd să salveze un copil care era cît pe ce să fie strivit de roţile unei şarete. Cum se purtase corect şi drept toată viaţa lui, se duse drept în rai şi se întîlni cu îngerul care-i apăruse în vis.

"Ai fost un om bun, îi spuse îngerul. Ţi-ai trăit viaţa în iubire şi ai murit demn. Acum pot să-ţi împlinesc orice dorinţă."

"Şi viaţa a fost bună cu mine, răspunse bătrînul. Cînd mi-ai apărut în vis, am simţit că toate strădaniile mele n-au fost zadarnice. Pentru că versurile fiului meu vor rămîne în amintirea oamenilor în secolele viitoare. N-am nimic de cerut pentru mine; orice tată s-ar mîndri să vadă faima de care se bucură cineva pe care l-a crescut şi l-a educat. Mi-ar plăcea să văd, în viitorul depărtat, cuvintele fiului meu."

Îngerul l-a atins pe umăr pe bătrîn şi amîndoi au fost proiectaţi în viitorul depărtat. În jurul lor apăru un loc imens cu mii de oameni care vorbeau o limbă ciudată.

Pe bătrîn îl podidiră lacrimile.

"Ştiam eu că versurile băiatului meu, poetul, erau geniale şi nemuritoare, îi spuse îngerului printre lacrimi. Aş vrea să-mi spui care dintre poeziile lui sînt recitate de aceşti oameni."

Îngerul se apropie de bătrîn cu blîndeţe şi amîndoi se aşezară pe o bancă.

"Versurile fiului tău, poetul, au fost foarte populare la Roma, a spus îngerul. Tuturor le plăcea şi se amuzau cu ele. Dar o dată cu sfîrşitul domniei lui Tiberiu şi versurile lui au fost date uitării. Aceste cuvinte sînt ale fiului care s-a dus la armată."

Bătrînul se uită surprins la înger.

"Fiul acesta s-a dus într-un loc depărtat şi a devenit centurion. Şi era un om bun şi drept. Într-o seară, unul dintre sclavii lui s-a îmbolnăvit şi trăgea să moară. Fiul tău a auzit vorbindu-se despre un rabin care-i vindeca pe bolnavi şi a plecat, mergînd zile întregi în căutarea acestui om. Pe drum, a descoperit că omul pe care-l căuta era Fiul lui Dumnezeu. A mai întîlnit şi alţi oameni care fuseseră vindecaţi de el, şi-a însuşit învăţăturile aceluia şi chiar dacă era centurion roman, s-a convertit la credinţa lui. Pînă ce într-o dimineaţă ajunse aproape de Rabin. l-a povestit că avea un rob bolnav. Iar rabinul s-a oferit să meargă pînă la el acasă. Dar centurionul era om cu credinţă, şi privind adînc în ochii Rabinului, a înţeles că se afla în faţa Fiului Domnului şi atunci toţi cei care-l înconjurau s-au ridicat în picioare."

"Iată cuvintele fiului tău, îi spuse îngerul bătrînului. Sînt cuvintele pe care el i le-a spus Rabinului în acel moment, şi care niciodată nu au mai fost uitate. Acestea spun: *«Doamne, eu nu sînt demn să-mi calci pragul, dar spune numai un cuvînt şi robul meu meu va fi tămăduit.»*"

Alchimistul îşi îmboldi calul.

— Indiferent ce face, orice om de pe acest Pămînt joacă un rol principal în Istoria lumii, a spus el. Şi, fireşte, nu ştie acest lucru.

Flăcăul zîmbi. Niciodată nu se gîndise că viaţa unui păstor putea să fie aşa de importantă.

— Rămîi cu bine, îi spuse Alchimistul.

— Rămîi cu bine, îi răspunse flăcăul.

Flăcăul a umblat două ore şi jumătate prin deşert, încercînd să asculte atent ce anume îi spunea inima. Numai ea îi putea dezvălui locul exact unde era ascunsă comoara lui.

"Unde va fi comoara ta, acolo îţi va fi şi inima", îi spusese Alchimistul.

Dar inima lui îi vorbea de alte lucruri. Povestea cu mîndrie istoria unui păstor care-şi părăsise oile pentru un vis care se repetase două nopţi la rînd. Povestea despre Legenda Personală şi de oamenii mulţi care şi-au împlinit-o, care plecaseră în căutarea unor tărîmuri depărtate sau femei frumoase, înfruntîndu-şi semenii cu judecăţile şi prejudecăţile lor. Tot timpul vorbi despre călătorii, descoperiri, cărţi şi mari schimbări.

Cînd tocmai începuse să suie o dună — dar exact în acel moment — inima îi susură la ureche: "Fii atent la locul unde vei plînge. Pentru că în acel loc sînt eu, şi-n acel loc se află comoara ta."

Flăcăul începu să suie duna încet. Pe cerul, plin de stele, se vedea din nou lună plină; merseseră timp de o lună prin deşert. Luna lumina şi duna, într-un joc de umbre care făcea deşertul să pară o mare vălurită şi făcea ca flăcăul să-şi amintească de ziua în care îşi lăsase slobod calul prin deşert, dîndu-i semnul cel bun Alchimistului. Şi în sfîrşit, luna lumina liniştea deşertului şi călătoria făcută de oamenii care caută comori.

Cînd, după cîteva minute, ajunse pe creasta dunei, inima-i tresări. Luminate de lumina lunii pline şi de albul deşertului, se ridicau maiestuoase şi solemne Piramidele Egiptului.

Flăcăul căzu în genunchi şi plînse. Îi mulţumi lui Dumnezeu că a crezut în Legenda lui Personală şi că a întîlnit într-o bună zi un rege, un negustor, un englez şi un alchimist. Şi mai ales pentru că a întîlnit o femeie a deşertului care l-a făcut să înţeleagă că Iubirea nu-l va abate niciodată pe un om de Legenda lui Personală.

Multele veacuri ale Piramidelor egiptene îl contemplau, de sus, pe flăcău. Dacă voia, acum se putea întoarce în oază, s-o ia pe Fatima şi să trăiască ca un simplu păstor de oi. Pentru că Alchimistul trăia în deşert chiar dacă înţelegea Limbajul Lumii, chiar dacă ştia să transforme plumbul în aur. Nu trebuia să dezvăluie nimănui ştiinţa şi arta lui. În timp ce mergea către Legenda lui Personală, învăţase toate lucrurile de care avea nevoie şi trăise tot ce visase să trăiască.

Dar ajunsese la comoara lui, şi o operă este desăvîrşită numai atunci cînd ţelul este atins. Acolo, pe duna aceea, flăcăul plînsese. Privi în pămînt şi văzu că acolo unde căzuseră lacrimile se plimba un scarabeu. Cît timp petrecuse în deşert învăţase că, în Egipt, scarabeii erau simbolul lui Dumnezeu.

Iată deci încă un semn. Şi flăcăul începu să sape, după ce-şi aduse aminte de Negustorul de cristaluri: rumeni n-ar reuşi să aibă în ograda lui o Piramidă, nici chiar dacă ar îngrămădi acolo pietre o viaţă întreagă.

Toată noaptea flăcăul a săpat în locul marcat, dar nu a găsit nimic. Din înălţimea Piramidelor secolele îl contemplau, tăcute. Dar flăcăul nu se lăsa: săpa şi iar săpa, luptîndu-se cu vîntul, care de multe ori umplea la loc groapa cu nisip. Mîinile îi obosiseră, apoi i se umplură de răni, dar flăcăul avea încredere în inima lui. Iar inima-i spusese să sape acolo unde au căzut lacrimile.

Deodată, cînd încerca să scoată nişte pietre ce-i apăruseră în cale, flăcăul auzi nişte paşi. Cîţiva oameni se apropiară de el. Stăteau cu luna în spate şi flăcăul nu le putea vedea nici ochii, nici chipurile.

— Ce faci aici? l-a întrebat una din umbre.

Flăcăul nu răspunse. Dar se simţi înfricoşat. Trebuia să dezgroape o comoară, de aceea îi era frică.

— Sîntem refugiaţi de la războiul între clanuri, spuse altă umbră. Trebuie să ştim ce ascunzi acolo. Avem nevoie de bani.

— Nu ascund nimic, spuse flăcăul.

Dar unul dintre ei îl trase afară din groapă. Altul începu să-l buzunărească. Şi îi găsiră bucata de aur.

— Are aur, a spus unul dintre tîlhari.

Luna lumină faţa celui care-l căuta prin buzunare, şi băiatul văzu moartea în ochii aceluia.

— Trebuie să mai fie aur ascuns în pămînt, spuse un altul.

Şi l-au silit pe flăcău să sape. Flăcăul sapă, dar nu era nimic acolo. Atunci începură să-l bată. L-au snopit pînă ce apărură pe cer primele raze de soare. Hainele îi erau sfîşiate şi simţea că moartea era aproape.

"La ce mai folosesc banii dacă tot trebuie să mori? Rareori banul e capabil să scape pe cineva de la moarte", spusese Alchimistul.

— Caut o comoară! strigă flăcăul într-un tîrziu.

Şi gura lui umflată şi stîlcită de lovituri povesti tîlharilor că visase de două ori o comoară care era ascunsă lîngă Piramidele din Egipt.

Cel ce părea să fie şeful bandei rămase tăcut multă vreme. Apoi îi spuse unuia dintre ai lui:

— Lasă-l. Nu mai are nimic. Pesemne că a furat aurul ăsta.

Flăcăul căzu cu faţa în nisip. Apoi, doi ochi i-au căutat pe ai lui: era şeful tîlharilor. Numai că flă-căul privea Piramidele.

— Să mergem, zise şeful celorlalţi.

Apoi se întoarse spre flăcău:

— N-o să mori, îi spuse. O să trăieşti şi-o să înveţi că omul nu poate fi aşa de prost. Aici, în locul unde te afli, am avut şi eu un vis repetat, în urmă cu aproape doi ani. Am visat că trebuia să merg pe cîmpiile Spaniei, să caut o biserică în ruine unde ciobanii obişnuiau să doarmă cu oile, şi unde în sacristie creştea un sicomor, şi dacă săpam la rădăcina lui, aveam să găsesc o comoară ascunsă. Dar nu-s prost să străbat deşertul numai pentru că am avut acelaşi vis de două ori.

Apoi plecă.

Flăcăul se ridică cu greutate şi mai privi o dată spre Piramide. Piramidele i-au zîmbit, şi el le întoarse zîmbetul cu inima cuprinsă de fericire.

Îşi descoperise comoara.

EPILOG

Flăcăul se numea Santiago. Ajunse la mica biserică părăsită cînd aproape se lăsase noaptea. Sicomorul încă mai creştea în sacristie, iar prin acoperişul aproape năruit încă se mai vedeau stelele strălucind. Îşi aminti că odată fusese aici cu oile şi fusese o noapte liniştită, cu excepţia visului.

Acum nu mai avea turma. În schimb luase cu el o sapă.

A rămas multă vreme privind la cer. Apoi a scos din desagă o carafă cu vin şi a băut. Şi-a amintit de noaptea din deşert, cînd privise şi acolo stelele şi băuse vin cu Alchimistul. Se gîndi la drumurile lungi pe care le făcuse şi la modul straniu în care Dumnezeu îi arătase comoara. Dacă nu credea în visele ce se repetă, nu întîlnea o ţigancă, nici un rege, nici un tîlhar, nici... "Bine, lista e lungă. Dar drumul era scris şi eu nu aveam cum să mă pierd", îşi spuse.

Adormi fără să-şi dea seama, şi cînd se trezi, soarele era sus pe cer. Atunci începu să sape la rădăcina sicomorului.

"Vrăjitor bătrîn", îşi zise flăcăul. "Ştiai totul. Chiar mi-ai lăsat ceva aur ca eu să mă pot întoarce la biserica asta. Călugărul a rîs cînd m-a văzut întorcîndu-mă în zdrenţe. Nu puteai să mă scuteşti de asta?!"

"Nu", auzi el vîntul, care-i spunea: "Dacă ţi-aş fi spus, n-ai fi văzut Piramidele. Sînt foarte frumoase, nu-i aşa?"

Era vocea Alchimistului. Flăcăul zîmbi şi continuă să sape. O jumătate de oră mai tîrziu, sapa lovi în ceva tare. O oră mai tîrziu, avea înaintea-i un cufăr plin cu monede vechi de aur, spaniole. Erau şi pietre scumpe, măşti de aur cu pene albe şi roşii, idoli de piatră încrustaţi cu diamante. Piese dintr-o cucerire de care ţara uitase de mult, iar cuceritorul uitase s-o povestească copiilor.

Flăcăul le scoase pe Urim şi Turim din desagă. Folosise pietrele numai o dată, cînd se afla într-o piaţă, într-o dimineaţă. Viaţa şi drumul îi fuseseră mereu pline de semne.

Le puse pe Urim şi Turim în cufărul plin cu aur. Şi ele erau o parte a comorii lui, pentru că aminteau de un bătrîn rege pe care nu avea să-l mai întîlnească.

"Într-adevăr, viaţa este darnică pentru cine-şi trăieşte Legenda Personală", reflectă flăcăul. Atunci îşi aminti că trebuia să meargă la Tarifa ca să dea ţigăncii o zecime din tot ce avea. "Ce deştepţi sînt ţiganii", se gîndi el. "Poate pentru că umblă atîta."

Dar vîntul începu să sufle. Era *Levantul,* vîntul care venea din Africa. Nu aducea miresmele deşertului, nici ameninţarea vreunei invazii a maurilor. Dimpotrivă, aducea un parfum pe care flăcăul îl cunoştea prea bine şi boarea unui sărut, pe care-l văzu plutind încet, pînă ce se opri pe buzele lui.

Flăcăul zîmbi. Era prima oară cînd ea făcea aşa ceva.

— Vin, Fatima, spuse el.